Poštnina plačana v gotovini.

Leto XI., št. 258 — Ljubljana, petek 7. novembra 1930 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78 180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Kje so dobili avstrijski socijalisti orožje?

Senzacijonalna razkritja vodstva socijalnodemokratske stranke — Schutzbund so pred leti iz strahu pred fašističnim vpadom oborožile vojaške oblasti same

Inomost, 6. novembra, g. Vodstvo socialnodemokratske stranke objavlja danes v »Innsbrucker Zeitung« sporočilo, ki se bavi z zaplembami orožja pri organizacijah socijalističnega Schutzbunda. Izjava pravi, da so isto orožje, ki je bilo sedaj zaplenjeno, izročile vojaške oblasti same in sicer kmalu po prevratu, ko je zavladala nekoč med Avstrijo in Italijo zelo napeta situacija. Da je to orožje pri Schutzbundu, je bilo znano poveljstvu tirolske brigade in tirolski deželni vladi. Republikanski Schutzbund je takrat izjavil, da je pripravljen korporativno nastopiti za obrambo Tirolske in da se stavlja pod poveljstvo zvezne vojske.

Dunaj, 6. novembra, s. O orožju, najdenem pri socijalističnih organizacijah, je govoril danes na volilnem zborovanju v okraju Simmering na Dunaju poslanec dr. Julij Deutsch, ki je dejal med drugim: Pred leti je tirolska deželna vlada razpravljala o eventualnosti, da bi morala braniti deželo pred vpadi fašističnih oddelkov. Zaradi tega je povabila vse samoobrambne formacije, naj sodelujejo pri delu za obrambo dežele. Jaz sam sem se takrat peljal kot vodja Schutzbunda v Inomost ter sem imel z deželnim glavarjem Stumpfom v njegovem uradu daljši razgovor, v katerem sva se sporazumela o sodelovanju Schutzbunda pri obrambi Tirolske. Republikanski Schutzbund je oborožila tirolska vlada z orožjem zvezne vojske, mi pa smo se obvezali, da bo na prvi alarm prišlo v Inomost 1000 dunajskih članov Schutzbunda. O tem sporazumu je bila obveščena tudi zvezna vlada na Dunaju in posebej še takratni obrambni minister, sedanji zvezni kancelar Vaugoin. Z generali zvezne vojske so bile nato v prostorih Schutzbunda na Dunaju urejene tehnične strani teh sklepov. Takrat je dobil tirolski Schutzbund od vlade orožje, ki ga je sedaj Vaugoin zopet odvzel.«

Dr. Deutsch je zaključil svoja izvajanja o tej stvari z besedami: »Ako bo potrebno, bom objavil pisma, ki mi jih je o vsem tem pisal obrambni minister Vaugoin.«

Iskanje orožja se še nadaljuje

Dunaj, 6. novembra, g. Na podlagi raznih prijav je dunajska policijska direkcija danes nadaljevala s svojo akcijo glede preiskav v socialnodemokratskih lokalih. Preiskave so se vršile v IV., VIII. in XX. okraju, v bivšem socialnodemokratskem strankinem domu v okraju Neubau, kjer je nastanjenih še nekaj socialnodemokratskih društev, in v nekaterih drugih lokalih. V Brigittenau so našli nekaj šlemov in boksarjev, enako tudi v VII. okraju. Vendar pa je bil plen zelo pičel. Preiskava v konzumnem društvu je ostala brez uspeha. Policijski organi niso nikjer naleteli na kak odpor.

DRAMATIČNA OTVORITEV RAZOROŽITVENE KOMISIJE

Rezerve nemške in sovjetske vlade — Obe grozita z odpoklicom svojih delegatov — Optimizem ameriškega zastopnika — Incident med novinarji in predsednikom komisije

Ženeva, 6. novembra, sd. Danes se je pričelo sedmo zasedanje pripravljalne razorožitvene komisije. Navzočih je okrog 80 delegatov, ki zastopajo 32 v Društvu narodov včlanjenih držav, prisotni pa so tudi delegati Zedinjenih držav, Turčije in Rusije, ki niso članice Društva narodov.

Po otvoritvenem nagovoru predsednika je vstal najprej nemški delegat grof Bernsdorf ter izjavil, da bo Nemčija sodelovala pri vsakem delu, ki hoče omogočiti in pospešiti splošno razorožitev. Konvencija o razorožitvi bi se morala po mnenju nemške vlade podpisati še pred koncem leta 1936. Kakor pa je v imenu svoje vlade izjavil že 24. maja 1929, Nemčija za enkrat ne more sodelovati pri nadaljnjem sestavljanju načrtov za konvencijo o splošni razorožitvi, ker se je bila uverila, da slone sklepi odbora za izdelavo teh načrtov na pogojih, za Nemčijo docela nesprejemljivih. Dokler bo trajalo to postopanje, bo Nemčija prisiljena odklanjati vsak razorožitveni dogovor.

V svojem nadaljnjem govoru je grof Bernsdorf naglašal, da nima nikake nade za rešitev tega vprašanja, ker so vsi razgovori tekom zadnjih let ostali brez uspeha in so narodi izgubili vsako vero, da pride do resničnega napredka v vprašanju razorožitve. Tudi na londonskih pogajanjih ni bil dosežen noben praktičen uspeh. Bernsdorf je zaključil, da mu je nemška vlada naložila, naj zahteva takojšnjo sklicanje splošne razorožitvene konference, ker same pripravljalne komisije ne morejo prinesti nikakih pozitivnih rezultatov.

Za Bernsdorfom je govoril šef ameriške delegacije, poslanik Gibson, ki je izjavil, da se Zedinjene države nadejajo, da bo načrt splošne konvencije o razorožitvi izdelan do 18. decembra tekočega leta. Vlada Zedinjenih držav pa odločno odklanja predlog, da bi se potom Društva narodov izvajala kontrola nad proračuni posameznih držav v svrho ugotovitve, koliko se v resnici od teh proračunov potrosi za oboroževanje.

Splošno se je opazilo, da se Gibson ni niti z besedico dotaknil svojih razgovorov z Mussolinijem in svojega posredovanja v francosko-italijanskem pomorskem sporu, ki ga je izvršil na željo predsednika Hooverja.

Med splošno pozornostjo je nato vstal delegat sovjetske Rusije Litvinov ter podal daljšo izjavo, v kateri je obrazložil nacelno stališče sovjetske vlade k delu pripravljalne komisije za razorožitev. Ruska vlada ne bo predložila kakih svojih posebnih pogojev, temveč se omejuje le na predlog, naj komisija prouči ter sprejme že preje predlagane predloge glede vojaških rezerv in glede vojnega materijala. Ako bi večina odbora vztrajala pri dosedanjem odklonilnem stališču, potem ne bo sovjetski delegaciji preostajalo drugega kakor oditi.

Litvinova izjava je vzbudila veliko pozornost ter številne komentarje. Po Litvinovem govoru je nastalo veliko razburjenje med delom inozemskih novinarjev, ker predsednik pripravljalne razorožitvene komisije, nizozemski delegat Loudems ni odredil, da se prevede angleški govor Litvinova na francoščino, kakor je bilo to doslej običajno. Velik del novinarjev je korporativno zapustil dvorano.

Zaradi tega incidenta je prevzel predsedstvo lord Cecil, ki je odklonil splošno debato ter zahteval, naj komisija razpravlja o posameznih točkah dnevnega reda.

V nadaljnji poslovni debati je bilo sklenjeno, da bo odbor najprej razpravljal o členih konvencijskega načrta, ki še niso bili v drugem čitanju. Po končanem drugem čitanju bi potem odbor sklenil, ali bi se celokupni konvencijski načrt razpravljal še v tretjem čitanju.

„Heimwehrovci so politični gasilci"

Nove izjave notranjega ministra Starhemberga — Heimwehr je složna in prežeta borbenega duha

Rim, 6. novembra, d. »Popolo d'Italia« objavlja razgovor dunajskega dopisnika z zveznim notranjim ministrom Starhembergom, ki je med drugim dejal tudi sledeče: »Od l. 1927 je heimwehrovski pokret eden najvažnejših činiteljev v avstrijskem političnem življenju tako po številu, kakor tudi po kvaliteti njegovih pristašev. Minister je poudaril veliko odgovornost, ki so jo prevzeli voditelji te organizacije s sodelovanjem pri državni upravi. **Heimwehr je po njegovem mnenju neka vrsta političnih ognjegascev, ki imajo nalogo pogasiti požar, katerega so povzročile politične stranke.** Heimwehr predstavlja danes velik politični pokret za popolno preureditev države in preporod najširših plasti naroda.

Vse vesti o kakem razkolu v vrstah organizacije so popolnoma neosnovane. **Heimwehrovci so navajeni na disciplino ter bodo kot en mož glasovali proti marksistom. Starhemberg je iz notranjega prepričanja odločen sovražnik vladajočega parlamentarnega sistema.** V parlamentu bo ohranila Heimwehr popolno neodvisnost ter predstavljala skupino bojevite manjšine. Zgodvina dokazuje, da so izšli vsi veliki preporodi in obnovitve človeške družbe iz sredine dobro organiziranih in zavednih manjšin. **Heimwehr hoče ustvariti nemško korporativno organizirano državo.** Voditelj Heimwehra ne dvomi niti najmanj, da bo organizacija dosegla postavljene si cilje.

Napet položaj v francoski zbornici

Levičarji hočejo zrušiti za vsako ceno Tardieujevo vlado — Burni prizori na sejah — Pretep na zborničnih hodnikih

Pariz, 6. novembra. d. Otvoritev francoskega parlamenta je pričakovala francoska javnost z ogromnim zanimanjem. To pa zaradi tega, ker stoji francoska vlada sedaj pred reševanjem zelo težkih vprašanj in ker so levičarji po kongresu v Grenoblu sklenili zrušiti na vsak način Tardieujevo vlado.

Po poročilu predsednika zbornice, se nahaja pri predsedstvu 106 raznih interpelacij, o katerih bo pričela zbornica takoj razpravljati.

Položaj v zbornici je zelo napet ter bo prišlo najbrže še do ostrih spopadov med levičarji in desničarji, ki hočejo na vsak način ohraniti Tardieujevo vlado pred padcem.

Francoski listi živahno komentirajo govor radikalnega socialista Alberta, ki je s fino ironijo napadel predsednika vlade ter ga vprašal, kako more sedeti za isto ministrsko mizo s človekom kot je Briand, katerega tako odločno napadajo desničarski listi.

Med njegovim govorom so se dogajali v zbornici veliki kravali. Čuti je bilo najrazličnejše medklice, ki so bili naperjeni proti Tardieujevi desničarski politiki. Desničarji niso molčali ter so na napade tudi nič manj ostro odgovarjati. Končno je predlagal Albert vladi, naj v interesu javnosti in vlade ustanovi Tardieu še eno novo ministrstvo, ki se bo bavilo z dajanjem smernic desničarskemu tisku in nosilo ime ministrstvo za desničarski tisk. Na ta način se bo lahko vlada izognila temu, da napada tisk ministrskega predsednika ministra zunanjih zadev. Poleg tega pa bi bil na ta način ustanovljen še en ministrski fotelj za številne desničarske ministrske kandidate, ki še niso zadovoljni s tem, da ima Francija danes 34 ministrov.

Položaj vlade g. Tardieuja je docela nejasen. V vseh političnih krogih se živahno pripravljajo na bližnje borbe. Vrši se štetje poslanskih glasov, ki so za ali proti vladi. V senatu vlada veliko nezadovoljstvo proti Tardieuju. V slučaju, če bi Tardieujeva vlada v resnici padla, bi obstojal samo en izhod, to je sestava vlade široke koncentracije, ki bi se naslanjala na radikalne socialiste in desničarje. Ta kombinacija ima sedaj največ pristašev.

Pariz, 6. novembra. s. Pred pričetkom današnje seje spodnje zbornice je prišlo na hodnikih do divnega pretepa, pri katerem je glavni urednik nacijonalistične »Liberte« Camile Eymard, ki je bil že včeraj središče divjih scen, dobil več močnih klofut. Eymard je pred nevi objavil članek, **v katerem je v skoraj neprikritih besedah pozval k umoru socijalističnega voditelja Leona Bluma, češ, da je ta izdajalec domovine.**

Ko je Eymard danes prišel v sejno dvorano, so ga obkolili mnogobrojni levičarski poslanci, ki so ga psovali. Poslanci, katerim se je pridružilo mnogo novinarjev vseh političnih strank, so klicali Eymardu besede kakor: »Lopov, goljuf« itd. Končno ga je več socijalističnih poslancev napadlo ter ga oklufutal. Eymard je moral skozi okno pobegniti na dvorišče zbornice.

Borba za znižanje madžarskih carin

Poslanec Griger očita vladi, da favorizira industrijo na škodo podeželskega prebivalstva

Budimpešta, 6. novembra. d. Med splošnim zanimanjem je zahteval v madžarski poslanski zbornici odlični član krščansko-nacionalne stranke Nikolaj Griger izpremembo avtonomnih carin v korist poljedelstva. Po njegovem mnenju so madžarske uvozne carine vse preveč ugodne samo za nekatere industrijalce, ki delajo na ta račun dobičke. Ministrski predsednik Bethlen je obljubil že pred dvema letoma, da bo znižal zaščitne carine na nekatere proizvode, katere rabi kmetsko prebivalstvo, vendar pa dosedaj še te obljube ni izpolnil. Na ta način imajo lastniki tekstilnih in čevljarskih tovarn do 40 odstotkov dobička na račun podeželskega ljudstva. Ti dobički izginjajo pred vsem v žepu raznih predsednikov in generalnih ravnateljev velikih industrijskih koncernov, dočim so delavci nadvse slabo plačani. Poleg vsega tega pa ponarejajo še veleindustrijalci bilance tako, da tudi na ta način škodujejo državi.

Poslancu Grigerju je odgovoril trgovinski minister But, ki je zagovarjal carinsko politiko vlade ter zavračal očitke, da vlada s carinsko politiko podpira gotove dele industrije na škodo podeželskega prebivalstva. Po njegovem mnenju mora vlada vztrajati tudi v naprej pri zaščitnih carinah, ker znaša že itak pasivna postavka trgovinske bilance nad 350 milijonov pengov.

Po volitvah v Zedinjenih državah

Presenečenje demokratov Neprijetne posledice volitev za predsednika Hooverja

Newyork, 6. novembra. d. Uspeh demokratov pri volitvah v kongres in senat je presenetil celo največje optimiste v demokratskih krogih. Dočim so imeli v dosedanjem kongresu in senatu republikanci močno večino, saj jih je bilo skoro 100 več, obstoji sedaj verjetnost, da bodo imeli demokrati v novi zbornici in spopolnjenem senatu malenkostno večino. Ko je postal novembra 1928 Hoover predsednik Zedinjenih držav, je bilo splošno mnenje, da so doživeli demokrati z njegovo izvolitvijo tako hud poraz, da se dolgo ne bodo okrepili. Takrat je dobil Hoover pri volitvah 444, demokratski kandidat Smith pa samo 87 glasov. V primeri s tem glasovanjem je sedaj šele mogoče oceniti uspeh demokratov.

Predsednik Hoover se bo nahajal odslej v precej neprijetnem položaju, ker bo moral v drugi polovici svojega predsedovanja računati z opozicijo v kongresu in v senatu. To sicer ne bo imelo direktnih posledic, ker bo po ameriški ustavi pričel poslovati novo izvoljeni kongres šele koncem prihodnjega leta tako, da bodo posledice torkovih volitev nastopile šele pozimi l. 1931.

Po zmagi demokratov je pričakovati, da se bodo sedaj ti zavzeli z vsemi silami za ukinitev novih zaščitnih carin, ki so vzbudile toliko nevolje med ameriškimi gospodarskimi krogi in v vseh neameriških državah. Zunanja politika bo za enkrat ostala pri starem. Z izvolitvijo republikanca Morrowa je prišla v senatu do močnega izraza skupina, ki predlaga, naj Amerika zniža medzavezniške dolgove ter na ta način omogoči Evropi izhod iz sedanje gospodarske krize.

Newyork, 6. novembra. AA. Najbrže bodo republikanci obdržali v poslanski zbornici večino. Zaenkrat je bilo izvoljenih 216 republikancev in 210 demokratov. O osmih poslancih dosedaj še ni znano, katerim strankam pripadajo. V senatu je 48 republikancev, 47 demokratov in 1 zastopnik kmečkega delavstva.

Beneš poseti Venizelosa

Sestal se bo tudi z Mihalakopulosom — Načrt za zimsko delo čsl. zbornice

Praga, 6. novembra, č. Kakor doznava vaš dopisnik iz zanesljivega vira, bo minister zunanjih poslov dr. Edvard Beneš posetil s svojo gospo soprogo meseca decembra grškega ministrskega predsednika Venizelosa v Atenah, da mu vrne njegov obisk, ki ga je imel lani grški ministrski predsednik v Pragi. Češkoslovaški zunanji minister bo ob tej priliki gost grške vlade. Kakor se doznava, bo imel minister dr. Beneš v Atenah zelo resne pogovore z grškim zunanjim ministrom Mihalakopulosom. Ob tej priliki se bo pokazalo, da je pustil grški sporazum v Ankari popolnoma proste roke pri pogajanjih z ostalimi državami.

Praga, 6. novembra. d. V poslanskem klubu vladnih strank so poročali ministri o programu vlade za delo v zbornici tekom zimskega zasedanja. Program predvideva pet raznih točk, in sicer predložitev zakona za omiljenje agrarne in gospodarske krize, za kar bo danih 150 milij. Kč. V okviru tega zakona bo izvedena tudi sanacija strokovnih organizacij, ki so zelo oškodovane zaradi brezposelnih podpor. Po tem zakonu bo predložen zbornici načrt za ustanovitev fonda v svrho podpiranja obrti. Izdelan je že tudi zakon za sistematično izvedbo širokopoteznih investicij, za kar bo porabljenih letno nad pol milijarde čeških kron. V zvezi s tem zakonom bo sprejet tudi zakon o ustanovitvi melioracijskega in vodno-gospodarskega fonda. Ustanovljen bo tudi poseben sosvet za odobritev in izvedbo investicijskih načrtov. V tem odboru bodo zastopani vsi resorni ministri ter bodo pritegnjeni vanj tudi ostali činitelji. Končno bo predložen tudi zakon o podpori za stavbne akcije, s čimer misli vlada zaposliti številne brezposelne delavce ter poživiti delovanje industrije.

Izgredi v Indiji

Bombay, 6. nov. AA. Pri sinočnjih neredih je bilo 21 redarjev ranjenih. Njihove poškodbe so lažje. Izgredniki so se zbrali v bližini policijskega komisarijata, da bi imeli shod, ki ga je policijski komisar prepovedal. Redarji so morali ponovno streljati. Množica se je še nadalje upirala in obmetavala redarje s kamenjem. Kakih 100 izgrednikov je bilo ranjenih, od teh so morali 80 prepeljati v bolnico.

Abstinenca egiptskih nacionalistov pri volitvah

Kairo, 6. novembra AA. Izvršilna odbora liberalne stranke in stranke Vafdistov sta sklenila, da bosta njuni stranki bojkotirali zakonodajne volitve, ki jih bo razpisal predsednik vlade Sidky paša na podlagi novega volilnega reda.

Bolgarska narodna banka brez denarja

Sofija, 6. novembra AA. Pod naslovom »Bolgarska narodna banka nima denarja« poroča list »Novo Vreme«, da banka ni plačala niti svojim uradnikom plač.

Potres v Bolgariji

Sofija, 6. novembra AA. Snoči ob pol 10. se je čutil hud potres v severno-zapadni Bolgariji. Najbolj so prizadeti kraji Berkovac, Kubuč, Petroheni. Mnogo hiš je popokalo. Škoda še ni ugotovljena.

Važna seja ministrskega sveta

Davek za samce — Davčne olajšave za velike rodbine

Beograd, 6. novembra M. Danes je bila od 17. do 19.30 ure seja ministrskega sveta. Predsedoval ji je predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve general Peter Živković. Prisotni so bili vsi gg. ministri. Na seji so proučili poročila gospodov ministrov o svojem potu med prebivalstvo.

Nato je bila sprejeta dokončna redakcija zakona o likvidaciji agrarnih odnošajev na Begluških posestvih v Bosni in Hercegovini. Minister financ je pooblaščen, da izda potrebno število obligacij.

Nazadnje je bila sprejeta redakcija zakona o davku neoženjenih oseb in zakona o davčnih olajšavah za rodbine, ki imajo nad 9 otrok.

Jugoslavija in grško-turški sporazum

Pariz, 6. novembra. M. »Petit Parisien« piše pod naslovom »Beograd se veseli podpisa grško-turškega sporazuma,« da v beograjskih diplomatskih krogih z največjo pozornostjo zasledujejo dogodke, ki se odigravajo v zadnjem času in ki obeležujejo zunanjo politiko nekaterih balkanskih držav. V vrsto dogodkov spadata zlasti ženitev kralja Borisa in potovanje grško. ministrskega predsednika Venizelosa v Ankaro, ki se je vršilo istočasno s posetom madžarskega predsednika grofa Bethlena. Podpis grško-turškega sporazuma tolmačijo v Beogradu kot novo garancijo miru na Balkanu in evropskem Vzhodu. Jugoslavija pričakuje v kratkem sklenitev trgovinske pogodbe s Turčijo, ki bo ob enem omogočila končno likvidacijo problema sekvestriranih turških posestev v Jugoslaviji.

Kaj vse vedo hrvatski emigranti...

Reka, 6. novembra. p. »Vedetta d' Italia« objavlja izjavo neke »Neodvisne demokratske stranke v emigraciji«. Ta izjava pravi, da so se bivši »samostojni demokrati pridružili borbi hrvatskega naroda za popolno neodvisnost« in da se »v borbi proti beograjskim tiranom pod vodstvom neustrašenih voditeljev dr. Mačka, Pribičevića, Trumbića, Pavelića, Košutića in Krnjevića nahajajo vsi pošteni ljudje v državi«, tako da »med mučenikom Svetozarjem Pribičevićem in izdajalcem dr. Pavelićem ni več nobene razlike.«

Konferenca dalmatinskih škofov

Split, 6. novembra č. Dne 11. t. m. se bo vršila v škofijski palači v Splitu konferenca vseh dalmatinskih škofov, ki bodo razpravljali o raznih cerkvenih vprašanjih.

Povratek avstrijskega poslanika

Beograd, 6. novembra AA. Tukajšnje avstrijsko poslaništvo poroča: Herman Ploenies, pooblaščeni avstrijski minister, se je vrnil z dopusta in danes prevzel svoje posle v poslaništvu.

Obisk predsednika vlade v Ljubljani

Županov poziv ljubljanskemu prebivalstvu — Provizoričen program za ljubljansko bivanje g. predsednika

Ljubljana, 6. novembra, d. Kakor smo že včeraj poročali, bo prišel v nedeljo v Ljubljano predsednik ministrskega sveta g. general Peter Živković. Ker bo prvi pomočnik Nj. Vel. kralja to pot prvič službeno obiskal Ljubljano, ga bo prebivalstvo sprejelo iskreno in svečano. Ljubljanski župan g. dr. Puc je ob tej priliki objavil naslednji poziv:

Meščani!

Gospod predsednik vlade general Peter Živković poseti v nedeljo dne 9. novembra 1930 Ljubljano, kamor prispe dopoldne ob 10.06 z zagrebškim potniškim vlakom.

Uverjen sem, da boste zaznali to vest z največjim veseljem. Saj je gospod predsednik vlade najvestnejši izvrševatelj velikih ukrepov Njegovega Veličanstva kralja od 6. januarja in 3. oktobra. Občudujoči njegovo veliko ljubezen do naroda, njegovo odločnost in trdno voljo dovesti našo domovino do velike bodočnosti mu bomo pokazali, da znamo ceniti njegovo delo. Sprejeli ga bomo svečano ob prihodu, okrasili bomo hiše z zastavami in pri vsaki priliki bomo ob njegovem bivanju dali javno duška onim mislim in željam, ki so jih polne naše duše:

Bog čuvaj Jugoslavijo!

Naj živi Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander in njegov kraljevski dom!

Naj živi predsednik vlade general Peter Živković!

V Ljubljani, dne 6. novembra 1930.

Dr. Dinko Puc l. r., župan.

•

Za bivanje g. ministrskega predsednika v Ljubljani je za enkrat določen naslednji program:

Ob 10.06 ob prihodu zagrebškega potniškega vlaka sprejmejo na peronu glavnega kolodvora ministrskega predsednika generala Živkovića in njegovo spremstvo zastopniki oblasti in mestne občine, pred kolodvorom pa razna društva in mladina. Po sprejemu se ministrski predsednik odpelje v hotel »Union«, nato pa v bansko upravo. Ob pol 12. opoldne bo v svečani dvorani vseučilišča slavnostna seja občinske uprave mesta Ljubljane, kjer bo v imenu mesta pozdravil ministrskega predsednika župan dr. Dinko Puc in bo govoril tudi sam ministrski predsednik g. general Peter Živković, na kar bo po tem dnevnem redu overovljen zapisnik slavnostne seje. Ob pol 13. je v hotelu Union intimen obed, ob pol 2. se pa ministrski predsednik odpelje z avtomobilom na daljši izlet v okolico Ljubljane. Zvečer ob 20. je v veliki dvorani Uniona velik banket, ki se ga udeleže najodličnejši predstavniki oblasti in meščanstva. Na banketu bo govoril g. ministrski predsednik.

Drugi dan, v ponedeljek od 8. do 12. sprejema predsednik vlade general Živković v banski upravi deputacije društev in občin ter zastopnikov raznih korporacij iz mesta in province, ki mu bodo izrazili izjave udanosti, razne želje in prošnje prebivalstva. Ob pol 13. popoldne je v srebrni dvorani hotela Union obed, h kateremu bodo povabljene razne odlične osebe javnega življenja, popoldne pa predsednik vlade obišče nekatere javne inštitucije in zavode v Ljubljani, na kar nadaljuje svoje potovanje po banovini.

•

Jugoslovenska gasilska zveza Ljubljana vabi vsa prostovoljna gasilna društva ljubljnske, borovniške, ižanske, kamniške, kranjske, savske in vrhniške gasilske župe k slavnostnem sprejemu g. ministrskega predsednika generala Petra Živkovića ter ostalih gg. ministrov v nedeljo, dne 9. novembra t. l. Zbirališče ob ¾ na 9 zjutraj pred Mestnim domom v slavnostnem kroju s čepico. — Josip Turk l. r., starosta; Franc Pristovšek l. r., tajnik.

Izgon naših optantov iz Madžarske

Velika razlika med postopanjem madžarske in naše vlade – Budimpešta ni hotela podaljšati izselitvenega roka preko zime

Beograd, 6. nov. AA. Glede na kampanjo madžarskega časopisja kakor tudi z ozirom na vesti, ki so bile razširjene v inozemstvu o dozdevnem izgonu madžarskih optantov iz Jugoslavije, je bilo na merodajnem mestu izdano tole obvestilo:

S trianonsko pogodbo je bilo določeno, da se morajo osebe, ki so optirale za Jugoslavijo na Madžarskem ali za Madžarsko v Jugoslaviji, izseliti tekom enega leta po uveljavljenju te pogodbe. Ta rok je bil z vzajemnim sporazumom med Jugoslavijo in Madžarsko opetovano podaljšan, zadnji rok pa je bil določen s 1. novembrom t. l. Jugoslovenska vlada je glede na tehnične težkoče, ki so združene z nastanitvijo jugoslovenskih optantov, ki bi se morali izseliti iz Madžarske, in zaradi neugodnosti preselitve pred zimo smatrala za potrebno, da predlaga madžarski vladi, naj se rok preselitve podaljša za 6 mesecev, to je do pomladi prihodnjega leta. *Madžarska vlada pa je odbila jugoslovenski predlog ter je pozvala svoja oblastva, da jugoslovenske optante, ki ne bi zapustili madžarskega ozemlja do konca meseca oktobra, nasilnim potom izselijo.*

To so tudi storili. Tako je jugoslovensko mejo te dni prestopilo do 400 rodbin. Ker je madžarska vlada odklonila predlog, da se rok izselitve podaljša, je Jugoslavija vse osebe, ki so v Jugoslavij ali na Madžarskem optirali za Madžarsko in s tem postali polnopravni državljani Madžarske, pozvala naj do 1. novembra zapuste jugoslovensko ozemlje. Doslej se je tako izselilo okrog 170 madžarskih rodbin. Za izselitev madžarskih optantov so jugoslovenska oblastva dovolila vse olajšave, kakor so predvidene v mirovni pogodbi. Zato je pisava madžarskega časopisja, kakor tudi vest o izgonu Madžarov iz Jugoslavije povsem netočna.

Konflikt zaradi zagrebškega avtobusnega prometa

Zagreb, 6. nov. n. Z ozirom na dejstvo, da je obrtni oddelek mestnega magistrata dovolil koncesijo za avtobusno prevažanje oseb po Zagrebu mestni občini zagrebški, je dala tvrdka Barešič, ki je imela dosedaj edina koncesijo za avtobusni promet, novinam izjavo, v kateri pravi, da je banska uprava po vsestranskem ocenjevanju vloženih prošenj dala avtobusno koncesijo tej tvrdki za deset let. Zato zastopa tvrdka Barešič stališče, da ni pravilno postopanje zagrebške občine, ki je danes obvestila s pismom tvrdko Barešič, da mora prenehati s prometom v onem trenutku, ko otvori avtobusni promet mestna občina. Tako postopanje bo oškodovalo tvrdko Barešič za velikanske vsote, ki so bile investirane v ta namen. Vse kaže, da bodo nastale zaradi zagrebškega avtobusnega potniškega prometa še velike pravde

Iz državne službe

Beograd, 6. novembra AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je napredoval na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani v 5/I g. Leon Novak, profesor v 6/I.

Predlog za reguliranje trgovine z opijem

Beograd, 6. novembra AA. Trgovska zbornica v Skoplju je stavila svoj predlog o ukrepih za reguliranje trgovine za opij. Njeni predlogi so tile: 1. da se ob priliki revizije ženevske konvencije o opiju države-podpisnice obvežejo na prvenstveno uvažanje iz držav podpisnic, 2. da se v trgovinske pogodbe vstavi opij kot predmet za izmenjavo dobrin, 3. da se osnuje nova ustanova s skladišči in primernim laboratorijem za proučevanje kakovosti opija, ki bi prevzela ves opij v skladišče in se pobrigala, da ga čim bolje spravi v denar. Te svoje predloge je poslala zbornica opijski komisiji pri ministrstvu trgovine in industrije.

Izvoz grozdja iz dunavske banovine

Beograd, 6. novembra AA. Komisija za pregledovanje svežega grozdja v sreskih načelstvih podunavske banovine je dostavila ministru za poljedelstvo poročilo, da je bilo iz teh srezov izvoženo v tej sezoni 2,531.799 kg svežega grozdja v košarah. Grozdje je bilo opremljeno v 456 vagonih. Večji del grozdja je bil izvožen v Avstrijo in Češkoslovaško.

Dnevnik »R 101«

London, 6. nov. AA. Danes so na sodišču, ki preiskuje vzroke katastrofe R 101, prečitali dnevnik ponesrečenega letalskega ministra lorda Thomsona. V njem naglaša Thomson, da mora vztrajati na tem, da se izvede program poleta zrakoplova »R 101« v Indijo. Sodišče je vprašalo letalskega maršala sira Johna Higginsa, če je Thomsonovo stališče vplivalo na potek dogodkov. Higgins je odgovoril, da so zaradi tega pospešili priprave za polet. Vendar je bil po poročilih letalskega poveljnika Colmorea in majorja Scotta poskusni polet zadovoljiv. Zrakoplov je bil dovolj pripravljen za polet v Indijo.

Prekooceanski polet »Do X«

Amsterdam, 6. novembra AA. Semkaj je priletelo veliko vodno letalo »Do X«, ki bo jutri nadaljevalo svoj polet v Anglijo, Francijo in na Portugalsko. Odtod bo to letalo skušalo preleteti Atlantski ocean.

Vojna med banditi

Newyork, 6. novembra AA. Snoči sta bili ubiti dve osebi, ki ju smatrajo za člana kriminalnega podzemlja. Ubila sta ju dva neznanca s streli iz neke privatne sobe. Žrtvi sta se sprehajali po nekem privatnem parku.

Neresnična praška senzacija

Praga, 6. novembra h. Današnji jutranji list je objavil senzacionalno vest, da leži v praški bolnici kmečka ženska z azijatsko kolero. Ta vest je bila od vseh merodajnih oblasti takoj energično demantirana in so tudi novinarji lahko ugotovili, da ni resnična.

Nov rekord z motociklom

London, 6. novembra AA. Wright je danes na japonskem motociklu »Cork« potolkel svetovni rekord za motocikle. Vozil je povprečno s hitrostjo 150.75 milj na uro. Največja hitrost je bila 152.5 milj na uro. Prejšnji svetovni rekord je znašal 137.75 milj na uro. Imela ga je Nemčija.

Samomor matere

Novi Sad, 6. novembra č. Otroci Marije Hufove v Bukinu so bili povabljeni na svatbo. Mati otrok, Marija Hufova, katere mož je že mnogo let v Ameriki in se noče vrniti, je že dalj časa kazala znake duševne bolezni ter si že ponovno skušala vzeti življenje. Snočnji poskus je revi uspel. Ko je bila sama doma, je šla na podstrešje in se obesila.

Ureditev financiranja mestnih občin

Važni predlogi Zveze jugoslovenskih mest o ureditvi samoupravnih financ

Beograd, 6. novembra p. Zveza jugoslovenskih mest je danes po dvodnevnem zasedanju zaključila svojo konferenco ter v obširni resoluciji, ki bo izročena merodajnim činiteljem, na kratko očrtala svoje predloge in zahteve, nanašajoče se predvsem na ureditev samouprav. financ. Resolucijo je sestavil ožji odbor, v katerem je bil med drugimi tudi zastopnik Ljubljane g. Iv. Tavčar. Resolucija, ki jo je sestavil ta odbor ter je bila od plenuma konference soglasno odobrena, v glavnem naglaša:

1.) Konferenca, na kateri so bili zastopniki vseh jugoslovenskih mest, je po vsestranski razpravi in razmotrivanju sedanjega položaja mest **ugotovila neodložljivo potrebo, da se po zaslišanju Zveze jugoslovenskih mest čimprej sprejme nov zakon o upravi in samoupravi mest ter zakon o finansiranju samoupravnih teles, da bi se na ta način izenačila organizacija vseh mestnih občin in dosegla enotna administracija,** posebno v vodstvu in nadzorstvu nad občinami, a občine dobile sodobni ustroj, ki bo odgovarjal vsem komunalnim zahtevam, ki se danes stavijo na občine v splošno državnem, nacionalnem in lokalnem interesu s stališča narodne celine ter čim večjega napredka v interesu države in občine.

2.) Zveza jugoslovenskih mest prosi vlado, **naj ne ukinja posameznih virov dohodkov mestnih občin, ker trpi vsled tega občinsko gospodarstvo in proračunsko ravnovesje, a je ta ukinitev v večini primerov v korist samo posameznim gospodarskim panogam na škodo velikih nalog, ki jih imajo občine pri osnovanju in vzdrževanju šolskih in zdravstvenih, socialnih in humanih zavodov, prometnih naprav in drugih ustanov, ki služijo potrebam javne uprave in osnovnim ter nespornim življenjskim potrebam celokupnega prebivalstva,** tudi onega, ki ničesar ne prispeva za občinske potrebe, ker je oproščeno občinskih doklad. Zaradi tega prosi Zveza jugoslovenskih mest, **naj se občinam še nadalje pusti popolna svoboda in možnost, da po svojih potrebah in lokalnih prilikah izgrade svoje finance,** da odmerjajo in pobirajo še nadalje hišnonajemninsko doklado (zgradarino) ter da se v zvezi s tem ukine § 6 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 8. maja 1930.

3.) Zveza jugoslovenskih mest osvaja predlog šefa občinskih financ mestne občine sarajevske, po katerem je izdelan šema in pravilnik o načinu **budžetiranja mestnih občin kot podlago za razpravo o tem vprašanju** ter poveri zastopnike Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva in Splita, da **kot ožji odbor sestavijo načrt definitivnega** pravilnika o budžetiranju mestnih občin.

4.) Zveza jugoslovenskih mest prosi vlado, naj **ne nalaga mestnim občinam novih bremen za vzdrževanje raznih državnih ustanov.** V zvezi s tem naj se izpremene člen 50, 56 in 194 zakona o notranji upravi, ker preveč obremenjujejo občine, zlasti s stroški za policijo. Kraljeva vlada naj zbere podatke o tem, koliko so morale prispevati občine na osnovi teh predpisov, ker se bo na ta način najbolje prepričala, da so mestne občine s temi izdatki preobremenjene.

5.) Nujno potrebna je tudi **sprememba zakona o narodnih šolah,** po katerem so občine dolžne plačevati stanarino učnemu osobju, v zakonu o zdravstveni zaščiti šolske mladine pa naj se olajšajo pogoji za zgradbo šolskih poslopij.

6.) Vlada se naproša, da spremeni **zakon o nedržavnih cestah,** zlasti v določbah o popravilu cest potom kuluka.

7.) **Občinam naj se zasigura svobodno razpolaganje z njihovim zemljiščem,** zlasti z javnimi trgi, cestami itd., za kojih vzdrževanje morajo občine nositi velika bremena.

8.) **Denarne globe, ki jih izrekajo mestna načelstva in mestne policijske oblasti, naj pripadejo občinam,** ki morajo nositi bremena za razne državne ustanove.

9.) Izvede naj se **revizija zakona o bolnicah** in ukinejo ali vsaj omilijo določbe o prispevkih mestnih občin za vzdrževanje bolnic, ker pomenijo ti izdatki preveliko obremenitev občinskih financ.

10.) Predpisi o prispevku za poljedelski fond naj se primerno revidirajo in mestne občine oproste tega prispevka glede na dejstvo, da morajo skrbeti za mnoge druge ustanove, ki prihajajo posredno ali neposredno v korist tudi poljedelstvu.

11.) **Mestnim občinam naj se prepuste vse veselične takse** (takse za kino, cirkuške predstave itd.), ki se pobirajo na ozemlju posameznih mestnih občin.

12.) Vlada se naproša, da v načelu pristane **na diferencijacijo doklad na razne davčne oblike** in v konkretnih primerih **tudi na progresivno odmero občinskih doklad.**

13.) **Maksimiranje trošarine na vino in alkoholne pijače naj se ukine ter prepusti mestnim občinam, da odmerijo trošarino po lokalnih prilikah in potrebah.**

14.) Vlada se končno naproša, **naj med proračunskim letom ne ukinja posameznih virov občinskih dohodkov,** ker to ogroža ravnotežje v občinskih financah, marveč naj vse take odredbe veljajo šele za prihodnje proračunsko leto.

Diktator za borbo z čikaškimi banditi

Ameriški banditi naropajo letno do 5 milijard dolarjev — V Chicagu so izvolili posebnega diktatorja za iztrebljenje banditov

London, 6. novembra. d. Brzojavka »Exchange Telegrapha« iz Newyorka poroča, da ukrade ameriški banditizem svojim žrtvam nad 5 milijard dolarjev letno. Samo bankam so odnesli v zadnjih petih letih preko 11 milijonov dolarjev. Gornje številke je navajal ameriški bankir Braun na skupščini društva bankirjev. Govornik je pripomnil, da se banditski podvigi posrečijo v veliki večini slučajev, tako da zavzema banditizem veliko vlogo v dnevnem gospodarskem življenju.

Po vojni, je nadaljeval Braun, je banditizem zavzel tak razmah, da je postal naravnost gigantsko podjetje, katerega voditelji so uplivnejši kakor katerikoli narodni gospodar. Zločin, banditizem in politika so tesno zvezani med seboj. Nikjer drugje na svetu ne predstavlja banditizem tako mogočen in upliven faktor v vsakdanjem gospodarskem življenju kakor v Ameriki. Znano je tudi, da je policija proti njemu brez moči in da je popolnoma demoralizirana zaradi osvete raznih družb podzemlja.

Kakor poročajo iz Chicaga, je bil tam imenovan diktator z nalogo očistiti mesto banditov. Diktatorja Alexandra Jemija so izvolili čikaški milijonarji in mu dali polnomočje, da z vsemi sredstvi iztrebi banditizem. Tako stoji sedaj Chicago na predvečer največje borbe, kar se jih je vršilo proti banditom.

Rudniška katastrofa v Ameriki

V rudniku »56 Creek« so eksplodirali jamski plini ter pokopali pod ruševinami 156 rudarjev

Atheus, (Ohio) 6. novembra d. V rudniku »56 Creek«, ki leži kakih 12 km od mesta Atheusa, so eksplodirali jamski plini. Eksplozija je bila nenavadno močna ter so porušeni vsi dohodi v rove. Zaradi tega je ostalo zakopanih pod zemljo 156 rudarjev, ki bodo najbrže postali žrtev te nesreče. Med njimi se nahaja tudi predsednik delniške družbe, ki je lastnica tega rudnika. V njegovi družbi sta bila tudi dva uradnika in dva državna rudarska nadzornika.

V rudniku se je nahajalo za časa eksplozije okoli 300 rudarjev, od katerih se je po dosedanjih podatkih rešilo 144. Na kraj nesreče je odhitelo mnogo reševalnih kolon in gasilcev, ki poskušajo prodreti do pokopanih rudarjev. Reševalna dela pa otežkočuje požar, ki je izbruhnil po eksploziji. Eksplozija sama se je pripetila baš v hipu, ko se je peljal predsednik družbe v rov.

Newyork, 6. novembra g. Število smrtnih žrtev pri veliki rudniški katastrofi znaša nad 200. Uprava premogokopa sporoča danes, da se nahaja še 156 rudarjev v gorečem jašku in da teh ne bo mogoče več rešiti, vendar pa je uspelo rešilnim moštvom ob nevarnosti lastnega življenja spraviti na dan nekaj trupel in nekaj nezavestnih rudarjev.

Med mrtvimi je tudi predsednik premogokopne družbe W. E. Titus, ki je skupno s 6 inženjerji inspiciral rove in ga je presenetila eksplozija. Tudi vseh 6 inženjerjev ej izgubilo življenje. Ponesrečeni predsednik Titus je bil eden od največjih premogovnih industrijalcev.

Pred vhodom v premogovnik so se odigrale obupne scene. Rudarji iz sosednjih jaškov so se zbrali ter protestirali proti upravi rudnika, ki je po njihovem mnenju kriva nesreče, ker se ni ozirala na razne opomine zaradi varnostnih naprav. Tisoče žena in otrok je čakalo pred vhodom na usodo svojih hranilcev. Razburjenje v mestu je velikansko. Da prepreči nemire, je policija v strogi pripravljenosti. Javni objekti so zastraženi po močnih oddelkih policije.

Pred otvoritvijo indijske konference

Konferenco bo otvoril angleški kralj v lordski zbornici — Zahteve indijskih nacionalistov

London, 6. novembra. AA. Prihodnjo sredo bo angleški kralj otvoril indijsko konferenco »okrogle mize« v kraljevi galeriji lordske zbornice. Druga seja konference bo v saintjameski palači, kjer so priprave za konferenco že gotove.

V palači bo nastanjeno tudi tajništvo konference. Istotam so se vršile zadnje dni preliminarne seje delegacij indijskih držav in Britske Indije. Mizo, ob kateri bo sedelo 86 delegatov, so izgotovili nalašč za to priliko. Nahaja se sedaj v sprejemnici kraljice Ane, kjer je imela pomorska konferenca svoje plenarne seje.

London. 6. novembra AA. Snoči je govoril lord Peel, bivši tajnik za Indijo in član predstoječe indijske konference, o težkočah, ki jih bo morala premagati konferenca.

Ena težkoč je, da je nastala v indijskih političnih krogih neka zmešnjava v vprašanju pojmovanja statusa dominjona in ustave.

Indijci zahtevajo, naj se Indija popolnoma izenači s ostalimi dominjoni. K neseči se o nekaterih ustavnih problemih ni razpravljalo doslej s stališča, kakšna ustava bi bila najbolj primerna v sedanjih razmerah za Indijo, temveč zgolj o vprašanju, ali naj dobi Indija značaj dominjona ali pa ne.

Odnošaji med Indijci in muslimani, varstvo manjšin, odnošaji med indijskimi vladarji so veliki problemi, o katerih bo pač morala indijska konferenca vsestransko razpravljati.

Kautsky in boljševizem

Berlin, 6. nov. s. V ravnokar izišli knjigi znanega socialno-demokratskega pisatelja Karla Kautskega »Boljševizem v zagati«, prihaja Kautsky do zaključka, da se bo boljševiški eksperiment kljub svoji smelosti z vso gotovostjo izjalovil. Njegove naloge se v sedanjih okoliščinah in s sedanjimi sredstvi ne bodo mogle rešiti. Izjalovljen eksperiment bo v Rusiji dovedel do prevrata, mogoče v obliki kmetske revolucija.

Spomenik hvaležnosti Franciji

Beograd, 6. novembra. AA. Odbor za postavitev Spomenika hvaležnosti Franciji je pozval vsa naša humana in patrijotična društva, ki želijo preko svojih delegatov prisostvovati svečani seji v zgradbi nove univerze in svečanemu odkritju spomenika, da to javijo odboru (urad protokola ministrstva za zunanje zadeve) v Beogradu najpozneje do sobote 8. t. m. Svečana seja na univerzi se vrši 11. t. m. ob 9. dopoldne, odkritje spomenika pa ob 11.

Navodila za obdavčenje prodajalcev monopolskih predmetov

Beograd, 6. nov. AA. Oddelek za posredne davke ministrstva financ je poslal vsem direkcijam in finančnim oblastvom tale odlok:

Z več strani prihajajo pritožbe, da posamezne davčne uprave pri predpisu davkov prodajalcem monopolskih predmetov vzamejo celotni bruto dobiček kot davku podvrženi dobiček. Znano je, da so prodajalne monopolskih predmetov več ali manj oddaljene od monopolskih skladišč in zato pride do večjih ali manjših izdatkov, kakor so prevoz, poškodbe pri zavijanju in pretovarjanju, vremenske neprilike itd. Razen tega spadajo med izdatke najemnina lokala, razsvetljava, kurjava, obresti za posojila, škoda, nastala pri drobni prodaji itd. V kolikor finančni organi pri obdavčevanju niso upoštevali teh momentov nego so obdavčili celotni dobiček, je nezadovoljstvo upravičeno. Da se to stanje uredi, se zapoveduje vsem davčnim upravam, da maloprodajalcem, če pri prijavi ali v razpravi dokažejo katerega izmed gornjih izdatkov, upoštevajo in izločijo od obdavčenja. Če se odmeri davek po svobodni oceni, se morejo ti momenti taksto ugotoviti po svobodni oceni.

Rogaška Slatina v letošnjem poletju

V splošni statistiki, ki smo jo bili priobčili o celotnem slovenskem tujskem prometu, se ni bilo mogoče ustaviti podrobneje pri posameznih tujskoprometnih cenitvah. Ker pa so baš statistike posameznih letovišč zanimive zaradi primerjave in pa zaradi kontroliranja porasta ali padca gostov, z drugimi besedami: napredovanje ali nazadovanje letovišča samega, prinašamo danes podroben pregled gibanja tujcev v našem prvem zdravilišču, Rogaški Slatini.

Promet kaže malenkosten napredek od lanske do letošnje sezone tako po številu tujcev, kakor prenočnin. Letos je bilo 7720 gostov z 107.728 nočninami napram lanskim 7535 z 106.039 nočninami.

Pri tem seveda ni govora o razočaranju, ker porast prav za prav ni velik, in to iz preprostega vzroka, ker Rog. Slatina več tujcev pod streho niti ne more spraviti. V nekem pogledu je vendar napredek: Če delimo število nočnin s številom gostov, opazimo, da so se letos vsi ustavili za povprečno 14 dni, dočim lani 12—13 dni. In to kljub lanskemu ugodnejšemu vremenu! Lahko z gotovostjo trdimo, da bi v primeru večjega števila razpoložljivih sob te ne bile nikoli prazne, saj zdravilna moč naše Slatine postaja znana daleč po Evropi, kar dokazuje podrobna statistika, ki zaznamuje goste z vseh kotov naše celine, sicer ne v visokem številu, a vendar.

Pri pregledu podatkov nas bo pač v prvi vrsti zanimalo, odkod so gostje prišli in v kakšnem številu so bili zastopani.

Največ tujcev izkazuje Rog. Slatina pač iz Jugoslavije in sicer *5880,* dočim odpade ostanek *1840* na inozemce. Statistika je izredno točna in nas celo informira, odkod so naši državljani in v kakšnem številu. Največ je bilo Zagrebčanov (1550), Ljubljana (356!) s celo ostalo Drav. banovino (584) na čudo še daleč tega števila ne dosega. — Beograjčanov (965) in Vojvodincev (918) je približno enako, obojih pa razmeroma zelo mnogo. Gostje od drugod slede v manjših ali višjih številkah, najmanj je pač iz razumljivih razlogov Dalmatincev (170) in le dva Črnogorca. Vsekakor pa je treba podčrtati ponovno značilno nizko število slovenskih gostov.

Izmed inozemcev je daleč pred vsemi drugimi največ Madžarov (1062) za katerimi daleč slede Avstrijci (341), začudi nas pa, ko čitamo, da je bilo le 45 Čehoslovakov. Vendar je pa tudi to razumljivo, ker imajo le-ti dosti podobnih zdravilišč doma in zato v toliko večjem številu posečajo naše Alpe in še bolj naše morje. Po vsaj nekaj zastopnikov kažejo skoro vse evropske države skozi do Skandinavskih (Z) in na drugi strani je celo 10 Egipčanov prišlo k nam iskat zdravja in razvedrila.

V splošnem je treba reči, da je slika, ki se nam nudi iz statistike, dosti razveseljiva, želeti bi le bilo, da bi se zgradilo še v večjem stilu par hotelov, da bi potem o Rogaški Slatini govorili kot o evropskem zdravilišču in letovišču.

Še ena majhna, dasi zgovorna vrsta številk. *Slatina Radenci* 1. septembra še ni zaključila svoje sezone, ker jo je v tem mesecu še obiskalo 84 tujcev s 1546 nočninami *(vsak povprečno 18 dni),* in to ne samo Jugosloveni, ki si iščejo tihega počitka, temveč celo nekaj inozemcev.

Hmeljski trg

Žatec, 6. novembra h. Tendenca čvrsta, živahno nakupovanje na deželi, cene 350 do 550 Kč.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: vreme bo stalnejše, boljše, jasnejše. **Situacija včerajšnjega dne:** visok pritisk, prihajajoč z oceana je prodrl na kontinent zlasti v njegovo srednje področje ter se je razširil sedaj tudi na njegove južne predele in povzroča splošno nastopanje lepega vremena. Pritisk je povsod jako porastel, in sicer za 8 do 16 mm, povečini v vzhodnih in južnih predelih. Temperature so v južnem Primorju porastle za 1 do 4 stopinje, drugod pa so padle od 1 do 6 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za petek: Mirno vreme, nekoliko oblačno, zjutraj slana in megla, podnevi milo.

Naši kraji in ljudje

Zahvala

Težka je ura ločitve, toda sveta dolžnost me kliče zopet v domovino. Ne morem verjeti, da sem bil že pet let deležen Vašega dela, da sem obenem deležen Vaših simpatij. Videl sem uspehe Vaših stremljenj in predvsem Vaše velike ljubezni do naše države, domovine, naroda in njegovih reprezentantov. Za ta globoki bratski čut se Vam iz srca zahvaljujem in čutim, da danes ni treba več izgovarjati gesla zvestoba za zvestobo, temveč samo zvestoba tudi brez računa revanže. Naše sorodstvo — krvno in jezikovno, naša sorodnost mišljenja, naše kulturno zbližanje in oni veliki koridor bratske ljubezni so jamstvo svetle bodočnosti, katero sem videl graditi z delom možgan in čuta. Ne bom pozabil nikdar na lepe čase svojega delovanja v prekrasni Sloveniji, kjer sem mogel konzulovati ne samo z razumom, ampak tudi s srcem. Zahvaljujem se Vam za to duševno in čustveno obogatenje in v bodočih svojih stremljenjih Vam bom vedno blizu, Vašemu delu pa navdušen brat.

Dr. František Resl.

Franjo Lukačič †

Središče, 6. novembra.

V turobno razpoloženje praznika Vseh svetnikov je bolestno odjeknila vest med nami: Franjo Lukačič, župan središki je mrtev. Po dolgotrajni borbi na življenje in smrt je na dan Vseh svetnikov popoldne prestalo biti njegovo srce, izmučeno in utrujeno, ki je itak že dolgo črpalo vso svojo življensko silo menda le iz tiste vstrajne volje in tistega neizprosnega hotenja po delu in življenju, ki je bilo lastno temu vrlemu možu velike energije in de-

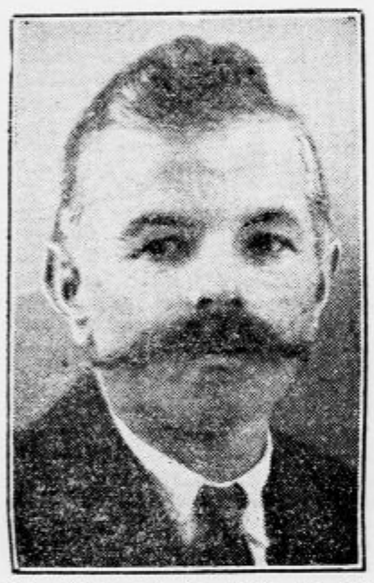

lavnosti. Kljuboval je dolgo in končno podlegel. Smrt ga je odrešila dolgih in hudih muk, ki mu jih je prizadevala njegova težka bolezen.

Umrl je mož dela, tihega, nesebičnega in požrtvovalnega dela, ki edino prinaša pravi ugled in spoštovanje. Že od mladih let se je udejstvoval v vseh narodnih, kulturnih in gospodarskih institucijah našega kraja. Županoval je 11 let naši občini, za katero si je pridobil nevenljivih zaslug. Vodilo bi predaleč, naštevati podrobno vse institucije, društva in organizacije, kjer je dolga leta deloval in sodeloval, a celo poglavje bi bilo treba napisati o njegovih zaslugah za narod in zlasti za domači kraj. Že strt in izmučen od težke bolezni je do zadnjega z brezprimerno energijo opravljal županske posle.

Izšel je iz narodno zavedne stare, predvojne središke generacije in spada v vrsto onih naših značajnih mož, ki so si upali izpovedati svojo narodno zavednost tudi takrat, v avstrijskih časih, ko je bila narodna zavest vrlo težka in požrtvovalna zadeva. Bil je iskren Jugosloven, neizprosen in požrtvovalen borec, dosleden in nepopustljiv zastopnik svojega kulturnega in političnega prepričanja. Po značaju tih in skromen, ljudomil in postrežljiv v osebnem nastopu in občevanju, si je s svojim nesebičnim delom pridobil velik ugled in priljubljenost v vseh slojih, doma in povsod, kjer so ga poznali.

Dobro se zavedamo Središčani, koga smo izgubili in spremljali v nedeljo na njegov tihi, zadnji dom. Dokončal je svojo zemeljsko pot mož velikih vrlin, ki je bogato dajal, a skromno jemal. Umrl je mož, kje tak je še med nami?

Poslednja pot Joška Goloba

Maribor, 6. novembra

Včeraj so v Vuzenici položili k večnemu počitku v najlepši moški dobi preminulega šolskega upravitelja g. Joška Goloba. Od blizu in daleč so hiteli prijatelji in znanci pokojnega, da ga spremijo na njegovi zadnji poti. Najbolj številno je bilo zastopano seveda učiteljstvo, šole od avstrijske koroške meje pa prav do Maribora, Hoč in Frama, mnogobrojni Vuzeničani in okoličani. Bil je žalni sprevod, kakršnega Vuzenica še ni videla.

Sprevod so otvorili ognjegasci iz Vuzenice in Vuhreda, ki so pokojnega Joška tudi nosili na njegovi zadnji poti ob častnem spremstvu Sokola Vuzenica-Muta, Vuhred-Marenberg in Slovenjgradec. Za njimi se je razvrstila šolska mladina iz Vuzenice in Mute. Ganljivo je bilo videti, da ni bilo šolarja brez večje ali manjše kite cvetja, s katerim je mladina zagrnila zadnje počivališče priljubljenega učitelja. Sledilo je mnogobrojno občinstvo, sreski načelnik Fr. Viher iz Slovenjgradca, stolni župnik msgr. Umek iz Maribora, sreski šolski nadzornik iz Slovenjgradca in Prevalj Grmovšek in Močnik ter banovinski svetnik Mravljak. Pred hišo žalosti in na pokopališču je odpela šolska mladina dve žalostinki, za njo pa učitelji pevci.

Na grobu je izpregovoril domači nadžupnik in dekan, za njim pa v imenu občine, krajevnega šolskega odbora ter požarne brambe župan Josip Mravljak. V imenu Sokola se je poslovil starosta slovenjgraškega Sokola br. dr. Železnikar, za domače učiteljsko društvo pa predsednik Terčak iz Marenberga. V iskrenih besedah je vzel slovo od svojega nekdanjega soseda, sodelavca in prijatelja šolski upravitelj Anton Hren, ki je zastopal tudi UJU poverjeništvo v Ljubljani. Vrsto govornikov pa je zaključil stolni župnik msgr. Umek iz Maribora, ki je prišel pred 18. leti kot kaplan v Vuzenico in istega leta je nastopil ondi svoje službeno mesto tudi pokojni Joško Golob. Ta lepa pozornost in gesta msgr. je napravila na navzoče občinstvo zelo prijeten vtis.

Spomin Joška Goloba bo še dolgo živel med nami. Naša severna meja je z njim izgubila močan steber in izvrstnega delavca v času, ko najbolj pogreša dobrih in preudarno mislečih voditeljev.

Vrlemu Barjanu v spomin

Barje, 6. novembra

V sredo smo spremili k večnemu počitku markantno barjansko osebnost, posestnika Ivana Remžgarja iz Črne vasi. Pokojnik je bil rojen leta 1869. na Barju. Od staršev je podedoval revščino, svojim otrokom pa je zapustil z ozirom na Barje kaj lepo premoženje.

Našega vrlega Barjana je pri delu zadela kap in kakor hrast se je zrušil. Poznal ga je ves južni del Ljubljane. Bil je vedno in odločen Jugosloven in za take kremenite narodnjake je vzgojil svoje tri sinove.

Veličasten pogreb priča, kako je bil pokojnik spoštovan in upoštevan. Ker je bil član Sokola Ljubljana IV., se je udeležila pogreba tudi deputacija tega sokolskega društva. Vse Barje je zaihtelo, ko so začele padati težke grude na pokojnikovo krsto. Ivan Remžgar naj počiva v miru, mi pa ga ohranimo v častnem spominu.

Huda nezgoda pri poljskem delu

Poljčane, 6. novembra.

Zadnje slabo deževno vreme je poljska dela silno oviralo. Le težko se je ujel pravi dan brez deževja. Zato so ob količkaj lepih dneh vsi zgrabili za delo in tudi ženske so prijele bodisi za plug ali za brano.

Tudi 46letna posestnica Helena Rapova iz Lovnika blizu Poljčan je šla z brano na njivo. Pri delu pa se ji je nepričakovano pripetila zelo huda nezgoda. Ko je namreč Helena pri brananju na strmi njivi pri ovinku, hoteč obrniti, brano vzdignila, se je na spolski zemlji spotaknila in padla — brana pa z zobmi na njo. Konji so že potegnili, preden se je mogla ubožica rešiti izpod brane in so jo nato vlekli v takem položaju še kakih 200 korakov dalje. Pri tem si je Ropova zlomila desno nogo, pa tudi po ostalem telesu ji je povzročilo močno poškodbe železno zobovje, ki ji je trgalo obleko in kožo s telesa.

Nedaleč od Helene Ropove je sicer oral nekdo, vendar nesrečnice ni slišal, ker je bil obrnjen baš na nasprotno stran in pa ker je silni vihar, ki je vladal ta dan, prevpil njene presunljive krike. Šele, ko se je orač obrnil, je z grozo opazil nevarni položaj in hitro rešil Heleno izpod mučilnega orodja.

O nesreči je bila takoj obveščena mariborska rešilna postaja, ki je ranjenko s svojim avtom prepeljala v bolnico. Stanje Helenino je tako, da bo bržčaš treba amputirati desno nogo.

Lavoslav Jerin 75-letnik

Zagorje, 6. novembra.

V romantični zasavski zevi, nasproti selišča Renki stoji čuvajnica št. 293. Tam sta se 1854. naselila diplomirani čuvaj Lovrenc Jerin in njegova mlada žena Neža Rančigaj. Leto kasneje je privekal na dan 6. novembra na svet mali Lavoslav, a spet leto kasneje je vlak povozil skrbnega očeta. Začela se je trnjeva pot. Z materjo sta morala zapustiti čuvajnico in se naseliti v Toplice, kjer je mali deček l. 1870. dovršil šolo z odličnim uspehom in skušal postati vrtnar pri rudniku. Ko je 1880. kupila TPD rudnik, je dobil mesto pri ekspediciji, kjer si je

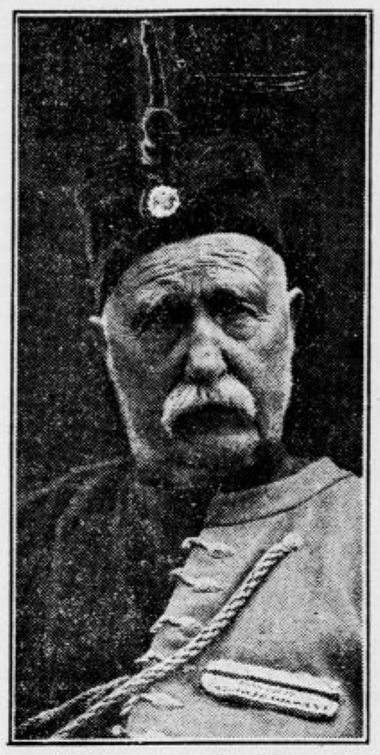

kmalu pridobil zaupanje in tak ugled, da ga je delavstvo 1898. izvolilo za upraviteja bratovske skladnice, kjer je s pravo ljubeznijo in umevanjem za težnje rudarjev deloval do svoje upokojitve l. 1908. Ves svoj prosti čas je poslej porabil za raziskavanje zgodovine domače grude, že od l. 1900 piše dnevnik, ki hrani zanimive spomine na svetovno vojno. Zbral je nešteto narodnega blaga, pesmic, pregovorov, kar je bilo po večini objavljeno v Štrekljevi zbirki. Bil je tudi stalni dopisnik »Slovenskega Naroda«. Še danes je njegov spomin izredno točen. Od vseh strani prihajajo k njemu staroupokojenci, vdove in drugi, da posreduje med njimi in oblastmi. Čvrst, duševno in telesno prožen je ostal do danes. Kot Sokol je bil tri leta starosta. Sedem otrok sta z rajno zakonsko družico Uršo vzgojila v odlično naprednem duhu. Jurij je na gimnaziji v Krivi Palanki poučeval telovadbo in matematiko. Med svetovno vojno se je boril kot dobrovoljec, napravil krvavi pot čez Albanijo in pozneje padel v bitki na Kajmakčalanu kot »Djordje« v odredu Vojvode Vuka — tako se glasi kratko poročilo njegovega poveljnika Adama Tonkovića — »u velikoj in krvavoj bitki 28. (16.) oktobra 1916. na položaju zvanom »Čuka«, hrabro, kao i više njegove braće pogodjen od bombe u 4. sata u jutro.« Vsak teden so bili nad očetom orožniki, ki je zakopal sinova pisma v vrt, narednik L. ga je hotel spraviti v fronto, a se mu ni posrečilo. Se posebno piko so imele oblasti nanj radi odločnega glasovanja proti vojnemu posojilu občine. Jerin je pregovoril še druge in so zaradi lepšega, prisiljeni, plačali samo 13.000 K, dočim je n. pr. trboveljska občina plačala v isti namen daleko čez milijon. Kmalu je topliška četrt, kjer je domoval Jerin, dobila ime »Serbenviertel«. Posledice tega je moral okušati drugi sin Slavoj. Nekoč je zaklical — Živela Srbija dobil je dve leti ječe, ki jo je odsedel v Wöllersdorfu, kjer je delil isto usodo kot dr. Kramař, s katerim se je osebno seznanil. Posledice mrzlih zaporov in slabega ravnanja občuti še sedaj. Vojteh je nadučitelj pri Sv. Lovrencu nad Prežinom, Lojze pa bančni uradnik v Celju, tekmovalec sokolske vrste v Luksemburgu, Parizu in Pragi, sedaj župni načelnik celjske župe, priznani organizator. Hči Poldka se je poročila s trgovcem L. Monuhom, istotako vzornim in požrtvovalnim delavcem pri Sokolu, SPD, sportnem klubu, v trgovini ji pomaga druga hčerka Pepka, očetu pa gospodinji požrtvovalna Francka.

Jubilantu želimo, da bi še dolga leta v krogu svoje družine gledal lepo solnce jugoslovenske svobode, ki jo je tako željno pričakoval in dočakal.

Zastrupljenje z octovo kislino

Rimske toplice, 6. novembra.

Marija Dvorškova iz Strenskega pri Rimskih toplicah že dalj časa boleha. Zaradi starosti je močno oslabela. Nedavno pa jo je položil trajno v postelj še mrtvoud.

Ko se je včeraj zjutraj odpravil sin Karol na delo in je kasneje odšel tudi mož po opravkih v Šmarjeto, da nakupi potrebne stvari v trgovini, je ostala Marija sama doma. Naenkrat je vstala in se s težavo privlekla do mize ter pričela iskati pijače, da bi si utešila žejo. Na mizi je našla steklenico z belo tekočino. Ne da bi se prej prepričala, kaj je v njej, je steklenico odprla in nagnila. Mahoma je začutila v želodcu krčevite bolečine. Spravila se je nazaj v postelj. Ko se je vrnil mož domov, mu je nesrečna ženica pričela pripovedovati, da neznosno trpi. Mož je kaj kmalu uganil, da je v zmoti namesto vode pila octovo kislino. O nesreči je takoj obvestil sina, ki je prihitel domov in takoj oskrbel vse potrebno za prevoz trpeče matere v celjsko bolnico. Stanje Marije Dvorškove, ki je stara že 71 let, je precej opasno, ker je izpila znatno količino kisline.

Prvo kavarno

na Dunaju je ustanovil Poljak Kolšicki, ki je spoznal kavo pri Turkih. Turški način pripravljanja kave sega v 16. stoletje. V naših krajih mu še danes dajemo prednost. Toda le malokdo uvažuje, da so življenski pogoji dandanes popolnoma drugačni kakor nekdaj, ter more biti vsakdanje uživanje močne kave nevarno. Tega je kriv srčni in živčni strup kofein, ki je v navadni kavi. Samo kava Hag, ki je brez kofeina, daje največji užitek kave brez škodljivih dražilnih učinkov kofeina. Pri tem kava Hag glede okusa, arome in izdatnosti ni slabša kakor druga kava najdražje vrste. Posebno slastna je kava Hag pripravljena na turški način. Tudi pozno zvečer morete piti kavo Hag, kolikor jo hočete, ne da bi Vam močneje utripalo srce, ne da bi bili razburjeni, ne da bi občutili kakšne težave ali nemirno spali. Uverite se s poizkusom! Kava Hag je naprodaj v vseh dobrih trgovinah z živili, dobiva se pa tudi v kavarnah in hotelih.

Trije drzni vlomi v Ljubljani

Še o vlomu v Prisojni ulici — Vlom v Slomškovi ulici — Drzen vlom na Gasilski cesti

Ljubljana, 6. novembra

Zadnje čase je imela Ljubljana sicer pred raznimi vlomilci, tatovi in slično sodrgo mir, toda te dni je bilo izvršenih več drznih vlomov v stanovanja, ki dokazujejo, da imamo v mestu zopet opraviti z nevarno in podjetno vlomilsko tolpo. V treh dneh so bili izvršeni trije vlomi, od katerih so se sicer vsi trije posrečili, toda v enem primeru je policija vlomilca z bogatim plenom takoj zasačila.

Včeraj smo poročali, da je bilo v torek v Prisojni ulici vlomljeno v stanovanje Ivana K. Tat je s ponarejenim ključem odprl stanovanje, v sobi vse premetal in prebrskal, vrgel vso obleko iz omar na tla in ker ni ničesar našel, je nato še vlomil v pisalno mizo, v kateri je bil fotografični aparat znamke »Radentokfiren« z dvema ploščama. Aparat je bil skoro nov in dragocen. Vreden je okrog 7.500 Din. Njegova velikost znaša 10×15. Vlomilec se pa ni zadovoljil samo s tem plenom, pobral je tudi razne dopolnilne leče in druge fotografske potrebščine, poleg tega pa je pobral tudi okrog 1.500 Din, ki jih je našel v omarici. Vsega skupaj ima K. okrog 10 tisoč dinarjev škode.

O vlomu je bila seveda obveščena policija, ki je takoj uvedla obširno preiskavo ter posnela odtise prstov. Do sedaj vlomilcu še niso na sledu.

Drug nič manj drzen vlom je bil tudi včeraj ponoči izvršen v Slomškovi ulici pri neki tamošnji tvrdki. Vlomilec je vdrl v klet, s sekiro siloma odprl drvarnico in odnesel več stvari. Koliko škode je napravil, še ni znano, ker se prizadeti lastnik še ni vrnil domov. Podrobnosti o vlomu bomo še poročali.

Tretji, gotovo najdrznejši vlom je bil pa včeraj izvršen med 2. in 3. uro zjutraj na Gasilski cesti 7. v stanovanje in uradne prostore glavnega založnika zagrebškega piva Ivana Bajžlja. Bajžljeva soproga je nekoliko bolehna, ponoči ji je postalo nenadoma slabo in odšla je na hodnik. Njeni spalnici nasproti je kuhinja, poleg te pa pisarna. Ko je gospa stopila na hodnik, je začula v kuhinji sumljiv ropot, zdelo se ji je, da nekdo prestavlja skodelice. Skoro istočasno je prihajal šum tudi iz pisarne in čuti je bilo, da nekdo razmetava papir po sobi. Bajžljevi se je takoj zdelo, da nekaj ni v redu, in zakričala je: »France, Polde, na pomoč, tatovi so v hiši!«

Sinova France in Polde, ki spita v sobi nad pisarno, sta začula materine krike in sta naglo pohitela v pritličje. Krike pa je čul tudi nepovabljeni nočni gost, ki je bil s tem opozorjen. Mož se ni dolgo obiral, temveč jo je naglo ubral po poti, po kateri je prišel. Skočil je skozi okno in izginil v noč.

Ko so Bajžljevi pohiteli v pisarno, so seveda takoj ugotovili, da je bilo vlomljeno. Vlomilec je prišel v stanovanje na ta način, da je na dvorišču pri kuhinjskem oknu na zunanji in notranji strani odstranil šipo in zlezel v kuhinjo, od tam pa v pisarno. V kuhinji je vse prebrskal, odprl je tudi vetrino, našel pa ni ničesar, kar bi mu ugajalo. Zato pa je bil plen v pisarni obilnejši. Tam je neznanec odprl vse predale, razmetal listine, dokumente in druge stvari po tleh ter povzročil v sobi pravcati kaos. Iz predala je pobral 16.530 Din.

Takoj po vlomu so Bajžljevi obvestili policijo, ki pa je bila o tem že informirana. Že pol ure po vlomu je namreč na Gosposvetski cesti službujoči stražnik Franc Kunovar zalotil nekega moškega, ki je ves zasopel prihajal iz Vošnjakove ulice. Nosil je v roki majhen sveženj, bil je v robec zavit denar. Stražnik je neznanca aretiral in odpeljal na kriminalni urad, kjer so ugotovili, da imajo opravka z 20-letnim Mihaelom Pečaričem, brezposelnim delavcem rodom iz Kopra na Goriškem. Ko so ga vprašali, odkod ima denar, je dejal, da mu ga je izročil neki delavec, ki ga pozna samo po imenu Pavel. Dozdevnega Pavleta je tudi točno opisal in dejal, da sta bila zmenjena, da se zjutraj sestaneta na stavbi palače Pokojninskega zavoda na Dunajski cesti.

Policija mu tega seveda ne verjame, kajti ugotovila je, da je bil Pečarič mesec dni v službi pri Bajžljevih. Razmere v hiši so mu bile torej dobro znane in skoro gotovo je, da je Pečarič vlomil pri Bajžljevih. Seveda ni izključeno, da mu je nekdo pomagal, kajti gospa Bajžljeva zatrjuje, da sta morala vlomilca biti najbrž dva. Čula je namreč istočasno ropot v kuhinji in v pisarni. Policija je našla pri Pečariču okoli 13.500 Din. Ker je bilo pri vlomu odnešenih 16.000 Din, je pač čudno, kam je izginilo 3000 Din. Pečarič jih ni zapravil, mogoče je, da jih je skril, verjetno pa je tudi, da je dal 3000 Din svojemu pajdašu, ki je morda stal na straži.

Ob 4., ¼8 in ¼10 uri!

OPERETA **Novo!**

ognjevite ljubezni, očarljivega petja, muzike in humorja

Kneginja čardaša

V glavnih vlogah junakinja iz filmov »Dvoje src v ¾ taktu«, priljubljena

Gretl Theimer

novi Rudolf Valentino, lepi pevec

Paul Vicenti

ter vesela humorista, priljubljena **Ernst Verebes in Albert Paulig.**

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. popoldne.

Telefon 2124

Elitni Kino Matica

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Mladoletje. Red. A.
Nedelja, 9.: Ob 15. Janezek-Nosanček. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20. Gospa ministrica. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Grof Luxemburški. Opereta. — Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 9.: Ob 15. Madame Butterfly. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob 20. Mascotta. Premijera. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Aleksandra. A. Kuponi.
Nedelja, 9.: Ob 15. Sen kresne noči. Kuponi. Navadne dramske cene. — Ob 20. Lutka. Premijera.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20

Sobota, 8.: Križni pajek. Otvoritvena predstava.
Nedelja, 9.: Križni pajek. Repriza.

PTUJSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Ponedeljek, 10.: Aleksandra. Gostovanje mariborskega gledališča.

Velika francoska študija o Otonu Župančiču

Kakor nam sporoča ljubljanski Francoski institut, pripravlja g. Lucien Tesnière, bivši lektor francoščine na tukajšnjem vseučilišču, sedaj profesor slovanskih jezikov in slovstev na univerzi v Strasbourgu, knjigo z naslovom »O. Župančič«. Knjiga (v francoščini) izide sredi decembra t. l. na 450 straneh v formatu 14×20 cm, debela približno 4 cm, z belim ovitkom.

Ta knjiga bo vsebovala bio- in bibliografski uvod o Otonu Župančiču in študijo o pesnikovem simbolizmu, v drugem delu pa bo znatno število Župančičevih del v francoskem prevodu.

Knjiga je dana v subskripcijo in sicer:
navadna izdaja po 45 Din,
izdaja na luksuznem papirju po 100 Din (slednja izdaja je rezervirana samo za subskribente in se ne bo dobivala na književnem trgu).

Cene v subskripciji so znatno znižane, tako da bo navadna izdaja pozneje v knjigarnah precej dražja. Te ugodnosti bodo torej deležni samo subskribenti, ki se takoj priglase Francoskemu institutu v Ljubljani, zakaj subskribcijski rok traja samo približno dva tedna.

•

Toliko posnemamo iz dopisa, ki nam ga je poslal Francoski institut. Vest, da je g. profesor Tesnière, avtor znamenite študije o slovenskem dualu, pripravil za tisk obsežno študijo o našem največjem sodobnem pesniku, bo vsa naša javnost sprejela z iskrenim veseljem. Preverjeni smo, da bo študija — poleg prevoda Župančičevih izbranih pesmi — dosegla tudi v francoskem literarnem svetu svoj namen: opozorila bo na doslej neznanega poeta ene najmanj znanih literatur v Evropi. Vsekakor bo knjiga g. Tesnièra dragocen prispevek k našemu duhovnemu zbližanju s francosko civilizacijo. Zato objavljamo subskribcijski poziv Francoskega instituta s toplim priporočilom, da naj si to knjigo nabavi slednji naš knjigoljub, ki razume francoski.

Ob tej priliki bi opozorili še na to-le: Če pride k nam kakšen odličen tujec, zlasti književnik ali znanstvenik velikega naroda, smo vedno v zadregi, kaj naj mu damo v spomin, da bi se vsaj malo seznanil z našo kulturo. Študija o Župančiču, ki jo je izdal v italijanščini prof. Cronia, je bila takšno primerno darilo, ker je spisana v svetovnoznanem jeziku. Tem večjega pomena je francoska knjiga g. Tesnièreja. Želeti bi bilo, da bi naša društva, ki imajo opraviti s tujci, kakor tudi mestna občina, naročila več izvodov te knjige in jo imela pripravljeno za takšne, ne ravno redke primere. Zakaj v kulturni propagandi smo še vedno preveč pasivni!

Jubilej Save Todorovića

Beograd, 4. novembra.

Včeraj je bil v natlačeno polnem gledališču proslavljen jubilej našega zaslužnega odrskega umetnika Save Todorovića. Lepa slovesnost je bila hkrati tudi intimna in presrčna. Govornikom ni bilo treba v ničemer pretiravati, saj si je Sava Todorović v teku 50 let svojega gledališkega dela pridobil nevenljivih lovorik, zaslug, ki ne bodo pozabljene. Sava Todorović nima zaslug samo na čisto igralskem in režiserskem področju, ni samo ustvaril velikega števila odrskih likov, ni bil samo eden najbolj gorečih pospeševalcev ruskega repertoarja na beograjskem odru, marveč je tudi prispeval dobršen del dela in truda za utrditev igralska stanovske organizacije. Zato ga je Udruženje imenovalo za častnega člana.

Sava Todorović je še vedno igralec-umetnik. Pri igralskih veteranih češče opažaš, da so njihove starostne sposobnosti samo še razvaline nečesa, kar je bilo nekoč. Pri g. Savi Todoroviću tega ni. Njegova svežost nas preseneča. Njegovo igralsko znanje nas kajkrati prijetno iznenadi celo danes, ko se je igralska veščina že zelo razvila in ko se iščejo tolika nova pota.

Snoči je igral v Beogradu prvikrat »Strička Le Bonarda« po istoimeni drami. Ne glede na to, da je ta drama po svoji tezi že nekam zastarela in ni ne za njo in ne za njeno tezo danes toliko zanimanja, kakor ga je bilo nekoč, ko je bil položaj nezakonske dece neprimerno težavnejši — nas je g. Sava Todorović s svojo igro zainteresiral za komad. Pozabili smo za trenutek nesodobnost pisateljeve teze. Ta francoski avtor je imel srečo, da je baš g. Todorović držal njegov komad pokonci, zakaj manj dobri igralec bi brez dvoma doživel polom. Tako pa se je zgodilo, da je občinstvo živahno ploskalo, kadarkoli se mu je bila ponudila prilika. Človek včasi ni mogel presoditi, ali je publiki ugajala kakšna pointa v komadu, ali katera uspela gesta našega jubilanta. Vsekakor je g. Todorović približal ta komad današnjemu občinstvu.

Samo ob sebi se ume, da je bil jubilant predmet dolgih in burnih ovacij, da večer ni potekel brez cvetlic, darov in — prikritih solz. Zakaj — petdeset let na odru... Jubilant je bil ganjen tako kot njegovo hvaležno občinstvo.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje **»Franz Josefova«** voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Naročajte „Našo dobo“

Naši damski **plašči** ter **suknje**

za gospode uživajo izreden sloves
BLAGO in DELO PRVOVRSTNO
CENE NIZKE!

DRAGO GORUP & Co., Miklošičeva 14.

Domače vesti

* **Deset milijonov Din za spomenik kralju Petru Osvoboditelju v Beogradu.** Odbor za postavitev spomenika kralju Petru, ki mu predseduje general Živojin Babić, premore po pisanju »Vremena« doslej vsoto 10 milijonov Din. Od te vsote je poldrugi milijon prostovoljnih prispevkov, blizu devet milijonov pa je bilo votiranih od 1926 dalje, ko je bil z državnim proračunom sprejet posebni zakon za postavitev spomenika. Odboru je bilo stavljeneih že več predlogov glede kraja, kjer naj bi stal spomenik, ni pa še odločeno, ali bo spomenik kiparsko ali arhitektonsko delo. Vsekakor je težnja odbora, da mora spomenik biti monumentalen in originalen in da mora simbolizirati delo kralja Petra za osvoboditev in uedinjenje Jugoslovenov. Isti odbor vodi skrb tudi za izvršitev drugega zakona, s katerim se predvideva zgraditev Panteona. Vsekakor pa bo to vprašanje rešeno šele po postavitvi spomenika kralju Petru.

* **Vršilec dolžnosti bana Dravske banovine g. dr. Pirkmajer bo danes v petek odsoten, zaradi česar izostanejo sprejemi strank.**

* »Službeni list Dravske banovine« objavlja v 35. številki med drugim: zakon o izpremembah in dopolnitvah invalidskega zakona z dne 4. junija 1929; zakon o brezobrestnem posojilu v izdelanem gradbenem materijalu dobrovoljcem, naseljencem in optantom za zidanje hiš; zakon o likvidaciji odstopljenega vojnega plena; uredbo o pogozdovanju kraškega sveta, goličav in sviža; pravilnik o krčenju gozdov in pretvarjanju gozdnega zemljišča v drugo vrsto kulture in pravilnik o zabrambi pustošenja gozda in o dolžnosti pogozdovanja.

* **Zahvala slovanskih zdravnikov.** Centralni odbor vseslovanskega zdravniškega kongresa je splitskemu županu in županom primorskih mest, ki so jih kongresisti posetili, poslal zahvalno pismo, v katerem se veli, da je naš narod naravnost tekmoval, kako bi slovanskim gostom priredil čim prisrčnejši sprejem. Navdušenje za naše morje daje garancijo, da je seme padlo na rodovitna tla in bo prineslo stoteren sad. Člani češkoslovaške zdravniške zveze ne morejo prehvaliti spontanega iskrenega sprejema, Poljaki pa izjavljajo, da jih je do solz ganila izkazana jim bratska slovanska ljubav.

* **Avtomobilski promet preko gorenjskih prelazov nemogoč.** Avtomobilski klub obvešča: Po uradnih podatkih je cesta preko Ljubelja zametena s snegom, ki je na nekaterih mestih zaradi zametov visok do 2 m, sicer je pa približno 80 cm snega. Prehod preko prelaza z avtomobilom, tudi z verigami nemogoč. Isto velja za Podkorensko sedlo, kjer je 20 do 30 cm snega in za Jezersko, kjer je 15 do 20 cm snega. Ljubelj in Jezersko sta proglašena tudi že na avstrijski strani kot neprelazna. Prehodnost vseh treh gorenjskih prehodov je pričakovati le v primeru južnega vremena, in to šele v 14 dneh. Zaradi nezanesljivosti vremena je pa priporočati prehod v Avstrijo le preko Dravograda, Homca in Št. Ilja, eventuelno preko Rateč in Trbiža.

* **Petdestletnica katastrofalnega potresa v Zagrebu.** Prihodnjo nedeljo bo poteklo petdeset let, odkar je Zagreb zadela strahovita potresna katastrofa. Potres je trajal 30 sekund. Cerkveni stolpi so se zibali tako, da so zvonili sami od sebe. Grozen je bil pogled na porušene hiše. Močno poškodovanih je bilo nad 3000 hiš in porušenih 1500 dimnikov. Stolp katedrale se je moral podreti, istotako tudi frančiškanska cerkev na Kaptolu. Strah prebivalstva je bil tem večji, ker so tudi s podeželja prihajala poročila o grozotah potresa. Iz tedanjih ruševin pa se je v kratkih letih dvignil nov Zagreb, ki je danes med najlepšimi mesti Jugoslavije.

* **Povratek ameriških izletnikov.** Včeraj se je z večernim brzovlakom odpeljalo potom zastopnika Francoske linije v Ljubljani, Ivana Krakerja, Kolodvorska ulica 35, preko Jesenic, Avstrije, Švice in Francije, okoli 30 ameriških izletnikov, ki so preživeli poletje v svoji stari domovini. Vkrcali se bodo v pristanišču Le Havre na sloveči luksuzni brzoparnik Francoske linije »Ile de France«, ki jih bo prepeljal preko Oceana. Želimo jim srečno pot!

* **Dobro in poceni boste jedli,** če se boste ravnali po tedenskem jedilnem listu, ki ga priobčuje s potrebnimi recepti ilustrovana tedenska revija »Življenje in svet«.

* **Predavanje o slovenskem književnem jeziku** bo v prostorih kulturnega društva »Triglav« v Kragujevcu, restavracija »Novi Sad - Palilule«, v nedeljo 9. t. m. ob 11. dopoldne. Predavatelj g. Marjan Telatko. Vabljeni!

* **Trupla v Savi pri Kranju utopljenega dečka še niso našli.** Dne 5. t. m. popoldne je utonil v Savi v Kranju, kakor smo poročali, 4-letni sinček g. Antona Štefeta. Trupla včeraj še niso našli. Ker je gotovo voda truplo odnesla dalje, se naprošajo orožniške postaje in dotični, ki bi truplo opazili, da to javijo g. Antonu Štefetu, Kranj, telefonska številka 24.

* **Ne sme v gostilno.** Okrajno sodišče v Kranju je Karlu Zadražniku, rojenemu leta 1895 v Kranju in tja pristojnemu, oženjenemu mestnemu delavcu, za dobo enega leta prepovedalo zahajati v krčme. Prepoved stopi danes v veljavo in bo trajala do 7. t. m.

* **Dve poneverbi.** Oblastva zasledujejo 40 letnega ščetarskega pomočnika Filipa Kerna, rojenega v Mostah pri Kamniku, ki je 29. oktobra prevzel kot živinski gonjač na sejmu v Lescah od posestnika Ivana Cuzaka v Sadinji vasi dve kravi, ju med potjo prodal, z izkupičkom pa pobegnil. Cuzak ima okrog 6000 Din škode. — Drugi, ki ga tudi zasledujejo s tiralico, je Josip Ježek, bivši zvaničnik na železniški postaji v Bos. Brodu, ki je poneveril okrog 22.000 Din državnega denarja.

* **Umorila svojega 73 letnega tasta.** V sremski vasi Čajkovcih se je pretekli torek odigrala krvava drama v hiši kmetovalca Čordašića. Med prepirom je kmetica Agata Čordašićeva z nožem zabodla svojega tasta v srce. Triinsedemdeset let stari mož je na mestu obležal mrtev. Surovo ženo so orožniki aretirali.

* **Fantovski pretep.** Iz Pragerskega nam pišejo: V soboto na praznik Vseh svetnikov je popivalo na Pragerskem v gostilni Štampfel večje število fantov iz okoliških vasi. Vinjeni so se pričeli prerekati, nato pa uvrščati v dva sovražna si tabora. Enemu je načeloval neki na dopustu se mudeči vojak, ki je v svoji razbrzdanosti udaril po šipah gostilniških vrat, kar je dalo povod za napad. Zabliskali so se noži, po zraku so frčali kozarci, iz ceste je pa začelo deževati kamenje. Po končani bitki je bilo več ranjenih, gostilniška soba pa popolnoma opustošena. Škoda, ki jo trpi gostilničar, znaša baje več tisočakov. Napadalci imajo opravka z orožniki in želeti bi bilo, da se pretepači najstrožje kaznujejo.

* **Tatinska beračа.** V Litiji sta priprosjačila Potočnik Ivan in njegova hčerka Lucija. Prvi je doma iz okolice Smlednika, Lucija pa je iz južnih krajev. V Litiji sta se oglasila tudi v Koblerjevi hiši. V veži je zapazil Potočnik potem, ko je miloščino že prejel, lep dežnik, last posestnika Zavašnika iz Javorja, godno priložnost je izrabil mokri potnik in je s tujim dežnikom in s svojo družico odkorakal proti Ponovičam. Okradeni Javorčan je tatvino prijavil orožnikom, ki so šli takoj na zasledovanje. Orožnika gg. Bučar in Mihevec sta dvojico zalotila na cesti proti Savi, povabila sta ju s seboj, zdaj pa obujata Potočnik in Lucija kes v zaporih litijskega sodišča. Bržkone imata oba še kaj drugega na vesti.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Sprejem g. ministrskega predsednika.** Vabijo se vsa tukajšnja društva katerekoli vrste, da se udeleže sprejema pred kolodvorom v nedeljo. Društva, ki imajo zastave, naj bi prišla z zastavami, in če imajo kroj, tudi v kroju. Ženstvo vabimo, da bi prišlo čim številnejše v narodni noši. — Po zadnjih dispozicijah pride g. ministrski predsednik šele okoli 10. dopoldne, ne ob 8. Društva bodo reditelji razvrstili pred kolodvorom; na peron pojdejo samo zastopniki oblastev, ker bi sicer ne bilo prostora.

u— **Iz gledališča.** Ljubljanska drama vprizori v soboto 8. t. m. Andrejevo dramo »Mladoletje« za red A. — V nedeljo ob 15. bo mladinska predstava »Janezka Nosančka«, ob 20. pa Nušićeva komedija »Gospa ministrica« kot ljudska predstava pri znižanih cenah. — 8. t. m. se bo pela v operi priljubljena opereta »Grof Luksemburški« kot poslovilna predstava gospe Vere Danilove-Balatkove. Gospa Balatkova je bila članica slovenskega gledališča od leta 1908 dalje. Kreirala je celo vrsto ženskih vlog, večino izmed njih s prav izvrstnim uspehom. Sedaj se poslavlja in odhaja iz Ljubljane k svojemu soprogu, ki je ugleden in spoštovani kapelnik češke opere v Brnu. Občinstvo vabimo, da v velikem številu poseti to predstavo. Predstava bo izven abonmaja pri znižanih cenah. Puccinijevo »Madame Butterfly« vprizori opera v nedeljo ob 15. pri ljudskih cenah, ob 20. pa bo druga operetna novoviteta v tekoči sezoni, in sicer Andrana »La Mascotte« (»Angel sreče«). Delo je starejšega datuma in se odlikuje po krasni glasbi. Opereto so naštudirali dirigent Štritof, režiser Kreft in plesni mojster Golovin. Kreft je znan po svojem udejstvovanju kot režiser na diletantskih odrih, gledališki kritik in pisatelj. Sodelujejo v večjih partijah Polličeva, Španova, Drenovec, Janko, Peček, Povhe. Nastopi celokupni baletni zbor z Golovinom na čelu.

Najlepši okras vaše sobe so
povečave
vaših posnetkov od plošč in filmov, katere vam dovršeno napravi drogerija
KANC 255
Ljubljana — Maribor

u— **Za današnji simfonični koncert** je bila v sredo zvečer generalna vaja v naši operi. Če lahko sodimo umetniški uspeh po generalni vaji, moramo reči, da že dalje časa nismo imeli tako umetniško dovršenega koncerta, kakor bo nocojšnji. Vse tri skladbe so tako po delu kakor izvajanju prvovrstne, prav posebno še Mahlerjeve Žalne pesmi. Vstopnice se dobijo ves dan v Matični knjigarni in zvečer pred dvorano niona. Začetek točno ob 20. Prav posebno še opozarjamo vse posetnike koncerta, da izide programna knjižica s kratko razlago vseh treh del in s tekstom petih Žalnih pesmi.

u— **Otvoritvena predstava Šentjakobskega odra** bo v soboto 8. t. m. z veseloigro »Križni pajek«. Veseloigra ima mnogo velezabavnih komičnih momentov, tako da se bodo posetniki imenitno zabavali. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu. V nedeljo 9. t. m. se veseloigra ponovi.

u— **»Materhorn«.** Danes ob 4., pol 8. in 9 zvečer bo predvajala ZKD v prostorih kina Ideala krasni turistovski film **»Matterhorn«,** ki nam predočuje v nepozabno lepih slikah vse krasote visokoalpinskega sveta. Vsem sportnikom, zlasti pa turistom prav posebno priporočamo ogled tega filma. Samo danes! Cene izredno nizke.

u— **»Popolni zakon«.** Veleaktualno vprašanje sreče in zadovoljstva v zakonskem življenju razklada najnazornejše film »Popolni zakon«, ki ga bo predvajala ZKD v soboto ob pol 3. in v nedeljo dopoldne ob 11. v prostorih elitnega kina Matice. Film nam podaja tako v biološkem kakor tudi v seksualnem pogledu zanimiva razkritja; zato priporočamo vsakomur ogled tega filmskega dela. Cene najnižje.

u— **Novi grobovi.** V visoki starosti je umrla ga. Nežika Knezova za Bežigradom v Einspielerjevi ulici 24. Pred leti ji je ugrabila smrt soproga, ki je bil ugleden uradnik banke »Slavije«. Pokojnica je bila izobražena narodna žena, ki ni imela sovražnikov. — V splošni bolnici v Ljubljani je umrl zasebnik g. Karel Kalmus. Pogreb pokojnika bo danes ob 16. — Obema pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

u— **Poziv gasilcem!** Starešinstvo Jugoslovenske gasilske zveze vabi in prosi vse gasilce, da se udeleže, po možnosti vsaj po deputacijah, sprejema predsednika vlade in drugih ministrov v nedeljo okoli 10. zjutraj na glavnem kolodvoru. Vabljena so vsa društva. Kroj paradni! — Starosta JGZ Turk.

u— **Reklamna oddaja plinskih likalnikov.** Mestna plinarna nam je poslala: Da se čimbolj uvede likanje s plinom, ki je v drugih mestih tako zelo razširjeno, oddaja mestna plinarna 100 garnitur likalnikov proti plačilu mesečne najemščine 5 Din. V tej vsoti je uračunjena tudi obraba lepih poniklanih likalnikov, ki so prav tako praktični kakor likalniki z električno strujo, le s to razliko, da so stroški likanja s plinom za polovico nižji, kar je za večino prebivalstva največjega pomena.

u— **Tečaj češkega jezika za odrasle** se bo tudi letos kakor prejšnja leta vršil v šentjakobski šoli. Vpisovanje v ta tečaj bo v sredo 12. t. m. od 18.—19. na tej šoli. Vabimo vse, ki bi se radi naučili češčine, da se vpišejo v ta tečaj. Pouk bo brezplačen. Poučeval bo g. profesor dr. Vaclav Burian. Jugosloven, ki se nauči češki, razume na to vse ostale slovanske jezike.

u— **Načelstvo Ruskega rdečega križa** se toplo zahvaljuje g. **Ivanu Železnikarju,** trgovcu na Marijinem trgu, za bogato darilo zimskega blaga, namenjenega bedni ruski deci. Plemenitega dobrotnika stavimo za vzgled in v posnemanje vsem onim, ki bi lahko žrtvovali z bogato obložene svoje mize vsaj nekaj drobtinic za siromake, ki nimajo doma in često tudi ne strehe.

u— **Zadruga mesarjev v Ljubljani** naznanja občinstvu, da bodo mesnice in mesarske stojnice pričenši z 9. t. m. do 1. marca 1931 ob nedeljah ves dan zaprte, zato bodo pa odprte ob sobotah do 19. ure.

Kupujte samo
PENKALA BATERIJE
ker gorè najdalje! 300

HOTEL „BELLEVUE“
priredi v soboto 8. t. m. za svoje cenjene goste prijeten
MARTINOV VEČER
z godbo in plesom do 2.
Več povemo jutri. 15507

Za pull-overje
KOŽUHASTA VOLNA
TONI JAGER, Ljubljana, Dvorski trg št. 1.

DRUŽABNI VEČER SOKOLA MOSTE

se bo vršil v soboto 8. novembra ob 8. — Godba Jazz-band. — Plesne vaje se vrše nadalje vsako nedeljo ob 3. popoldne zaradi zasedbe dvorane v sobotah. Vabljeno vse članstvo in prijatelji Sokolstva. 15512

Vaš mož se vam lahko izneveri,
ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako ta ni dovolj privlačna. Poznana, milovonjiva sol za izpiranje (Isla Spülsalz) vam pomore, da ostanete večno zdrava, sveža in mladostna, ako se redno nje poslužujete za svojo intimno toaleto. 346-1

u— **Knjižnica Delavske zbornice** je odprta odslej od 10. do 12. in od 17. do 20.

u— **Tatvine in sleparstva.** Gostilničarka Marija Jalenova na Viču je nmela na hrani delavca Matijo Š., ki je pa 1. t. m. brez slovesa odšel, ne da bi poravnal okrog 300 Din dolga. — Mizarski pomočnik France Komidar je te dni posodil brivskemu pomočniku Omerju Kajčiču črne hlače. Kajčič je obljubil, da jih prinese že naslednjega dne nazaj. Seveda se ni več vrnil. Obenem je pa Komidar tudi ugotovil, da mu je iz stanovanja ukradel par moških čevljev.

u— **Obsodba zaradi detomora.** Včeraj se je zagovarjala pred senatom petorice v Ljubljani neka ženska iz Grahovega pri Cerknici, ki je umorila svojega otroka in nato truplo zakopala v gnoju. Obsojena je bila na štiri mesece težke ječe.

u— **Suknjo so mu ukradli.** Včeraj je na policiji prijavil trgovski pomočnik Ivan Vlaj, da mu je nekdo med 16. in 17. uro iz skladišča trgovine Vlaj v Wolfovi ulici ukradel črno zimsko suknjo, v kateri je imel tudi rokavice.

u— **Kam pa jutri zvečer?** Nič vpraševati, je že odločeno! Vsak zaveden Ljubljančan ve, kaj je njegova narodna dolžnost in bo prišel jutri ob 20. v kolodvorsko restavracijo in prisostvoval Martinjevanju, ki ga priredita šentpeterska moška in ženska podružnica CMD. Na sporedu bodo lepo petje, srečolov z bogatimi dobitki, zelo mikavna godba, licitacija goske in drugo. Za dobro in ceneno postrežbo je kar najbolje preskrbljeno. Torej pridite vsi!

u— **Redna plesna vaja Preporoda bo v** soboto ob pol 20. v areni Narodnega doma. Plesni mojster g. Jenko bo nadaljeval pouk letošnjih plesnih novosti. Novince opozarjamo, da jim bo g. Jenko točno ob napovedani uri na razpolago. Vljudno vabljeni!

u— **Plesne vaje ASK Primorje.** Začetek v nedeljo 9. t. m. ob 15.30 v beli dvorani Uniona. Vabila so že razposlana. Pismene reklamacije na: Plesne vaje ASK Primorje, kavarna Emona.

u— **Snežni čevlji in galoši se popravljajo** solidno pri Jožetu **Mokorelu, Mirje 2.**

u— **Čuvajte svoje zdravje!** Ob deževnem vremenu se vsakdo najlažje obvaruje prehlada, če nosi galoše, ki jih dobi najcenejše in najboljše edino pri tvrdki Bata in to ženske že za 19 in 69 Din, a moške za 79 Din. Cene so res tako nizke, da si lahko vsakdo nabavi te neobhodno potrebne galoše.

u— **Mestna ženska CM podružnica v Ljubljani** bo imela občni zbor 10. ob 5. popoldne, Beethovnova ulica 2.

u— **Sokol Šiška** priredi v soboto 8. t. m. v salonu Reininghaus Martinov večer s plesom in godbo.

u— **Našel se je uhan z briljantom,** dobi se ga v ekspeditu Narodne tiskarne, Knaflijeva ulica 5.

Iz Maribora

a— **Občni zbor mariborske ZKD** bo 16. t. m. ob pol 10. dopoldne v Apolo-kinu v Mariboru. Poleg običajnih točk obsega dnevni red še naslednje: povodom petletnice Zveze bo izročenih delegatom iz osmero krajev zvezinega področja osem novih ljudskih knjižnic, s katerimi dvigne Zveza število svojih knjižnic na 50. Profesor dr. Ljudevit Pivko bo predaval o zgodovini, ciljih in organizaciji narodno-prosvetnega dela na Češkoslovaškem. Dana bodo tudi pravna pojasnila o novem avtorskem zakonu. Predvajan bo kratek vzoren prosvetni film. Udeležencem je od prometnega ministra dovoljena polovična vožnja. Popoldne in zvečer predvaja Zveza v kinu Union velik zgodovinski zvočni film »Hadži Murat«. Vabimo vsa društva in njih člane k obilni udeležbi. — Odbor.

a— **Iz gledališča.** V soboto se bo uprizorila moderna opereta »Aleksandra«. Ab. A in kuponi. V nedeljo bo popoldanska predstava klasične komedije »Sen kresne noči«. Veljajo navadne dramske cene in kuponi. Zvečer ob 20. bo premijera zelo zabavne operete »Lutka« v režiji g. Trbuhoviča. Nastopil bo po daljšem presledku g. A. Harastovič kot gost, naslovno partijo pa bosta izmenjaje se peli gdč. Udovičeva in Barbičeva.

ZDRAVNIK
DR. FR. DELAK
ordinira od 9.—12 in od 2.—4. ure
KOROŠČEVA UL. 2/I. 14839

a— **Dramatična prireditev Rdečega križa na Pobrežju.** Kakor smo že poročali, je priredil krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju na dan Vseh svetnikov in v nedeljo 2. novembra, dramatičen večer. Vprizorila se je času primerna ljudska igra »Mlinar in njegova hči«, ki je žela splošno priznanje. Kakor vse prejšnje, je tudi to igro vodila in režirala požrtvovalna gospa Klemenčičeva. Vsi igralci diletantje so svoje uloge kar najčastneje rešili. Dvorana je bila obakrat polna občinstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo posameznim prizorom. — Pri obeh vhodih magdalenskega pokopališča se je na dan Vseh svetnikov nabralo za ubožno deco 1386 Din 70 p. Vsem plemenitim darovalcem in darovalkam se krajevni odbor iskreno zahvaljuje.

a— **Telefonski promet med Mariborom in Holandsko.** Z včerajšnjim dnem je bil otvorjen telefonski promet med Mariborom in Holandsko. Triminutni pogovor velja 97.35 Din.

a— **Za učiteljski dom v Mariboru** je zbrala v gostilni Mravljak v Vuzenici v proslavo spomina pokojnega šolskega upravitelja Josipa Goloba med gosti, učitelji in drugim občinstvom gdč. Ljubislava Grmovšek, učiteljica iz Mute, 600 Din.

a— **Pozor dijaki-šahisti!** Vsi dijaki, ki se nameravajo udeležiti korespondenčne partije med ljubljanskimi in mariborskimi dijaki, so vabljeni, da se udeleže v soboto 8. t. m. ob 3. popoldne v državni gimnaziji sestanka tamkajšnjega šahovskega kluba, na katerem se bo vršilo posvetovanje glede odigranja te partije.

Samo še danes!
Ob 4., pol 8. in 9. zvečer
General don Manuelo
film iz krvavih mehiških bojev za svobodo!
Vsi sedeži pri vseh predstavah po **4 Din**
Premiera! Prvič v Ljubljani!
Tel. 2730. KINO DVOR

a— **Koncert »Drave«** 8. t. m. v »Unionu« ob 20.

a— **Otvoritev reševalnega tečaja.** Sinoči se je vršilo v prostorih prostovoljnega gasilskega društva predavanje za rešilni tečaj, ki bo trajal 6 tednov. Odslej se bodo redna predavanja, ki jih ima zdravnik dr. Karel Ipavic, vršila vsak ponedeljek in sredo ob 20. ter so za vse člane gasilce obvezna, prost pristop pa imajo tudi drugi, ki se zanimajo za pomoč v prvi sili.

a— **Nezgoda v gorici.** Viničar Anton Golc iz Gačnika pri Jarenini je na ilovnatih tleh v gorici tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

a— **Nov sneg na Pohorju.** Komaj je pod toplimi poljubi zadnjega juga izginil sneg z obronkov Pohorja in Kozjaka, je nebo poslalo novo pošiljko snega, ki bo po vseh znakih sodeč obstal v veliko veselje zimskih športnikov.

a— **Iz policijske kronike.** V sredo je bil aretiran zaradi potepuštva 40-letni delavec Franc Šut iz Slamnjaka pri Ljutomeru. Na policiji so našli, da ima na vesti tudi tatvino kolesa, zaradi katere ga zasleduje orožništvo v prekmurskih Križevcih. Oddan bo sodišču. — Po gostilnah je beračil in bil nasilen 28 letni tkalec Franc Vujica iz Gor. Rijeke pri Novem Marofu. Šele dvem stražnikom se je posrečilo ga ukrotiti in spraviti v policijske zapore.

Iz Celja

e— **Celjsko Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 10. t. m. ob 20. bo predavala na tukajšnjem Ljudskem vseučilišču v poslopju trgovske šole lektorica angleškega jezika na ljubljanskem vseučilišču gospa Copelandova o britanskih pokrajinah. Predavanje bodo spremljale krasne skioptične slike.

e— **Danes je zadnji dan za obnovitev srečk V. razreda 20. kola** državne razredne loterije. Kdor svojih srečk ne bi obnovil do drevi, je zamudil rok in bodo srečke prodane drugim interesentom.

e— **Odvetniško in notarsko uradništvo celjskega okraja** se je v zavesti, da leži njegov napredek le v močni stanovski organizaciji, organiziralo v Društvu slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju. Omenjeno društvo bo imelo v nedeljo 9. t. m. ob 9. dopoldne v salonu hotela **»Evrope«** svoj letošnji letni občni zbor, katerega naj se udeleže tudi vsi oni uradniki in uradnice omenjenih strok, ki še v društvu niso včlanjeni. Na dnevnem redu bo razgovor o važnih stanovskih zadevah.

e— **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici je umrl 42 letni brezposelni delavec Karol Feldin iz Žepine, občina Škofja vas pri Celju.

e— **Borba dveh nočnih junakov.** Pred dnevi sta se neko noč v vinjenem stanju sporekla tovariša, 20 letna Binček L. in Lojzek H., oba iz Celja. Začela sta se obsipati z vedno krepkejšimi psovkami, naposled pa so besede postale meso in kosti in razvil se je najlepši ameriški box-match. Ginljivi prizor so opazovali zapozneli pasanti na cesti, pa tudi na oknih vseh bližnjih hiš so se pojavili radovedni gledalci, ki jih je vrglo iz mehkih pernic pridušanje liutih borcev. Konec gorečemu obračunavanju je napravil stražnik, ki je oba junaka odpeljal v zapor.

e— **Novo vince je močno.** Predsinočnjim se je navlekel 42 letni prodajalec ščetk Štefan O. sladkega novega štajerca, ki mu je kmalu zlezel v lase. Štefan je prišel končno tudi v Žumrovo gostilno na Glavnem trgu, kjer se je sporekel z natakarico in ji ročno zalučal trdo ščetko v glavico. Obenem je razbil tudi polno steklenico vina. Natakarica je poklicala stražnika, ki je odvedel Štefana na policijo, kjer se je ta pokesal svojega greha in je poravnal povzročeno škodo. Tudi natakarica mu je velikodušno odpustila žalitev in bolečino. Štefan pa le še ni hotel mirovati in je bil že dobro uro nato aretiran v kavarni »Evropi« na Krekovem trgu, kjer je žalil in nadlegoval goste. Noč je moral prespati v policijskem zaporu, zjutraj pa so mu povedali, da bo moral šteti lepe kovače za mestne reveže.

e— **Plesne vaje trgovskih nameščencev** se bodo odslej vršile redno vsako soboto v mali dvorani Celjskega doma. Prihajajte točno!

Iz Škofje Loke

šl— **Izseljevanje v Francijo.** V kroniki naših dni menda ni žalostnejšega poglavja, kakor je izseljevanje naših najtrdnejših in najkrepkejših delovnih moči v inozemstvo. Tuji premogovni revirji in tuji gozdovi izsesavajo zdravo silo našega narodnega telesa. V škofjeloškem okraju se je izselilo v teku letošnjega leta 44 moških, večinoma fantov, ki brez zadostnih jamstev hite iskat srečo po sveto.

Iz Kranja

r— **Koncert najmlajših.** V soboto 8. tega meseca se bo vršil pod pokroviteljstvom Kola jugoslovenskih sester ob 20. v gimnazijski telovadnici violinski in pevski koncert.

r— **Še besedo o nožu.** Torkovo »Jutro« je poročalo, da je bil v soboto zvečer napaden in hudo ranjen Vinko Jamnik, zidarski delavec iz Primskovega. Orožniška patrulja je ugotovila, da se je Jamnik vračal v usodni noči v družbi dveh prijateljev v Stražišče. V bližini čuvajnice pod Gaštejskim klancem so srečali družbo pekovskih pomočnikov, ki je bila precej glasna in korajžna. Po izzivanju je prišlo do pretepa, v katerem se je zlasti izkazal najmlajši pekovski pomočnik Vinko A. iz Kranja. Ta je potegnil nož in zabodel Jamnika v trebuh in pleča. Po zločinu se je korajžna družba razpršila. Mlade ptičke so zbrali šele v torek orožniki, pred katerimi je Vinko izpovedal, da je zabodel Jamnika le v silobranu. Resnico bo dognalo sodišče.

Pride! Jutri! Novo!
Harry Piel
v najnovejšem filmu senzacij
Ukradeni auto
Pride! KINO IDEAL

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

dne 6. novembra 1930.

Ljubljana: 7. 759, 5, 8.8, E 2, 10, dež, 4.6. **Maribor:** 7. 762.4, 4, 95, mirno, 10, —, —. **Mostar:** 7. 760.5, 17, 92, mirno, 4, dež, 1.0. **Zagreb:** 7. 758.9, 7, 84, NE 2, 9, —, —. **Beograd:** 7. 760.9, 5, 95, SE 2, 3, —, —. **Sarajevo:** 7. 761.5, 4, 84, E 4, 9, —, —. **Skoplje:** 7. 763.9, 5, 93, mirno, 3, —, —. **Kumbor:** 7. 760.8, 11, 95, NE 4, 4, dež, 20.0. **Split:** 7. 759.7, 13, 86, ESE 8, 3, —, —. **Rab:** ni depeše. **Vis:** 759.3, 8, 75, S 16, 2, dež, 5.0.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 10.8, najnižja 5, v Mariboru 3, v Mostaru 10, v Zagrebu 7, v Beogradu 3, v Sarajevu [illegible], v Skoplju 4.

Sonce vzhaja ob 6.44, zahaja ob 16.41, luna vzhaja ob 16.48, zahaja ob 8.8.

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo Proti prenosu nalezljivih bolezni dupljine v ustih in grlu uporabljajte okusne

ANACOT-PASTILE
DR. WANDERA.

Dobivajo se v vseh lekarnah. 350

r— *Opozarjajo se vsi mladeniči,* bivajoči v Kranju, ki so rojeni leta 1911 da se zglasijo najpozneje do 9. t. m. od 8. do 12. v občinski pisarni v svrho vpisa v rekrutni spisek. Za obveznike, pristojne v tukajšnjo občino, ki bivajo izven občine, morajo to dolžnost opraviti njihovi svojci. S seboj morajo prinesti: družinsko polo, davčni izkaz ter vojniške izprave očeta in starejših bratov, ki so že odslužili svoj kadrski rok. Kdor se temu pozivu pravočasno ali sploh ne odzove, se bo moral zagovarjati zaradi neizpolnjevanja vojnih obveznosti.

r— **Ponovno opozarjamo, da je v kavarni Narodni dom vsak večer koncert.**

Iz Kamnika

ka— **Adaptacija.** Tukajšnji urar Janko na Šutni je v svoji hiši preuredil trgovino in jo opremil z velikimi izložbenimi okni.

Iz Krškega

kr— **Češkoslovaški praznik.** V petek 31. oktobra se je vršila v sokolski dvorani proslava češkoslovaškega praznika. Dvorana je bila zasedena od meščanstva in vaških fantov iz Vidma, ki jih je privedel s seboj v velikem številu upravitelj g. Vogrin. Proslavo je otvoril prosvetar br. Vutkovič, na kar je sledilo zanimivo predavanje br. dr. Pivka iz Maribora o borbi za neodvisnost Češkoslovaške. Moški zbor je odpel pod vodstvom br. Vutkoviča pred predavanjem našo in češkoslovaško himno, po govoru pa »Staročeško« in »Jaz sem Slovan«.

Iz Kočevja

kč— **Gospodinjski tečaj v Banji Loki.** V Banji Loki je v začetku tega meseca banska uprava otvorila trimesečni gospodinjski tečaj. Vodi ga gdč. Beningerjeva, pomaga pa ji še gdč. Kleindienstova. Tečaja se udeležuje okoli 20 deklet iz Banje Loke in okoliških vasi. Taki tečaji so nedvomno velikanskega pomena za napredek naših vasi.

Z Bleda

bl— **Porušen most.** Zaradi zadnjega deževja je Sava Bohinjka tako narasla, da je porušila 4. t. m. del ribenskega mostu. Promet je čez ta most začasno ukinjen.

bl— **»Blejski otok« in »Vintgar«** sta naslova knjižicama, ki ju je izdal upokojeni šolski upravitelj g. Žirovnik. Knjižici sta opremljeni z mnogimi slikami.

Iz Litije

i— **Drevi zanimivo predavanje.** V petek ob 20. bo predaval v prednjaški šoli litijskega Sokola Mariborčan profesor Lavrenčič o vzgoji dece in naraščaja. Kakor znano je g. profesor vodil tudi telovadbo »Jutrovčkov« v Martinščici. Predavanje ne bo interesantno samo za šolnike in telovadce, nego priporočamo udeležbo tudi širšim krogom, ki sta jim mar vzgoja in zdravstvena stran naših malčkov. Predavanje bo v Sokolskem domu. Brez vstopnine.

Iz Dobove

do— **Zopet polom mlekarne.** Ko je prevzel mlekarno zadnji zakupnik, je kazalo, da se bo podjetje v korist domačinov ugodno razvijalo. Pa tudi ta podjetnik ni uspel; zraven je ostal oddajnikom mleka menda še za pol meseca dolžen. Ponovni polom potrjuje že nekoč izrečeno sodbo, da je bila mlekarna ustanovljena na nezdravi podlagi. Prave mlekarne ne bo pri nas vse dotlej, dokler se ne ustanovi živinorejska in z njo združena mlekarska zadruga.

Iz Trbovelj

t— **Osebne vesti.** Svojo službo je nastopil učitelj g. Rafael Rihar na osnovni šoli na Vodi. G. Rihar je znan sokolski delavec in vnet sportnik. — Rudniški inženjer-geometer g. Franjo Štefe je pred kratkim položil v Beogradu avtorizacijski geometerski izpit. Iskreno čestitamo!

t— **Delavske pokojnine.** Ker so se po Trbovljah vztrajno širile govorice, da se namerava novoupokojenim rudarjem znižati njih pokojnine, je odposlalo tukajšnje društvo rudniških upokojencev na ministrstvo za šume in rude tozadevno resolucijo, na katero je prišel te dni odgovor. Ministrstvo za šume in rude v tem svojem odgovoru poudarja, da se novoupokojencem pokojnine ne bodo znižale, z novim rudarskim zakonom pa se bodo uredile tudi pokojnine staroupokojencev. Upokojenci bodo to vest gotovo z veseljem pozdravili.

Iz Brasloveč

br— *Prispevek.* Ob priliki odkritja Puncerjevega spomenika sta bili na obeh izhodih pokopališča postavljeni mizi z nabiralnikoma. Zbirka je vrgla 750 Din v dobrodelne narodne namene.

Iz Mozirja

mo— **Oznanilne table** bi bilo treba postaviti. Ker jih ni, razen na obeh občinah, je lepakov in njih ostankov vse polno po drevju in hišah, kar trgu ni v okras.

Iz Ptuja

j— **Prvo gostovanje mariborskega gledališča v Ptuju** bo v ponedeljek 10. t. m. v moderni šlager operети »Aleksandra«, ki se odlikuje po zelo zabavnem dejanju ter temperamentni, mestoma celo operni muziki. V tej operети bo prvič nastopil v Ptuju bivši prvak beograjske operete g. Djuka Trbuhović, ki bo pel tudi glavno tenorsko partijo. Nastopi ves operetni ansambl in zbor. Veljajo navadne operne cene. Gostovanje se bo vršilo le v primeru, če bo gledališče razprodano do sobote 8. t. m.

j— **Glasbena Matica in Francoski krožek** priredita v soboto 8. t. m. v dvorani Glasbene Matice večer francoske pesmi. Koncertni pevec Mirko Pugelj iz Ljubljane, ki gostuje po raznih mestih, bo zapel celo vrsto skladb modernih frnacoskih skladateljev in nam tako prikazal bogastvo francoske glasbene literature.

Iz Gornjega grada

gg— **Češkoslovaški narodni praznik** so na pobudo Sokola tukajšnja narodna društva proslavila 28. oktobra. Slavnostni govor je imel starešina Sokola br. dr. Rak.

gg— **Martinov večer** priredi sokolsko društvo v nedeljo 16. t. m. ob 19. v gostilni Trobej.

Iz Pragerskega

pr— **Smrtna kosa.** Po kratki bolezni je te dni preminula na Vrhlogi pri Pragerskem v 70.letu starosti spoštovana posestnica Julijana Golobova. Kako je bila pokojnica priljubljena, je najlepše pričala dolga vrsta sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti. Pokojnici blag spomin, žalujočim ostalim pa naše sožalje!

Iz Pilštanja

pi— **Kaj bo z brvijo preko Bistrice,** ki je bila že tolikokrat popravljena, da je težko uganiti, kaj spada k prvotni brvi in kaj k popravilom? Prav taka je kakor beraške hlače. Poudariti in upoštevati moramo, da gre preko nje dan na dan do 30 otrok v šolo in da je brv od dne do dne nevarnejša. Štednja v tem primeru, ko gre za življensko varnost pasantov, pač ne bo umestna, zlasti še, če vpoštevamo, da je kredit za to brv že davno stavljen v proračun in da je kupljen že les. Ali čaka naš občinski odbor na to, da zlomijo brv pasanti, ali da jo odnese voda, ne vemo.

Iz Gor. Radgone

gr— **Tombola CMD in NO.** Posetite v nedeljo 9. t. m. veliko tombolo, ki jo priredita krajevni odbor Narodne odbrane in podružnica CMD Kapela—Slatina Radenci v gostilni g. Domajnka v Radencih z začetkom ob 14. Tombolske karte se dobijo v vseh trgovinah v Radencih po 2 Din komad.

Iz Murske Sobote

mr— **Novi geometer g. Sever,** ki je bil premeščen v Mursko Soboto iz Maribora, je nastopil službo. Katastrska uprava bi potrebovala še deset novih geometrov, ako bi hotela urediti v nekaj letih zemljiško knjigo za Prekmurje. Namesto desetih, ki so bili že obljubljeni, smo dobili le enega in prepotrebna ureditev zemljiške knjige je s tem zopet odložena ad acta...

Iz Ljutomera

lj— **Stavbna sezona je letos pri kraju.** Njena bilanca pa je za naše mesto zelo žalostna. Sicer je mnogo hišnih lastnikov prenovilo vnanje lice poslopij, izvršile so se tudi manjše adaptacije notranjih prostorov, vila g. Čerčka, ki se je preko zime bila sušila, je dogotovljena — toda novega se ni gradilo nič, če ne upoštevamo paviljona na glavnem trgu, ki čaka nedozidan na odločitev občinskega sveta. Tudi v tem se kaže gospodarska kriza, ki ovira vsak razmah in podjetnost.

GOSPODARSTVO

Naglo naraščanje insolvenc

Kakor smo že pred dnevi na kratko poročali, je bilo v naši državi po statistiki Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu v oktobru 42 konkurzov in 23 prisilno poravnalnih postopanj, skupaj torej 65 insolvenc, nasproti 67 konkurzom v oktobru lanskega leta. Od januarja do oktobra pa smo imeli v naši državi 545 konkurzov in 122 otvorjenih poravnalnih postopanj, skupaj toraj 667 insolvenc nasproti 909 v istem razdobju preteklega leta. Na prvi pogled se zdi, da je letošnje gibanje insolvenc precej ugodnejše kakor je bilo lani. Če pa se bolj poglobimo v številke, tedaj vidimo, da to velja edino za območje prejšnje Srbije in Črne gore, dočim je v vseh ostalih pokrajinah države število insolvenc letos znatno večje kakor lani. Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov vodi, kakor znano, statistiko še vedno po pokrajinah, kakor so obstojale pred razdelitvijo države na banovine, in to predvsem zaradi tega, ker gradiva iz prejšnjih let še ni bilo mogoče predelati na podlagi nove razdelitve države, in je primerjanje letošnjih številk z lanskimi odnosno z predlanskimi edino mogoče na podlagi stare razdelitve.

V naslednjem navajamo skupno statistiko insolvenc za razdobje januar—oktober tekočega leta in predhodnih dveh let (za letošnje leto je od 1. maja naprej, ko je bil uveljavljen zakon o prisilni poravnavi, navedeno skupno število konkurzov in prisilnih poravnav):

	1928	1929	1930
I. poll.	486	610	446
III. četrtl.	187	232	156
oktober	66	67	65
	739	909	667

Iz gornjih podatkov je torej razvidno, da je bilo skupno število insolvenc letos manjše kakor lani in predlanskim v istem razdobju. Pri tem pa moramo upoštevati naslednje: V območju bivše Srbije in Črne gore se je zaradi številnih okolnosti (o katerih v okviru tega članka ne moremo razpravljati) kriza čiščenja nesolidnih elementov v trgovini, industriji in obrti precej zavlekla. Kdor je zadnja leta zasledoval gibanje konkurzov, je mogel ugotoviti, da so se konkurzi v Srbiji v l. 1928. in 1929. ogromno povečali; letos, ko je gospodarstvo Srbije to krizo prebolelo, pa je ta val konkurzov zopet naglo popustil. Nazadovanje skupnega števila konkurzov v naši državi je torej edino pripisati naglemu nazadovanju insolvenc v območju bivše Srbije.

Če torej od letošnjega skupnega števila insolvenc izločimo insolvence iz Srbije in Črne gore, tedaj šele dobimo pravo sliko o gibanju insolvenc v ostalih pokrajinah države. Tu vidimo, da je svetovna gospodarska kriza zahtevala v našem gospodarstvu številne nove žrtve. Gibanje insolvenc v razdobju januar - oktober letošnjega leta in prejšnjih let, je razvidno iz naslednje primerjave:

	1928	1929	1930
I. polletje	148	114	179
III. četrtletje	49	51	106
oktober	11	19	46
	208	184	331

Že v prvem polletju tekočega leta se je v pokrajinah izven Srbije in Črne gore število insolvenc dvignilo na 179 nasproti 114 v lanskem prvem polletju in 148 v prvem polletju 1928. V tretjem četrtletju tekočega leta se je to razmerje še poslabšalo, v oktobru pa smo imeli v pokrajinah izven Srbije in Črne gore že **46 insolvenc nasproti 19 v lanskem oktobru in komaj 11 v oktobru 1928. Skupno smo v teh pokrajinah imeli od januarja do konca oktobra 331 insolvenc (od tega 106 prisilnih poravnav), to je za 147 insolvenc ali 80 % več kakor lani v istem razdobju in za 123 insolvenc več kakor predlanskim.** Od prvega letošnjega polletja sem pa se je število teh insolvenc več kakor podvojilo. Če v srbijanskem gospodarstvu ne bi lani imeli omenjene krize čiščenja, tedaj bi letos gotovo tudi v območju bivše Srbije beležili pod vplivom svetovne gospodarske krize naraščanje insolvenc. Tako pa so tam že lani izginile s površja vse šibkejše in finančno slabe tvrdke, ki bi sicer letos postale žrtev gospodarske krize.

Letošnja vinska letina v ormoško-ljutomerskih goricah

Ivanjkovci, 4. novembra.

V ormoško-ljutomerskih goricah je bila letos trgatev z 31. oktobrom povsem končana. Pričela se je 8. oktobra, vendar pa so vinogradniki večinoma čakali do sv. Terezije (15. oktobra), to pa ne povsod v njihovo korist. Imeli smo neugoden september in je bilo splošno pričakovanje, da bodo vremenske razmere v oktobru boljše. Toda baš oktober na mje prinesel toliko padavin, kakor nobeden prejšnji mesec, tako da smo morali lepe dneve zares racijonalno izkoristiti. Toča je letos ponovno škodovala vinogradom, tako da je le redkokateri ostal povsem ohranjen. Vendar pa so bile poškodbe po toči tako zgodaj, da je toča sicer zmanjšala količino, ni pa uplivala na kakovost.

Donos vinogradov je bil letos še vedno v večji ali manjši meri odvisen od škode, ki jo je prizadel hudi zimski mraz v zimi leta 1928-29, tako da je bil donos različen; mislimo pa, da se bo pravilna cenitev povprečnega donosa v tem okolišu gibala letos med 12 in 14 hl na oral, med tem po smo lanski pridelek cenili na 5 do 8 hl.

Kakovost ne doseza povsem lanske, vendar pa se bodo tudi letos po kakovosti ne bo mnogo zaostajal za lanskim. Povrečno lahko računamo z moštom od 18 do 19 odst. to je z 11 do 12 odstotnim vinom, kar je gotovo dobra kakovost. Mošti lepo vrejo in bodo pri pravem kletarstvu prav lepo dozoreli.

Ob času trgatve je bila trgovina dokaj mrtva; domača trgovina je nekaj pokupila, nekaj pa ljubljanska in mariborska. Nekoliko vagonov vina je odšlo s postaj Ormož, Ljutomer in Ivanjkovci v Avstrijo. Vsakega vinogradnika pa navdajajo z veliko skrbjo izredno nizke cene. Cena od 4 do 5 Din za mošt z naših krajih v mnogih primerih ne krije stroškov, kaj šele da bi krila kakršnokoli amortizacijqo investirane glavnice. Če so se že producenti odločili, dajati vino po tako nizkih cenah, tedaj pač lahko upravičeno upajo, da bodo gostilničarji kakor tudi vinski trgovci v dravski banovini v prvi vrsti skušali plasirati domači pridelek. Kakor čujemo, se je letos v Ljubljani že popilo okrog 300 hl terana in rebule, oboje inozemskega izvora, in to v času ko vinogradništvo po vsej državi ječi pod najhujšo vinarsko krizo. Kaj čudno je poslušati, ko razni Ljubljančani tarnajo o hudih časih pri teranu, ki se toči po 32 Din liter, med tem ko jugoslovenski vinogradnik dobi za svoj pridelek v jeseni 1 do 5 Din za liter.

V našem okolišu so bile nekatere graščinske partije prodane po nekoliko ugodnejših cenah, to pa v početku oktobra, ko je vsakdo še kalkuliral z lepim vremenom v tem mesecu. Da bi se dala interesentom prilika za ogled letošnjega pridelka, se bo vršil 10. decembra v Ivanjkovcih vsakoletni priljubljeni vinski sejem, kjer si bo vsak lahko po ugodnih cenah pokril svojo potrebo.

= **Prisilna poraba domače pšenice in moke v Češkoslovaški.** Češkoslovaška vlada je v torek predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem bodo morali mlini, ki uporabljajo inozemsko pšenico, v bodoče mleti inozemsko pšenico le pomešano z domačo pšenico, in sicer v razmerju 75 % domače in 25 % inozemske pšenice. Za mletje rži določa zakonski načrt razmerje 95 % domače in le 5 % inozemske rži. Tudi uvožena inozemska moka se bo smela spravljati v promet le pomešana z domačo moko, in sicer pri pšenici v razmerju 75% domače in 25% inozemske moke, pri rženi moki pa v razmerju 95% domače in 5% inozemske. Zakonski načrt vsebuje stroge kontrolne določbe in kazni. Dobavne pogodbe za moko, ki so bile sklenjene pred uveljavljenjem zakona, se bodo smele izvršiti le v moki, ki bo odgovarjala novim predpisom, v kolikor se nobena od pogodbenih strank ne bo odrekla pogodbi. V primeru, da glede diference v ceni ne bo prišlo med strankami do sporazuma, bo odločala pristojna blagovna borza. Vsak uvoznik inozemske moke bo moral že pri uvozu določiti mesto, kjer se bo vršilo mešanje z domačo moko. Dan in uro mešanja pa bo treba tri dni prej sporočiti finančni kontroli. Zaenkrat se še ne da presoditi, če bo zakonski načrt v nespremenjeni obliki tudi sprejet. Veljavnost zakona je predvidena do nove letine, t. j. do 31. avg. 1931. Pričujoči zakonski načrt nam kaže, kako dalekosežni agrarno-protekcijonistični ukrepi se pripravljajo v Češkoslovaški. Žitna trgovina in tudi mlinska industrija se seveda odločno protivita uvedbi zakona v sedanji obliki.

= **Ljubljanska borza za blago in vrednote.** Zaradi selitve borze v nove prostore v Trgovskem domu bodo v dneh 7. in 8. t. m. telefonske zveze z Ljubljansko borzo za blago in vrednote prekinjene, kar naj blagovolijo p. n. člani ter ostali interesenti upoštevati.. Obenem obveščamo vse interesirane stranke, da se vrše prihodnje razprave borznega razsodišča (dne 11. t. m.) že v borzni dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici št. 27. drugo nadstropje.

= **Specialni živinorejski tečaj v Kranju.** V Ljudskem domu v Kranju se bo vršil v ponedeljek 17. t. m. celodneven specialni živinorejski tečaj za odbornike živinorejskih zadrug. Namen tečaja je, poučiti funkcijonarje živinorejskih zadrug o presojanju in ocenjevanju plemenskih goved, zlasti pri sprejemanju za vpis v rodovnik. Presojanje živine se bo nazorno razlagalo na podlagi 72 znamenitih velikih stenskih slik in tabel po znanem živinorejskem veščaku Dr. Puschu. Praktično ocenjevanje se bo vršilo pri živini šupnišča v Kranju na podlagi ocenjevalnih tabel, ki jih je nedavno izdala kr. banska uprava v Ljubljani. Tečaj priredi sreski kmetijski referent J. Sustič v Kranju. Pouk se bo vršil od 9. do 11. ure predpoldne in od 1. do 4. ure popoldne. K tečaju imajo dostop razen odbornikov tudi člani živinorejskih zadrug in drugi živinorejci. Ker se ima v kratkem pričeti pri mnogih mlajših živinorejskih zadrugah pregledovanje živine za sprejem v rodovnik, je tečaj zelo potreben predvsem za člane rodovnih komisij. Priporoča se številna udeležba.

= **Emisija komunalnih obveznic dubrovniške občine na domačem trgu.** Občina mesta Dubrovnika je sklenila najetje posojila v višini 40 milijonov Din pri Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu. Posojilo je finančno ministrstvo že odobrilo. Izdano bo v obliki komunalnih obveznic, katerih celotno emisijo na našem trgu je prevzela Prva hrvatska štedionica, ki nosi tudi riziko plasiranja. Posojilo bo služilo za odplačilo dolga pri beograjski Hipotekarni banki v višini 18 milijonov Din, ostanek pa se bo porabil za javna dela.

= **Slaba letina deteljnega semena.** V zvezi z odlokom kmetijskega ministrstva št. 57.410-II od 8. oktobra 1930 sporoča kr. banska uprava naslednje: Ker je letošnja letina deteljnega semena na Madžarskem zelo slabo uspela, kupujejo madžarski trgovci v zadnjem času naše deteljno seme. Lahko pa se zgodi, da ostanejo na ta način naši kmetovalci brez semena. Kmetovalce opozarja banska uprava na to, da se ne prenaglijo s prodajo deteljnega semena v inozemstvo. Na ta način bi mogli doseči tudi boljše cene.

BORZE

6. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednje velik. Največ je bilo potrebe v devizah Newyork, Praga in Berlin Tečaji deviz so z malimi spremembami ostali enaki kakor včeraj.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda danes za malenkost okrepila, vendar je tudi danes ostala brez prometa. Do zaključka je med državnimi papirji prišlo le v investicijskem posojilu po 84. Med bančnimi papirji je bil promet v Jugobanki po 79, v Srpski po 188—189, v Zemaljski po 130 in v Poljodelski po 56, med industrijskimi delnicami pa so bili zaključki v Dravi po 233 in v Tvornici vagonov po 90. Trboveljska je zopet popustila za nekaj točk in je pri tečaju 372—375 ostala brez prometa.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22.735, Berlin 13.445 do 13.475 (13.46), Bruselj 7.874, Budimpešta 9.885, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.959, London 274.32, Newyork 56.275 do 56.475 (56.375), Pariz 221.81, Praga 167.11 do 167.91 (167.51), Trst 294.40 — 296.40

Zagreb. Amsterdam 22.7350, Dunaj 794.40 do 797.40, Berlin 13.4450—13.4750, Bruselj 787.40, Budimpešta 987—990, London 273.92 do 274.72, Milan 294.51—296.51, Newyork ček 56.2750—56.4750, Pariz 220.70—222.70, Praga 167.11—167.91, Zürich 1094.40 do 1097.40.

Curih. Zagreb 9.1280, Pariz 20.24, London 25.03125, Newyork 515.3750, Bruselj 71.83, Milan 26.9750, Madrid 58.10, Amsterdam 207.4250, Berlin 122.80, Dunaj 72.5750, Sofija 3.73, Praga 15.2850, Varšava 57.75, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.06.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 429 — 429.5, za december 429 — 430, za februar (brez možnosti amortiz. dobička) 420 do 424, investicijsko 83.5 — 85, agrarne 51.5 do 53.5, 7% Blair 80.5 — 80.75, 8% Blair 91.25 — 92, 7% Državna hipotekarna banka 80.25 — 80.75, 6% begluške 70.5 — 71; bančne vrednote: Praštediona 925 den., Union 191 den., Jugo 79 — 79.5, Ljubljanska kreditna 122 den., Srpska 188 — 189, Zemaljska 130 — 131; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Gutmann 135 do 137, Slaveks 50 den., Slavonija 200 den., Drava 233 — 236, Šećerana 298 — 300, Brod vagon 90 — 100, Vevče 124 — 130, Isis 40 den., Dubrovačka 397 — 400, Oceanija 205 den., Trbovlje 372 — 375.

Beograd. Vojna škoda 448.5 — 449.5, za december 451 — 451.5, investicijsko 87 zaključek, 7% Blair 80.75 zaklj., Narodna 8125.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.). Tendenca za les nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za testone, čiste (netti), brez grč in srca (19—30 cm širine, fco vag. Postojna).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.). Tendenca za žito slaba. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se (franco slovenska postaja, po mlevski tarifi, plač. 30 dni): **pšenica:** baška, 80/81 kg po 200 — 202.5; srbobranska, 80, kg in gornjebaška, 79/80 kg po 197.5 — 200; baška, 79 kg po 185 do 187.5; baranjska, 79/80 kg po 182 do 185; **ječmen:** ozimni, 65/66 kg po 155—157.5. **koruza:** baška, stara po 147.5 — 150; baška, nova, umetno sušena po 132.5 — 135; pri navadni voznini po 137.5—142; baška, času primerno suha, pri navadni voznini po 122.5 — 125; **oves:** baranjski po 182.5 do 185; **moka:** »0g« po 340 — 345.

+ **Novosadska blagovna borza.** (6. t. m.) Tendenca mlačna. Promet: 20 vag. pšenice, 15 vag. koruze in 8 vag. moke. Pšenica: baška in gornjebaška, 79/80 kg 132.50 do 135; baška, Tisa, šlep. 79/80 kg 142.50 do 145; gornjebaška in banaška, Bega, šlep. 79/80 kg 137.50—142.50; banaška, Tisa, šlep. 79/80 kg 140—145; južnobanaška, 79/80 kg 135—137.50; sremska, 78 kg 130—132.50. Oves: baški, sremski 135—140. Ječmen: baški, sremski, 63/64 kg 102.50—105. Koruza: baška stara 95—97.50; baška, sremska nova 60—65; za dec.-jan. 67.50—70; za marc-maj 83.50—85; sremska, umetno sušena 80—82.50. Moka: baška »0g« in »0gg« 240—250; »2« 210—220; »5« 180—190; »6« 150—155; »7« 105—110; »8« 77.50—82.50.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (6. t. m.). Tendenca slaba, za koruzo prijazna promet miren. Pšenica: za marc 15.36 do 15.37 (obrač. tečaj 15.40), za maj 15.46 do 15.47 (15.50); rž: za marc 8.57—8.58 (8.60): koruza: za maj 11.63—11.64 (11.60), tranzitna za maj — (9.50).

NOVI ROMAN „JUTRA“

V nedeljo dne 9. t. m.
prvikrat
„Do zadnjega moža“
Najlepši roman Zanea Greya

Sport

Službene objave LNP

(Iz seje u. o., dne 5. novembra 1930)

Prisotni gg.: Rybař, inž. Debelak, Stanko, Kuret, Kovač, ravn, Šetina, inž. Kuljiš, Kralj, Marinič, Bostič, Vospernik, Malovrh, Novak, Logari, Dorčec in Buljević N.

Na osnovi poročila p. o. in sodniškega poročila se preda k. o. s takojšnjim suspenzom igralec Steiner (SK Jadran) zaradi pregreška ob priliki pok. tekme dne 1. novembra t. l. Neodigrani del tekme 42 min se bo odigral v nedeljo 9. t. m. v smislu sklepa zadnje seje u. o. in na osnovi tozadevnih propozicij bo določil in objavil p. o., odnosno Mo. Glede kaznovanja SK Slovan, SK Natakar, SK Soštanj, SK Ilirija in SK Grafika sprejmejo ti klubi dopise. — Na znanje se vzame zapisnik 6. seje Mo. Maribor. Istočasno se opozarjata Mo v Celju in Mo v Trbovljah, da pošiljata redno prepis sejnega zapisnika.

Na znanje se vzame izčrpno poročilo g. inž. Debelaka, II. podpredsednika LNP. ki je zastopal LNP na konferenci predsednikov podsavezov dne 1. in 2. t. m. Tem potom se sporoča klubom, da se bo vršil redni občni zbor JNS v Beogradu dne 23. t. m. V svrho predložitve spremembe pravil bo LNP iste kumulativno sestavil. Klubi LNP, ki imajo v tem pogledu kake predloge ali pa tudi druge predloge in prošnje za skušćino JNS, naj iste čimprej pismeno naslove na JNS preko LNP. Spremembe pravil, predložene po JNS, lahko dobe klubi po ceni 2 Din pri tajništvu JNSa, Beograd, Beogradska ul. 9-I.

Na vprašanje Mo Maribor se sporoča, da nosi klub stroške za zdravniški pregled poškodovanega igralca. — Sporoča se Mo, da sme uprava igrišča zaračunati za pokalne tekme največ 20 odst. od brutto-inkasa. Želeti bi bilo, da uprave zmanjšajo ta odstotek, kar naj skušajo s prizadetimi upravami to doseči Mo. — Tajnik I.

(Iz seje poslovnega odbora dne 5. novembra 1930)

Navzoči: Gg. Stanko, Kovač P., Šetina, Grošelj, Zupanc, Accetto, Kačar.

Nedeljske pokalne tekme: Ob 14. uri SK Grafika : SK Jadran. (Nadaljevanje prekinjene tekme z dne 1. novembra t. l.), ob 14.45 ASK Primorje I. : SK Ilirija I.

Blagajno vodi SK Grafika. Blagajniški nadzor g. Šetina. Službujoči odbornik g. Koruza. Stranska sodnika za prvo tekmo: Kunc Viktor (Grafika) in Bezlaj Pavel (Jadran), za drugo tekmo: Bizjak Herman (ASK Primorje) in Zuccatto Rinaldo (SK Ilirija).

V Trbovljah se vrši druga poizkušna tekma SK Retje in sicer dne 9. novembra t. l. ob 9.30 proti SK Amater, rez. na igrišču SK Amater. Službujoči odbornik in delegat LNP g. Bostič.

Odobri se prijateljska tekma SK Svoboda Vič I. in II. dne 9. novembra t. l. v Domžalah proti SK Disk.

Kazenskemu odboru se predasta igr. Prešeren in Zupančič, (ŽSK Hermes) zaradi incidenta na tekmi ŽSK Hermes II : SK Svoboda II, dne 26. oktobra t. l. Zaradi incidenta na tekmi SK Korotan : SK Reka, dne 1. novembra t. l. se predajo kazenskemu odboru igr. Battelino A., Česnik V., in Galič A.; in sicer velja za navedene igralce SK Reke takojšnji suspenz.

Upravnemu odboru se predajo SK Reka, SK Slovan in SK Natakar, ker so nastopili brez stranskih sodnikov, SK Soštanj pa zaradi nepredpisanega formularja za postavo moštva. Nadalje se preda u. o. SK Natakar, ker ni postavil rediteljev na prvenstveni tekmi dne 26. oktobra t. l.

Prvenstvena tekma SK Natakar : SK Reka se verificira s 0:3 p. f. za SK Natakar, ker SK Reka ni pravočasno nastopila in zamudila tudi rok 15 minut po določenim pričetku tekme.

Verifikacija igračev ISSK Maribor se izvede, ko nakaže imenovani klub nezgodni prispevek za prijavljenih 5 igračev.

S pravom nastopa dne 15. novembra t. l. se verificira za SK Dobrna : Kovač Štefan. Vzame se na znanje nov naslov klubov in sicer: SK Dobrna: Janko Puntar, Loke 428; SK Amater: Poldi Ručman, Trbovlje, gostilna Pravdič. — Tajnik II.

IZ SK Ilirije. Danes ob 20. v kavarni »Emona« izredna plenarna seja glavnega odbora. Predsedstvo prosi za točno in polnoštevilno udeležbo. Lahkoatleti in smučarji bodo imeli zimski trening ob torkih in petkih ob 19. v telovadnici I. drž. gimnazije. Prvi trening bo drevi. Polnoštevilno! — Zimsko kopališče se bo otvorilo sredi novembra. Do otvoritve se bo nadaljeval suhi trening kakor tudi pouk v sportni masaži za gospode v ponedeljek, sredo in petek ob 15., za dame v torek, četrtek in soboto ob 15. Vhod skozi zimsko kopališče.

SK Natakar sklicuje za danes ob 19. članski sestanek v Delavski zbornici. Prinesite opremo seboj. Prosim za polnoštevilno in točno udeležbo.

SK Ilirija ne nastopi proti ASK Primorje. SK Ilirija nam je poslala dopis, v katerem sporoča, da ne bo nastopila na pokalni tekmi proti ASK Primorje, ki jo je LNP odredil za nedeljo 9. t. m., temveč da bo prepustila tekmo par forfait nasprotniku.

Sport v Bolgariji je naslov zanimivemu članku, ki ga priobčuje pravkar izišla številka ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«.

SK Jadran. Danes važen sestanek I. moštva in rezerve ob 20. v restavraciji Mrak. Pridte vsi in točno V nedeljo se bo igralo v Kranju, I moštvo pa odigra še ostalih 42 minut s SK »Grafiko«.

Iz življenja in sveta

Žrtve nedavnega potresa v Italiji

Zasilna bolnica Rdečega križa pri Anconi. V ospredju je videti ranjenca, ki zavoljo obilice žrtev ni našel več prostora pod bolniškim šotorom, čigar bela streha se vidi v ozadju.

Pozabljeni izumi

Kljub drobnogledu in kemični analizi strokovnjaki še vedno niso odkrili skrivnosti egiptskih mumij, ki so ostale neizpremenjene tekom 5000 let. Zadnji dokaz je Leninova mumija, ki je komuniste stala nepopisno dosti denarja, a se vendar razkraja in bo nedvomno prej ali slej upepeljena. Mehiški in nikaraguški Indijanci so skrčili glave pokojnikov do velikosti navadnega oreha in vendar so ohranile neizpremenjen izraz ter vse poteze. Tudi ta skrivnost je izumrla skupno s tem narodov, ki je zapustil samo veličastna srednjeameriška pokopališka mesta. Bogati grški vojščaki so si oblačili namesto težkega oklepa srajco iz »pilome«, prav lahkega blaga, ki je bilo popolnoma neprodirno za puščice in meče. Med svetovno vojno so kemiki zaman skušali na novo odkriti to skrivnost. Prav za prav ni težko razumeti, zakaj nismo podedovali te skrivnosti stare dobe. Bila je kakor druge skrivnosti lastnina ozkega kroga ljudi, po večini duhovnikov, ki niso hoteli množici izdajati svojih tajn. A marsikateri izum se je pozabil tudi v novejši dobi. Tako imamo najstarejše poročilo o mehkem steklu v pismu arabskega znanstvenika, sinu znanega kalifa Haruna al Rašida. Ta mož je našel v neki egiptski piramidi 30 skladišč, ki so poleg orožja, draguljev in drugega vsebovala tudi čudno posodo, ki se je upognila ob najbolj rahlem pritisku in se lahko zvila ali zložila, toda vedno je ohranila prvotno obliko in se ni pobila pri padcu. Skoro tisoč let prej pripoveduje Petronij, da je prinesel Neronu v dar sličen vrč neki rimski steklar. Vrgel ga je pred prestol na tla in se ni razbil, temveč se je samo upognil. Mojster ga je dvignil in mu dal z udarcem kladivca zopet prvotno obliko. Cesar je vprašal, ali pozna še kdo to skrivnost. »Samo jaz! To je moj izum!« je ponosno odgovoril steklar. A Neron ga je dal obglaviti, ker se je bal, da bi se zmanjšal zaslužek drugih steklarskih mojstrov. Iz tega vzroka je baje l. 1630. poplačal z doživljensko ječo izumitelja mehkega stekla tudi kardinal Richelieu... Med svetovno vojno je našel Američan Adams novo kovino »talij«, ki je bila povsem enakovredna jeklu, a dvakrat lažja in trikrat cenejša. Mogočni jekleni trust se je prestrašil izuma in sklenil uničiti Adamsa. Ta je podlegel preganjanju in razočaranju ter lani umrl v umobolnici, ne da bi komu zaupal svoje skrivnosti . . . Včasi izginejo izumi prav kmalu na skrivnosten način. Pred 25 leti se je n. pr. pojavil ruski elektrik Filipov, ki je iz Petrograda po brezžičnem potu prižgal lestence v carjevi rezidenci, Carskem selu. Izum je izzval veliko zanimanje. Saj je ponovil Marconi ta »čudež« veliko pozneje. Nekoliko dni potem so našli izumitelja mrtvega v njegovem stanovanju. Zdravniška preiskava je ugotovila »smrt zaradi delovanja nepoznanega strupa«. Vsi načrti in risbe s popisom izuma so izginili takrat brez sledu in nobena policija ni bila zmožna pojasniti zadeve.

Letališče za raketna letala

V okolici Berlina grade prvo letališče te vrste. Slika nam kaže inženirje, ki merijo prostor za odlet raketnega letala. Ves prostor meri 4 štirijaške kilometre in bo služil izključno za znanstveno raziskavanje raketnih letal.

Narodni komisar Sircov

Naslednik Rykova na predsedstvu sovjeta narodnih komisarjev RSFSR Sircov, ki ga je Stalin odstavil in imenoval na njegovo mesto komisarja za promet Sulimova.

O bogataših

Znani angleški ekonomist E. W. Thomas je natisnil strokovno delo o razpredelitvi svetovnega imetja. V tem delu pobija predvsem Marksove nauke o »koncentraciji kapitala«. Širšo javnost bodo v prvi vrsti zanimali podatki o nekdanjih in sedanjih velikih imetjih. Avtor je menda prvič v današnjem denarju ponazoril vrednost v starih dobah znanih zakladov ter mukoma izračunal vedno skrbno prikrivane prave kapitale sedanjih milijarderjev. Henry Ford je zdaj najbolj bogat mož v Ameriki in na drugem mestu je John Rockefeller. Težko je do pike točno izračunati, koliko sta »težka«. Vsekakor pa ni res, da ne bi bili v Starem svetu še večji bogataši. Pred kratkim je umrl angleški »tobačni kralj«, sir George Wells in zapustil nad 40 milijonov funtov šterlingov imetja. Med Nemci je največji bogataš nekdanji cesar Viljem! Čim bo sklenila Prusija s Hohenzollerci sporazum o cesarskih posestvih, bo imel Viljem najmanj 25 milijonov funtov šterlingov. Malo manj imata gospa Berta Krupp in Fritz Tiessen. V davni preteklosti je bil najbolj bogat faraon Ramzes III. Zgodovinar Diodor govori o 400 milijonih talantov v njegovi zakladnici. To bi ustrezalo sedanjim 400 milijonom funtov šterlingov, toda v starih časih je imel denar neprimerno višjo kupno moč. Še leta 1000 pred K. je stal najboljši bik kvečjemu en šiling (15 Din) in je plačal podjetnik delavca dnevno samo nekoliko par v sedanjem denarju. Zaradi tega ceni Thomas Ramzesovo imetje na 12 milijard funtov šterlingov. Ta bajna številka zasenčuje vse sedanje ameriške milijarderje. Koliko denarja je imel Krez, čigar ime je postalo krilatica? Herodot, oče zgodovine, ne nudi nobenih podatkov. Poroča samo, da je nekoč podaril prerokovalki v Delfiju pred začetkom usodne vojne 117 plošč čistega zlata, težko vsako po 200 kg. To darilo bi stalo v naših časih 8 milijonov funtov šterlingov in seveda nudi zadosten vpogled v Krezove razmere. Kljub temu ni hotela prerokinja Krezu napovedati zmage in je pozneje prišel v perzijsko ujetništvo. V naši dobi, ob začetku sedanjega denarnega gospodarstva, je bil največji bogataš dolgoletni londonski župan Dick Withington. Bogve, ali je res zamorskemu kralju za sod biserov prodal svojega mačka, v tisti deželi nepoznano žival, ki je kraljevski dvor rešila mišje nadloge. Tako poje angleška stara pesmica. To pa je gotovo, da je Withington na kraljevski god veselo upepelil za 800 tisoč funtov menic na račun kraljeve blagajne. Živel je v XIV. stoletju. Pozneje, v renesančni dobi, so sloveli kot bogataši Medici v Italiji in papeški bankirji Fuggerji.

Dva Macdonalda

Angleški ministrski predsednik ima dva sina in oba sta dosegla velike uspehe, dasi v različnih področjih. Malcolm je poslanec in tiskovni poročevalec. Kaže napram novinarjem toliko odkritosrčnosti, da ga ne morejo prehvaliti. Dobil je priimek »diplomata, ki ničesar ne prikriva«, torej uživa sloves bele vrane. Mlajši brat, Alister, se ne zanima za politiko. Pričel je kot arhitekt, a kmalu je odkril boljši zaslužek. Njegova založba tiska v zvezkih po 6 penceov napete romane, ki se prodajajo v milijonih izvodov. Macdonald oče sicer ni posebno vnet za takšno kulturno delovanje, toda priznati mora, da znašajo Alistrovi dohodki veliko več nego vsa plača britskega ministrskega predsednika.

Kdo ne sme kaditi?

Splošno je znano, da razlikujemo dvoje vrst kajenja: navadno tako zvano ustno kajenje in inhaliranje. Zdravniška znanost je nedvomno dokazala, da se z vsrkavanjem nikotina žile najprej zožijo, pozneje pa razširijo. Tako nastane zvišanje oziroma znižanje krvnega tlaka. V spisih nasprotnikov tobaka in v zdravniški strokovni literaturi najdemo mnogo poučnih vzgledov, da povzročajo strupene tobakove snovi hude duševne in telesne bolezni, na drugi strani pa najdemo sodbe ugiednih znanstvenikov, ki odrekajo kajenju vsako škodljivost. O tem za vse važnem vprašanju govori članek »Ali je kajenje škodljivo zdravju?«, ki ga priobčuje pravkar izišla številka ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet.«

Bivši cesar Viljem študira

V svetovnih listih je priobčila nedavno novinarka Zofija Kranistyk članek, v katerem popisuje čudovito spremembo, ki se je to leto pojavila v življenju doornskega izgnanca. Do nedavna je bil cesar Viljem mrk in nezadovoljen z vsem svetom, letos pa se je popolnoma spremenil tako v odnošajih do svoje soproge kakor do ostalega sveta. Napravlja baje vtis zaljubljenega mladeniča v kolikor gre za njegovo rodbinsko življenje ter je popolnoma opustil svojo nekdanjo choto zadirčnost. Zadovoljen je s svetom in se veseli življenja. Zlasti pa se je z nenavadno vnemo lotil učenja, da popravi svoje pomanjkljivo znanje, ki si ga ni utegnil spopolniti kot prestolonaslednik in kot cesar. Uči se vestno kakor najpridnejši šolarček. Posebno se je lotil zemljepisa in mu je v tej panogi najmilejši predmet Azija. Morda so to ostanki starega »Dranga nach Osten«. V Doorn redno prihajajo najznamenitejši profesorji nemških vseučilišč, da mu predavajo o najrazličnejših predmetih. Minuli teden so predavali v Doornu profesorji in znani učenjaki Vollgraf, Otto, Jeremias, Neumann in Frobenius. Zlasti slednji je stalen gost v Doornu in prinaša Viljemu filme s svojih potovanj, ki jih bivši cesar zelo rad gleda. Viljemova ukaželjnost je malo poznana. Dokler je sedel na prestolu, je preziral vsako znanost, ki mu sedaj gotovo ne more več pomagati na prejšnje visoko mesto.

Mladenič, ki čaka prestola

Oton Habsburški, ki ga hočejo avstrijski in madžarski legitimisti 20. novembra proglasiti za zakonitega svojega vladarja.

Mesto zlatokopov v pragozdu

Nedavno se je neki odpravi po dolgem iskanju le posrečilo najti staro špansko mesto Toro Viejo, ležeče globoko v pragozdovih države Kolumbije. Več odprav je že preiskovalo prašume, pa niso mogle najti niti najmanjšega sledu po mestu, ki ga je pred kakimi 400 leti pogoltnil pragozd. V starih državnih listinah je bila sicer podrobno opisana zgodovina izginulega mesta, njega lega pa je bila le približno označena. L. 1573. so v pragozdovih Kolumbije odkrili izdatno zlato žilo in takoj je v dotičnem kraju nastalo cvetoče mesto Toro Viejo, ki ga je ustanovil španski polkovnik Francisco de Larraga. Komaj pa se je naselbina nekoliko razmahnila, jo je napadla močna četa razbojnikov, flibustejcev in bukanijcev, ki so rudarje pobili in odnesli zlato. Mlado mesto je zato izginilo z lica zemlje in pragozd ga je prepregel s svojim bujnim zelenjem. Ker pa glasovi o skrivnostnem zlatem mestu niso utihnili, je kolumbijska vlada opremila novo odpravo, ki sta jo vodila inženjerja Ramon Franky in Guillermo Aerrero. Moža sta podrobno proučila najstarejše listine španskih arhivov ter si zabeležila zlasti podatke o legi mesta. Po večmesečnem potovanju po pralesu sta končno res naletela na ostanke mesta Toro Viejo ter odkrila tudi zlati rudnik, ki so ga v 16. stoletju izkoriščali le kakih 10 let. Našla sta staro orodje, motike, kladiva, orožje in slično, kar je pripadalo davno pomorjenim rudarjem. V nižjih plasteh sta odkrila tudi indijansko rudarsko orodje. Največjega pomena pa je, da sta inženjerja našla tudi zlato žilo ter prinesla iz nje vzorec visoko kakovostne rude. Žila je tako bogata, da se je kolumbijska vlada takoj odločila, izkoriščati novi rudnik.

Človek, ki hrepeni po giljotini

Nemec Konrad Koch, živčno obremenjen in iz Pariza zaradi brezposelnosti ponovno izgnan mož, je ustrelil marca t. l. puškarja Edmonda Sabbatiera. Izbral si je v trgovini revolver in je z gospodarjem odšel v klet, da poskusi streljanje. Tu je tudi izvršil umor, in sicer brez vsakega vzroka. Pariška porota ga je obsodila na smrt, a ga priporočila v pomilostitev. Toda Koch je zavrnil vse zagovornike: »V ječi sem dobro premislil svoj zoprni zločin, ki sem ga storil iz jeze na ves svet. Zaslužil sem si obglavljenje in ga nestrpno pričakujem. Na noben drug način se ne morem pokoriti za svojo krivdo.« Koch je sprejel obtožilo in prosi pri vsakem obisku jetniškega nadzornika, da bi ga čim prej usmrtili. Boji se, da bi se mu sicer pokvarilo sedanje vedro krščansko razpoloženje!

Sv. pismo v novi obliki

Po dolgoletnem ugibanju se je prepričal mr. Chandler iz Chicaga, da sv. pismo v sedanji obliki ni primerno za mladino: vsebuje preveč pohujšanja. Iz tega vzroka se je lotil pogumni Američan velike naloge in je zdaj natisnil novo, popravljeno izdaje bibli je. Marsikaj je sploh izpustil, v drugih primerih pa se je izdatno poslužil mnogopičja. Znana povest o Noetu v vinogradu izgleda n. pr. v novi obliki sledeče: »Noe . . . je zaspal v vinogradu . . . in je trdno spal, dokler se ni zbudil.« v suhi Ameriki pač ne kaže pisati o vinjenosti! »Daily Express« zatrjuje, da ljudje pridno kupujejo novo, »zajamčeno neškodljivo« sv. pismo.

Prizor iz italijanskega potresnega ozemlja

Prestrašeni begunci, ki so zapustili svoje porušene domove, taboré pod milim nebom. Enake slike nudijo te dni mnoga srednjeitalijanska mesta in vasi.

Radio

Izvleček iz programov

Petek, 7. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Francoščina. — 19.30: Gospodinjska ura. — 20: Gimnastične vaje. — 20.30: Operetna glasba. — 21: Mešan program. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 8. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: Kartuzija Pleterje. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Angleščina. — 20: V stoletju tehnike, filmska kultura. — 20.30: Prenos opere »Samson in Dalila« iz Beograda. — 22.30 Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17.30: Plošče. — 20.30: Prenos opere »Samson in Dalila« iz nar. gled. — 22.30: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert radio-kvarteta. — 20.30: Prenos opere iz Beograda. — PRAGA 16.30: Jazz-band. — 19.20: Španske pesmi. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — 21: Prenos iz Brna. — 22.25: Mešan program. — BRNO 16.30: Jazz-band. — 19.20: Pevski koncert. — 20: Koncert iz Prage. — 21: Mešan program. — 22.30: Lahka godba. — VARŠAVA 20.30: Mešan glasbeni program. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 17.15: Koncert komorne glasbe. — 19.35: Arije in pesmi. — 20.15: Operni večer. — Lahka godba orkestra. — BERLIN 18.20: Klavirski koncert. — 19.30: Orkestralen koncert. — 21.10: Sluhoigra. — FRANKFURT 19.30: Prenos vsega programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Zabaven večer. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 19.30: Koncert komorne glasbe. — 20.15: Sluhoigra. — 21.30: Mešan program. — Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Lahka glasba. — 20.20: Sprehod po Evropi. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21.05: Mešan glasbeni program.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Višje deželno sodišče v Ljubljani poziva vse one, ki bi bili zaradi obstoja ali zaradi knjižnega vrstnega reda vpisov v vložkih *nove zemljiške knjige za davčno občino Bukovci in Noršinci* v sodnem okraju Murska Sobota tičočih se bremenilnih pravic, označenih pod b) edikta z dne 4. aprila oziroma 7. marca 1928 v svojih pravicah prikrajšani, naj vlože svoje ugovore najkasneje do 30. majnika pri okrajnem sodišču v Murski Soboti, ker bi sicer vpisi zadobili učinek zemljiško knjižnih vpisov.

Dražbe nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni, dne 10. decembra ob 10. zemlj. knj. 1) Hrastje Mota, vl. št. 80, 2) Dragotinci, vl. št. 26, 3) Okoslavci, vl. št. 127. Cenilna vrednost, 1) 43.857.80 dinarjev, 2) 16.472.25 Din in 3) 3823 Din. — Najmanjši ponudek ad 1 do 3 46.22.80 Din. — Pri okrajnem sodišču v Mariboru dne 15. decembra ob 10. v sobi 27, zemlj. knj. k. o. Sv. Magdalena, vl. št. 106, cenilna vrednost 200.306.75 Din, najmanjši ponudek 100.153.37 Din. Pri okrajnem sodišču v Rogatcu 15. decembra ob 10. zemlj. knj. Žetale, vl. št. 4, cenilna vrednost 14.159.75 dinarjev, najmanjši ponudek 9440 Din. — Pri okrajnem sodišču v Mariboru dne 22. decembra ob 10. v sobi 27, zemlj. knj. k. o. Rače, vl. št. 344, cenilna vrednost 440 tisoč 491.20 Din. Najmanjši ponudek 295.640.80.

Novi vpisi v trgovinski register: »Mariborska tovarna metel in ščetk«, d. z o. z. v Mariboru. Višina osnovne glavnice 100.000 dinarjev; na to vplačani zneski v gotovini 50.000 Din. Ostanek osnovne glavnice je krit s stvarno vlogo družabnika Metingerja Jožefa. Poslovodji sta Germut Miha in Minibek Norbert. — »Franc Perkič & Polak« v Mariboru, izdelovanje perila, javna trgovska družba.

Sprememba v trgovinskem registru. Pri tvrdki Benčina & Drug, kartonažna tovarna v Mariboru d. z o. z. je družbena pogodba spremenjena v členih »sedmič« in »devetič.«

Sresko načelstvo v Litiji razpisuje za ponedeljek 17. novembra ob 10. pri sreskem načelstvu v Litiji *javno dražbo občinskega lova Trebeljevo;* izklicna cena 7.500 Din.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani ima v ponedeljek 24. novembra 1930, ob 17. v mestni posvetovalnici na magistratu v Ljubljani redni občni zbor delničarjev.

Prostovoljno sta se razšli društvi: »Pevsko društvo »Jutranjica« v Mariboru« in »Županska zveza v Mariboru«.

Dražbe nepremičnin. Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni dne 10. decembra ob 11. zemlj. knj. Gornja Radgona, vl. št. 52. Cenilna vrednost 80.820 Din. Najmanjši ponudek 53.680 Din. — V izvršilni stvari zahtevajoče stranke Kolenca Jožeta starejšega in nedoletnega Antona, zastopanega po očetu posestniku v Turnišču zoper Kolenc Jožeta mlajšega, sedaj v Franciji, zaradi razdružitve skupnosti s pripadniki, se bo vršila 11. decembra ob 9. na okrajnem sodišču v Dolenji Lendavi dražba solastnega zemljišča, vl. št. 45 k. o. Turnišče, parcela št. 62. pod B 6, 8 in 9. Cenilna vrednost 12.000 Din. izklicna cena 12.000 dinarjev. Dne 13 decembra ob 9 bo na licu mesta na Brodu ob Krki hišna št. 23. dražba nepremičnin zemlj. knj. k. o. Veliko Mraševo, vl. št. 12 in 13. cenilna vrednost 61.528.80 Din, najmanjši ponudek 41 tisoč 20.20 Din.

Središni ured za osiguranje radnika v Zagrebu razpisuje natečaj za izpolnitev 1. mesta referenta inženjerske stroke kat. A.; 2. mesto uradnika tehnične stroke, kategorije B in 3. mesto direktorja kategorije A položaja II. konceptne stroke. Prošnje je vložiti do 15. nov. do 12. ure.

Miriam Harry:

Polutanka

Imenovala se je Angelika Evfrozina in je bila ljubica nekega našega tovariša, ki je bil bogatejši od nas, fin človek in delikaten, nekoliko poet, a preveč občutljiv in malo prenapet od večnega zauživanja opija — je pripovedoval v krogu svojih prijateljev gospod Dalville, nameščenec zunanjega ministrstva, ki se je bil pred kratkim vrnil na Francosko iz Kočinčine, in je nadaljeval:

Odveč bi bilo omeniti, da ga je Angelika Evfrozina prečesto varala. On je to sumil, a je kazal popolno brezbrižnost, češ, da mož našega plemena ne more ljubiti rumene ženske, poleg tega pa da se ljubosumnost ne prilega vzvišenemu duhu

A v resnici menim, da jo je zelo ljubil in da je trpel radi njene nezvestobe. Kajti ta polutanka, hči Portugalca in Anamitke, je bila prekrasno bitje, polno vsakovrstnih naslad, strasti in brezvestnosti. Zdelo se je kakor ena tistih sanj, ki se rodijo v prekletem dimu opija.

Fortin, tako se je imenoval naš tovariš, me je večkrat povabil k sebi na opij. In čeprav nisem bil vnet za bolj ali manj poetična fantaziranja, vendar sem čutil brezmejno slast, ko sem sledil panterskim stopinjam tiste polutanke, ko sem gledal, kako se ziblje v bokih, in ko sem jo opazoval sedečo kakor sfingo med nama dvema, prižigajočo najini pipi, med tem ko ji je plamen male svetiljke odseval v poševnih očeh in ji dajal videz nečesa nadnaravnega in fantastičnega.

»Ali bomo kdaj vedeli,« je rekel Fortin, »kaj se dogaja v tem hipu v njeni duši?«

»Bržkone ničl« sem odgovoril, med tem ko je naju Angelika Evfrozina opazovala s svojim nekoliko mačjim pogledom.

•

Minulo je nekoliko mesecev

Nekega dne, ko sem dremal po obedu v gugalnem stolu pod opojno dišečimi latniki svojega vrta, je polutanka nenadoma vstopila. In potem se je ponovno vračala, kakor sirena iz jantarja, ki je ostavljala na stezicah mojega vrta sled svoje male nožice in na blazinah moje sobe mučen vonj po sadju in divjih cvetih.

A Fortin? Najino prijateljstvo ni trpelo. V najinih pogovorih ni omenjal ničesar, a vsakokrat me je sprejemal s tako jasnim in strpljivim nasmehom, kakor da ve vse.

Vsekakor mi jo je zaupal s prošnjo, naj jo zabavam, ko je moral odpotovati na inspekcijsko potovanje v notranjost dežele.

Preselila se je k meni; a že po petih dneh se je bila zaljubila v nekega poročnika in me je ostavila.

Ko se je Fortin vrnil, mu je dala sporočiti po slugi, da ga prosi za odpuščanje, a da se ne more vrniti k njemu, ker je našla v poročniku moža po svoji volji.

Te besede so mojega prijatelja strašno poniževale.

»Kakšna opica! Da zamenja nas, ki smo dostojanstveniki v deželi, za tega človeka, ki se je komaj izkrcal za tega vojak, ki gotovo še opija ne zna kaditi! A na vse zadnje je dobro tako. Že sem se začel vanjo zaljubljati . . . Pripravljala je opij tako božansko! . Ali se spominjaš, kako je bila lepa, ko je sedela med nama v pozi sfinge?«

In je postal molčeč, obraz mu je pobledel, oči so mu postale motne. Celo uro je potem nervozen in zdražljiv mučil častnike in vojake.

Nekega dne je srečal v klubu Angelikinega poročnika. Sunil ga je s komolcem, potem mu je povedal žaljivko in ga je izzival. Poročnik ga je pozval na dvoboj. Fortin ni bil imel nikoli sablje v roki, a je sprejel. Z največjo težavo smo uredili to zadevo in jima dopovedali, kako obsodbe vredno in smešno bi bilo, da bi se dva Francoza bila zaradi polutanke.

Tedaj je potrojil svoje pipe in se je vrgel v nebrzdano življenje, obiskujoč vse kraje, kjer je življenje večen praznik. A jaz sem vedel, da mu je spomin na Angeliko Evfrozino trpinčil dušo in čestokrat sem ga videl pred izložbami draguljarjev. Čez kakšen dan se je potem redno nov dragulj lesketal na Evfrozininih oblačilih. Ubogi vrag, sem si mislil, uničil se bo . . . In da bi ga rešil njegovih žgočih misli in opija sem ga šel vsak večer poiskat s svojo kočijo.

A on se je rajši izogibal glavnim ulicam, kjer bi lahko srečal polutanko, polno draguljev, ob strani njenega poročnika.

•

Nekaj časa nato sem prejel od Evfrozine listek, s katerim me je vabila na slavnost ob priliki svoje zaroke s poročnikom. Zvedel sem, da je na to slavnost povabila vse svoje bivše ljubimce. Tedaj je vladala tam nekakšna moda v tekmovanju s cinizmom.

Ko sem stopil zvečer k Fortinu, sem ga dobil, ko se je vadil v streljanju s pištolo, ki si jo je bil kupil dan prej.

Dejal mi je:

»Niste mi dovolili, da bi se bil ž njenim priležnikom. Storili ste prav. Rajši ga ubijem. Neprevidnica vas je povabila, kaj ne? Tudi mene je povabila. Pojdem in ga ubijem pred njenimi očmi.«

Hipoma se je zrušil in je zajokal.

Določenega dne sem šel ponj, a je bil že odšel.

»Ne pojde na to čudno slavnost,« sem si mislil in tudi mene ni bila volja, da bi šel. Vendar v dnu duše sem slutil neko katastrofo, čeprav sem bil Angeliko opozoril, naj odstrani poročnika.

Dospel sem tedaj tja nemiren in poln zločestih slutenj. Fortina ni bilo tam. Angelika me je sprejela z nasmehom z novo ogrlico okrog vratu in z demantnim obeskom nad črno svileno obleko.

»Spet nov Fortinov dar,« sem si mislil in sem dejal:

»Ne pride.«

Pripravljala je okrepčujočo pijačo:

»Bo prišel! Ne sedemo k mizi brez njega . . .«

V istem hipu je zavila neka kočija okrog ogla in se ustavila pred teraso.

Polutanka je radostno vzkliknila:

»Evo Fortina!«

A nihče ni stopil iz kočije in kočijaž je obsedel nepremičen in brezbrižen na svojem prostoru. Spogledali smo se. Navdala me je spet zla slutnja in sem stopil h kočiji ter odprl vrata. Notri je sedel Fortin.

»Zaspal je, ubožec,« sem menil sam pri sebi. »Bolje tako. Vstopim in se popeljem ž njim domov.«

A že se je eden tovarišev dotaknil njegove rame in je bliskoma potegnil roko nazaj, vso okrvavljeno.

»Svetiljko!« je zavpil. »Svetiljko!«

Vse je priteklo h kočiji. Fortin je imel globoko rano v sencih in kri mu je curljala na belo obleko.

Poleg njega je ležal samokres. Kočijaž ni bil slišal ničesar. Vedel je samo to, da mu je bil gospod velel, naj ga popelje sem. Morda ga je bila obšla strašna utrujenost, pomešana z najglobljim odporom proti vsej ljubezni in proti vsakemu brezuspešnemu naporu in boju; odšel je morda z namenom, da usmrti svojega tekmeca, a se mu je zazdelo bolj preprosto, da usmrti samega sebe . . .

To in drugo mi je rojilo po glavi, dočim so položili Fortina v dvorani, ki so jo bili pripravili za slavnost, na mizo, na kateri so se vrstile med malimi, obscenimi amuleti čaše, polne nenavadnih, čudno barvanih jedi in pijač kakor za gostijo majhnih lutk.

Opazoval sem Angeliko Evfrozino. Pod lokom obrvi so se ji aziatske oči smejale, smejale, in na sfingičnih prsih so se ji lesketali diamanti ubogega Fortina.

In obšla me je misel, da se je usmrtil, ker se je bil uničil zanjo.

A že se je polutanka zbrala, z mijavki razdražene mačke je napodila vso služinčad iz dvorane, potem je pobrala sveče iz kitajskih lampijonov in jih namestila okrog Fortina. Spomnila se je, da so jo vzgojili v katoliškem samostanu, pokleknila je pobožno poleg pokojnika in s sklenjenimi rokami, ki so se ji dotikale demantnega obeska, je spregovorila neslišno molitev . .

Čitajte knjigo **Čitajte knjigo**

NAPOLEON BONAPARTE

O tem velikem možu obstoji že cela knjižnica literature. Najmikavnejš razkriva njegove dobre in slabe lastnosti, njegove javne in zasebne afere in doživljaje Conan Doylov roman Napoleon Bonaparte.

Broširan velja Din 40.—, vezan Din 52.—. — Pravkar ga je izdala v Levstikovem prevodu

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.
ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 6.

Prvovrstna francoska kolesa **Peugeot** najstarejše evropske tvornice

na **12 mesečnih obrokov** (od Din 129 do 200 mesečno).
na **48 tedenskih obrokov** (od Din 32.50 do 50 teden.)

IVAN ŠRIBAR, Ljubljana, Gosposvetska cesta štev. 13

Opomba. Ta ugodnost je v veljavi samo čez zimo, zato zahtevajte nemudoma cenike in prospekte brezplačno.

‚TRETORN' galoše in snežne čevlje

kupuje danes vsakdo, ker je ta znamka s svojo odlično kakovostjo in elegantno fazono postala miljenec vsega sveta. Zahtevajte samo vrhnje in snežne čevlje »TRETORN«, kajti ti so najboljši.

TIVAR OBLEKE

za gospode od . . . Din 240·-—790·-
za dečke 11—16 let od Din 200·-—420·-
za otroke 3—10 let od Din 110·-— 160·-
zimske suknje od . . Din 300·-—750·-
hlače po . . . . . Din 89·-— 150·-

Ogledate lahko ne da bi kaj kupili!
Samoprodaje po vseh večjih krajih!

Prodajalnica v Ljubljani:
IVAN KOS

Sv. Petra cesta štev. 23 in Celovška cesta štev. 63, v KRANJU, Glavni trg štev. 101.

ZAHVALA

Za številne pismene in ustmene izraze iskrenega sočutja ob nenadni smrti dragega soproga, papana, strica in svaka, gospoda

Franca Černeta

učitelja v pokoju

se vsem najlepše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo darovalcem krasnega cvetja, g. šol. upravitelju v Zg. Šiški, učiteljstvu, šolski mladini, zastopnikom gasilcev ter vsem ostalim, ki so ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Zg. Šiška — Subotica, dne 6. novembra 1930.

15513 **Žalujoči ostali.**

RAZGLAS.

Županstvo občine BLED RAZPISUJE ODDAJO NAPRAVE KANALIZACIJE ZDRAVILIŠČA BLED.

Ponudbe je treba v smislu razpisa pod običajnimi pogoji vložiti pri županstvu BLED do ponedeljka dne 20. novembra 1930 do 11. ure dopoldne.

Proračuni, splošni in posebni gradbeni pogoji ter načrti so med uradnimi urami na vpogled v občinski pisarni na Bledu. Istotam se dobe razpisni pripomočki proti plačilu nabavnih stroškov, in sicer 100 Din za tiskovine in 250 Din za načrte.

Županstvo občine Bled,
dne 5. novembra 1930.

15498 Župan RUS l. r.

Vso zimo se boste zabavali

če si naročite

NOVE KNJIGE „JUTRA“:

Knjižnica „Jutra“:

Marcel Priollet, **»Seržant Diavolo«**, pustolovni roman . . . . vez. Din 50.—
A. Bernède, **»Belfegor«**, detektivski roman broš. Din 24.—, vez. Din 34.—
»Gusar v oblakih«, letalski kriminalni roman, broš. Din 28.—, vez. Din 38.—
Emerson Hough, **»Možje«**, zgod. pustolovni roman, broš. Din 40.—, vez. Din 50.—
M. Zévaco, **» V krempljih inkvizicije«**, zgodovinski roman, broš. Din 60.—, vez. Din 70.—

Mladinska knjižnica „Jutra“:

G. Th. Rotman, **»Bratec Branko in sestrica Mica«**, pravljica s slikami vez. Din 12.—
G. Th. Rotman, **»Prigode Tomija Popkinsa«**, vesela zgodba s slikami vez. Din 12.—

Vsaka teh knjig je v svojem žanru izmed najboljšega, kar premore današnji knjižni trg! Prepričajte se!

Na prodaj:

v upravi „Jutra“ — pri „Tiskovni zadrugi“ in povsod drugod.

Dopisi

DOLENJSKE TOPLICE. Kakor večinoma povsod, smo tudi pri nas dobili pretekli teden sneg. Po daljšem deževju je pričelo že 25. oktobra proti večeru tako gosto snežiti kakor v najhujši zimi. V kratkem času je sneg pobelil vso okolico. Zlasti mnogo ga je padlo po bližnjih kočevskih gorah. V Rogu je zapadel celo 70 cm visoko, kar je povzročilo, da je temperatura dokaj padla. Radi deževja in tudi snega so vode precej narasle in poplavile nižje ležeča polja in travnike. Naše sokolsko društvo je proslavilo češkoslovaški narodni praznik s primerno prireditvijo. Starosta br. Gregorc je v slavnostnem govoru omenjal pomen 28. oktobra, ko so se podrli trhli stebri, na katerih je slonela bivša Avstrija. Po govoru je pevski zbor zapel pesmi »Kje dom je moj«, »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«, s čimer se je lepa slavnost zaključila. Tudi praznik uedinjenja bo sokolsko društvo proslavilo s pestrim sporedom, za katerega se že dalj časa pripravlja. V decembru namerava prirediti tudi društveni prednjački tečaj, da si tako vzgoji iz svojega članstva sposobne vaditelje. V kratkem se uvede na tukajšnji narodni šoli za dekleta gospodinjska šola, za fante pa kmetijsko nadaljevalna šola. Praktični pouk gospodinjske šole se bo vršil, ker na šoli ni primerne kuhinje, v kuhinji kopališke restavracije. Ker je šola za kmetske fante in dekleta nujna potreba, je pač pričakovati obilnih prijav. Dne 30. oktobra je umrla učenka IV. razreda osnovne šole Ana Žefranova iz Sel. Na zadnji poti jo je spremila šolska mladina z zastavo in učiteljstvom. nekočrdgo uml rdg uml rdg uml rdgoooo

Pomota

Te dni so imeli v Brnu dva pogreba. V kapelici mestne bolnišnice sta stali druga poleg druge dve krsti. V eni je ležala stara kmetica in v drugi general. Po pomoti so dvignili in odnesli vojaki prvo krsto namesto druge. Častni oddelek je na pokopališču izstrelil puške in zastava brnskega polka se je skolnila nad grobom. Udeleženci so se že razhajali ob zvokih vojaške godbe, ko je prihitela na pokopališče upehana kmečka družina. Prišla je z vlakom po ostanke svoje babice, a namesto teh je v kapelici dobila generala v popolni uniformi. Vodstvo bolnišnice je ugotovilo pomoto in eno uro pozneje so odpeljali kmetje staro mater na vaško pokopališče. General pa je bil zakopan brez vseh časti zaradi pomote svojega moštva.

V BOJU PROTI JETIKI

je neobhodno potrebna knjiga

Doc. dr. Iv. Matko: Protituberkulozni dispenzar v službi socialno-higijenske borbe proti jetiki kot ljudski in kužni bolezni.

Veliko delo, ki obsega 810 strani, velja broširano Din 270.—, vezano 300.—.

Naročila točno izvršuje

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica štev. 3.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po mem deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

Resna inozemska družba
IŠČE odgovarjajoč

stavbni objekt za tkalnico

s 300 statvami. Zaželjena je poceni struja in povoljne delovne moči.

Obširne ponudbe v nemškem jeziku z navedbo event. mogočih stavbnih ugodnosti pod šifro: »Mehanična tkaonica K-1541« na Interreklam dd. Zagreb, Marovska 28.
15505

29 **L. MIKUŠ**
Mestni trg 1[illegible]
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih — — palic — —

Rudarskega nadzornika

šolanega, s prakso, sprejme premogovnik »Dobra Sreča«, Vina — Knjaževac.

Prosilci naj vložе ponudbe s pogoji in listinami v prepisu.
15511

[illegible] v Tiskovni zadrugi

Potrti globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni brat, gospod

Karol Kalmus

zasebnik

[illegible] 6. t. m. ob ½ 6. uri zjutraj, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul. 15504

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 7. novembra 1930 ob 4. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. novembra 1930.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Žalujoči ostali.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče *da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičoče se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora!* **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanje ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.
Male oglase in inserate naročajte v naši podružnici.

Službo dobi

Pošteno dekle
vešče kuhanja in gospodinjstva sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vodstvo gospodinjstva«. 44755-1

Tehn. srednje šole
absolventa gradbenega oddelka, spretnega risarja iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiv risar«. 44736-1

Kot slugo
ki bi bil v stanju opravljati tudi skladiščne posle, iščemo mlajšo in inteligentno moč. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Inteligent«. 44729-1

Kmečkega fanta
vajenega tudi konj, sprejmem v stalno službo. — Ljubljana VII, Podmilščakova ulica 4. 44681-1

Frizerko
perfektno in sposobno vodilno moč sprejme R. Grobelnik, gledališki frizer za dame in gospode v Celju. 44975-1

Veščega žagarja
starejšega, ki je obenem solinar, iščemo. Ponudbe na naslov: Brača Dolanjski, Sv. Jana, Jastrebarsko. 44968-1

Trg. učenca
s primerno izobrazbo sprejmem na deželo z vso oskrbo v hiši. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44777-1

Boljše dekle
pošteno in zdravo, z znanjem nemškega jezika, dobi dobro mesto k otrokom v Karlovcu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Karlovac« 44759-1

Medičar. pomočnika
sprejmem takoj proti plači po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44995-1

Prikrojevalca
perfektnega, izurjenega in samostojnega voditi veliko krojačnico (stalno 10—20 delavcev), proti visoki plači takoj sprejmem. Ponudbe s prepisi vseh spričeval in natančnim popisom dosedanjega službovanja pod šifro »Prikrojevalec« na oglasni oddelek »Jutra«. 44982-1

Več čevljarskih pomočnikov
za izdelovanje gorskih čevljev, samo dobre in samostojne delavce sprejmem takoj. — Pojasnila daje »Negro«, Zagreb, Ilica 19. 45002-1

Zveza brivskih in las. pomočnikov (c)
Zagreb, Ilica 55/II, desno daje gg. delodajalcem brezplačno posredovanje dela za pomožno osebje. 44989-1

Gospodično
ki ima visok sopran in ki igra violino, iščem za salonsko damsko kapelo, za prvovrsten lokal. Ponudbe s sliko na naslov: Slavko Raškaj, hotel »Imperijal«, Podgorica, Črna gora. 44726-1

Mizar. pomočnika in vajenca
sprejme takoj Vipotnik Vinko, strojno mizarstvo v Zagorju ob Savi. 45026-1

Trgovski potniki

Trgovski potnik
manufakturist, v Sloveniji zelo dobro vpeljan, išče dobro zastopstvo. — Druga stroka ni izključena. Prijazne ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Večletni zastopnik 2000«. 45081-5

Zaslužek

Pisarniško delo
po uradnih urah bi prevzela — najraje na dom. Prepisovanje na stroj ali kaj sličnega. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »V večernih urah«. 44735-3

Izurjena šivilja
vajena preciznega všivanja (entlanja), dobi delo na dom. Ponudbe pod značko »Doz.« na oglasni oddelek »Jutra«. 45006-3

Pouk

Prva oblast. koncesijonirana
šoferska šola
Camernik, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 30 — (Jugoauto) telefon št. 2236. Pouk in praktične vožnje 251

Nemščino
poučuje učiteljica z nemško maturo. Nemka, bivša učiteljica nemškega jezika za Berlitz-šoli v Nizzi. Individualni pouk po modernem načinu za začetnike in za napredujoče. Pouk tudi v nemški literaturi. Za dijake znižan honorar. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 44924-4

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 Teorija vožnje. 43371-4

Knjige

Kdo proda
Hartlebens Chemisch technische Bibliothek, zvezek 30. — Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hartlebens«. 45069-8

Službe išče

Sprevodnik
z enoletno prakso, trezen in zanesljiv, išče službo na avtobusu ali tovornem avtomobilu. Nastopi lahko takoj; plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sprevodnik«. 44882-2

Fotograf. pomočnik
vešč v vsem fotografskem delu, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44860-2

Učenko
močno, zdravo, zanesljivo in pošteno, sprejmem v mešano trgovino na deželi, s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Samo pošteno«. 44835-2

Žandar. podoficirji!
Kdo izmed gg. žand. podoficirjev v Sloveniji bi hotel prostovoljno zamenjati enako mesto v Srbiji — Vardarski puk. Potni stroški se povrnejo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Štev. 4250«. 45012-2

Knjigovodja
izmočen trgovskega in obrtnega knjigovodstva, perfekten bilancist ter popolnoma samostojen
korespondent
za slovenski in nemški jezik, z večletno prakso, išče službo za takoj — event. tudi samo za popoldne. — Najboljše reference. Ponudbe na društvo privatnih nameščencev »Merkur«, Ljubljana, Dunajska c. 31. 45022-2

Mlajša postrežnica (sluginja)
zanesljiva in z dobrimi spričevali, vajena popravljanja boljših sob in pisarn ter reda in snage, išče celodnevno ali samo delno zaposlenje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena pridna moč«. 44917-2

Službo hlapca
h konjem iščem. Vešč sem tudi poljskega dela. Reflektiram na stalno zaposlitev. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Značajnost«. 45015-2

Mlajša gospa
neodvisna, išče mesto v pisarni. Dela lahko tudi zvečer, event. sprejme tudi delo na dom. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Neodvisna gospa«. 45031-2

500 Din ali novo kolo za 1300 Din
dobi tisti, ki mi preskrbi službo na žagi ali tovarni v okolici Maribora. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 45035-2

Trgovski pomočnik
ki bi šel tudi za potnika ali skladiščnika, išče službo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Trgovina 100« 45049-2

Prodam

Dr. G. Piccoli
lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno želodčno tinkturo. 229

Puhasto perje
čisto, čohano kg po 48 Din, druga vrsta po Din 38 kg, čisto bele gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po Din 250. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica perja. 262

Dalmatinsko vino
izvrstno po Din 8 liter — dokler traja zaloga — naprodaj v Javnih skladiščih 44993-6

Pomije
se oddajo v Florijanski ul. št. 4. 45036-6

Pisalno mizo
event. kompletno gosposko sobo (Herrenzimmer), novo, zelo lepo, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45037-6

Otroška postelica
ugodno naprodaj v Bohoričevi ulici 12/I. 45050-6

Motorna vozila

Avto
»Austro - Daimler«, 35 HP, šestsedežen, z elektr. razsvetljavo za 12.000 Din naprodaj. Pojasnila daje O. Žužek, Tavčarjeva ul. 11. 44966-10

Vilo na mirju
z obširnim vrtom prodam. Vila je prazna in za takojšnjo vselitev. Cena po dogovoru. Poizve se v trgovini na Boštnikovem trgu št. 1. 44776-20

Kupim

Zložljivo posteljo
čisto, kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 45038-7

Kapital

Posojilo ali družabnika
iščem, ki razpolaga s kapitalom 60—80.000 Din v gotovini — proti dobremu jamstvu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojen 20«. 44815-16

Posestva

Stavbno parcelo
v izmeri 7000 m² prodam v bližini kolodvora Vižmarje St. Vid. Parcela je pripravna za tovarniško podjetje, ali 5—6 manjših stavbišč. Poizve se v St. Vidu — Vižmarje št. 100. 44987-20

Krasna stavbišča
v bližini banske palače naprodaj. Pismena vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »J. M. 30«. 44787-20

Njivo
na severni strani Ljubljane, v izmeri 7000—14.000 m² prodam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45011-20

Njivo
na severni strani Ljubljane, ki bi se dala lepo parcelirati za stavbe, v izmeri 8500 m² prodam po dogovoru. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 45009-20

Travnik
v izmeri okrog 23.800 m², ležeč v Mestnem logu, po dogovoru takoj prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45010-20

Manjšo posest
želim kupiti na Štajerskem ali kje drugje v Sloveniji. Ponudbe na naslov: Stjepan Novotny, Zagreb, Frnjanska cesta štev. 54-a. 44984-20

Novo hišo
tridružinsko, takoj za vseliti, 5 minut od postaje in 2 minuti do avtobusa, ki vozi vsako uro v D. M. v Polju prodam za 150.000 Din Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45052-20

1500 m² vrta
pod dobrimi pogoji takoj oddam na Opekarski c. 32 45007-20

Dragotine

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 38

Pohištvo

Pohištvo
Salonsko garnituro prodam Informacije Cesta na Rožnik št. 43 od 11. do 16. ure. 44716-12

Hrastovo spalnico
prodam za 5000 Din. Pojasnila daje mizar Anton Bizovičar, Glince, c. II/1. 44660-12

Pohištvo
za več sob, dobro ohranjeno kupim. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44992-12

Kompletno spalnico
iz hrastovega lesa prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45061-12

Oblačila

Zimsko suknjo
dobro ohranjeno, za srednjevelико osebo kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zimska suknja«. 45060-13

Prehrana

Vsak petek
dobite priznano dobro, namočeno polenovko pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica 44784-14

Lokali

Manjši lokal
oddam blizu mitnice na Dunajski cesti. Istotam se sprejmeta dva gospoda na stanovanje z vso oskrbo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 44828-19

Lokal na Jesenicah
iščem za pisarno, po možnosti tudi opremljeno sobo, event. s hrano. Cenj. ponudbe pod »Mirna stranka« na podružnico »Jutra« na Jesenicah. 44978-19

Izvoz jajc
iščem veliko in suho skladišče za prevzem jajc v več krajih Slavonije, Hrvatske in Slovenije. Dobavitelji in trgovci, ki kupčujejo z jajci, naj pošljejo svoj naslov na: P. J. Klefisch, izvoz jajc, Ptuj. 45004-19

Kavarno v Zagrebu
z vso opremo in inventarjem, dobro vpeljano, radi bolezni lastnika po zelo ugodni ceni proda »Argus« agencija, Zagreb, Bregovita ulica br. 3. 44990-19

Restavracijo v Zagrebu
prvovrstno, v strogem središču, zelo dobro uvedeno, z vsem inventarjem, radi bolezni lastnika za cca. 350.000 Din proda »Argus«, Zagreb, Bregovita ul. br. 3 44991-19

Uliční lokal
s pokrajno izbo, za urad ali druge svrhe, v sredini Ljubljane oddam takoj v Frančiškanski ulici št. 8. Ponudbe na naslov: Dr. B. Vouk, Zagreb, Mošinskijeva 18. 44988-19

Gostilno ali izkuh
vzame takoj ali z novim letom v najem samska oseba, ki ima osebno pravico Ponudbe na naslov: Marija Seničar, Vaše štev. 14. 45025-19

Dva lokala
za pisarno, oziroma pletilnico ali skladišče ter
trisobno stanovanje
oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 45043-19

Gostilna
v centru Zagreba, z vsem inventarjem, dobro idoča, za 35.000 Din naprodaj zaradi odhoda iz Zagreba. — Franc Orbanić, Zagreb — Florjanski put 35. 44993-19

V najem

Gostilno
v Ljubljani ali bližini vzamem v najem ali na račun. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prevzem 1. januarja 64«. 44758-17

Trgovino
s špecerijskim, galanterijskim in manufaktur. blagom, v bližini Kranja oddam v najem. Prevzeti je vso zalogo v vrednosti ca 25.000 Din; najemnina nizka. Vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovina Kranj«. 44756-17

Gostilno
v Ljubljani vzamem v najem ali na račun. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gostilna 17«. 44712-17

Pekarno
dobro idočo, z vsem inventarjem, vsled družinskih razmer oddam takoj v najem v Medjimurju. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 44999-17

Les

Hrastova suha drva
ca. 30 vagonov za takoj žnjo dobavo proda Drago Hadi, Novo mesto. 44042-15

Dijaška stanovanja

Dijake
sprejmem na stanovanje z zajtrkom. Električna luč. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44861-23

Stanovanja

Enosob. stanovanje
s pritiklinami, v bližini Bleiweisove ceste ali pošte iščem za takoj ali kasneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44774-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, solnčno in zračno, išče boljša rodbina treh oseb za februarski termin, v neposredni bližini mesta. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Februarski termin«. 44734-21

Stanovanje
lepo in solnčno, obstoječe iz 4 sob, kuhinje, kopalnice itd. oddam s 15. novembrom. Informacije od 11. do 16. ure Cesta na Rožnik 43. 44715-21

Stanovanje
4 sob, v sredini Ljubljane, in več manjših stanovanj odda takoj Društvo hišnih posestnikov, Salendrova 6. 44955-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin takoj oddam za 500 Din na Dolenjski cesti št. 112. 44876-21

Stanovanje
obstoječe iz štirih sob, drugo trosobno, z vsem komfortom in pritiklinami, v novo zidani stavbi, oddam takoj ali s 1. decembrom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 44816-21

Manjše stanovanje
najraje v novi hiši išče snažna stranka 3 oseb. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Suho stanovanje«. 45030-21

Sobo in kuhinjo
s 1. decembrom oddam v Podgori št. 38 — St. Vid. 45014-21

Prilično stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, suho in svetlo, parket, elektrika ter plin, takoj oddam za 600 Din mesečno ob Dunajski cesti. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 45056-21

Sobo in kuhinjo
oddam takoj stranki brez otrok. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 45044-21

Stanovanje
sobe in kuhinje, v bližini Rimske ceste išče mirna družina. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44997-21

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45062-21

Sobe

Solnčno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom in hrano, v novi vili takoj oddam samo dijaku v bližini tehnične srednje šole. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44711-23

Prazno sobo
takoj poceni oddam v Rožni dolini. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44686-23

Sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta, z vso oskrbo oddam s 15. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44953-23

Elegantno sobo
opremljeno, takoj oddam v vili. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44942-23

Sobo
v bližini banske uprave — event. s hrano iščem s 1. januarjem. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sam«. 43921-23

Prazno sobo
preprosto, sredi mesta išče gospa. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Plača do 200 Din«. 43918-23

Opremljeno sobo
tudi z vso oskrbo oddam gospodu ali dijaku srednje tehnične šole. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 44914-23

Opremljeno sobo
oddam 2 gospodičnama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44889-23

Opremljeno sobo
parketirano, separirano in z elektriko oddam Večna pot 14. 44871-23

Gdč. sostanovalko
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44869-23

Prazno sobo
oddam: Kodeljevo — ob Ljubljanici 31/I. 44998-23

Gospoda
sprejmem takoj na hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45008-23

Sobo
blizu tehnične srednje šole išče gospod. Separiran vhod in elektrika pogoj. — Ponudbe z navedbo cene pod »Tehnika« za oglas. oddelek »Jutra«. 45040-23

Opremljeno sobo
parket in elektrika, s hrano oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 45042-23

Lepo sobo
z elektriko in parketom, blizu Tabora in kolodvora oddam stalnemu gospodu. Poseben vhod. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44935-23

Sobo
v bližini Tabora in bolnice oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 45048-23

Opremljeno sobo
mesečno, s hrano, po možnosti blizu sodišča želi gospod. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra hrana«. 45023-23

Prazno sobo
s pritiklinami oddam 2—3 osebam, event. z vso oskrbo, po zmerni ceni Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 45045-23

Dva gospoda
sprejmem na stanovanje v Cigaletovi ulici. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45046-23

Sobo
prazno ali opremljeno, svetlo in zračno, s parketom in elektriko, v pritličju na Dunajski cesti takoj oddam dvema gospodičnama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 45057-23

Solnčno sobo
svetlo in lepo opremljeno, z elektriko in parketi oddam dvema gospodoma s 15. novembrom na Dunajski cesti za 650 Din mesečno. — Ogledati med 11. in 15. uro Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45055-23

Lepo sobo
oddam boljšemu gospodu. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 45067-23

Sostanovalko
sprejmem h gdč. uradnici z dobro oskrbo za 650 Din Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45068-23

Sobo z 2 posteljama
elegantno opremljeno iščem za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 30«. 45063-23

Sobo
lepo opremljeno oddam takoj solidnemu gospodu ali gospodični. Pojasnila daje Košič, Rožna ulica št. 27, pritličje, desno. 45066-23

Filatelija

Lepe znamke
zelo poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 45071-39

Dopisi

Proti izpadanju las
in bolezni lasišča je »Ines« edino uspešno sredstvo. — Lonček 38 Din. — »Ines«. Ljubljana, Merosodna ulica št. 1. 44341-24

»Resnost 30«
Dvignite pismo. 45017-24

Inteligent
ljubitelj umetnosti, želi spoznati enako gospodično. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Fantom«. 44994-24

Mary
Pismo prejel; prosim čas in kraj sestanka. 45020-24

November 2
Zadnjič prepozno zvedel. Določite nov sestanek. 45019-24

Ramon Novarro
izgubil naslednika. Naslov prosim priporočeno »Sarajevo«. 45058-24

Sestanek
v »Trubarjevem parku« in »Zvezdi« pri vremenski hišici nemogoč, ker sem prepozno prejela. Prosim odgovor in točen naslov. — »Amorček«. 45051-24

Biser!
Zakaj Te ni bilo v petek? Prosim, pišli! Vtm. 45018-24

V oglas. oddelku »Jutra«
dvignite sledeča pisma
Bodočnost 3305, Banja 100, Brezhiben, Brez razkošja, Blagajna 6, Blizu bolnice, Bolgari, Bonaparte, Brez otrok, Center 2, Center mesta, Čista soba, Čista in poštena, Čista stranka, Dežela, Dobrosrčna, Dolgi večeri na kmetih, Din 300, Diskretnost, Dobra služba, Dva mirna, Dobro idoča gostilna, Diskreten 23, Dobro razumevanje, Erotika, Fletno, Februarski termin, Gostilna 500, Gospodinja, Hipolit, Hvaležna 1000, I. M. 30, Ika, 1. januar 1931, Jupiter, Korespondentinja, Kassa, Knjigovodja bilancist, Ing. Frie, Kirschner, Knjigovodja, Kavcije potrebna, Koli, Lepa jedilnica, Ležanje, Lepe sobe, Ljubljansko predmestje, Mesto gospodinje, Mirna stranka, Mirna sostanovalka, Mizarstvo, Miren stan, Mirna Nekadilka, Najej se do zdravega, Omara, Opera, Obleka, Originalen prodajalec, Onduler, Predivo, Plača 100—200, Priden vajenec, Plačam takoj, Prilika, Pisalna miza, Poštenje 40, Pogoj, Paviljon, Plača 200 Din, Primorka šivilja 12, Pridna in poštena, Primerno obrestovanje, Poštena-pridna, Pošten 200, Primorka III, Provizija 22, Poštena in agilna moč 40, Pravica, Resnost 30, Razumen, Rentabilet, Resnost 28, Resnega, Resnično, Resnost, Razvedrilo 222, Snažna soba 22, Soba 28, S. K., Solidno, Sigurno moščeč, Suho stanovanje, Slaščičarka, Siguren zakon, Stoječ les, Spretna govornica, Služba, Soliden II, Stanovanje, Snažno in čimpreje, S. Z., Stanovanje 600, Samo v Ljubljani, Sposoben, Skromen, Skrbna gospodinja, Soliden 82, Študentica, Spretna gostilničarka, Štajersko ali Kranjsko, Tkalec, Tri mladenke, Takoj, Tovarna 101, Točnost 3305, Ugodno 44593, Ugodna cena 9, Večer, Vajena otrok, Vdova, Vestna 13, Vodstvo gostilne, Vedno hvaležna, Varana, Vinski potnik, Z. V., Zima ima svoj čar, Z navedbo cene, Zračna soba 91, Z navedbo cene, Za 1. nov., Železniški pragi, Življenje 20, Žensko in moško kolo, 456, 1234, 1935, 1930, 29, 444, X 31364, 56636, 500—600.

Glasbila

Pianino
dobro ohranjen, z železno konstrukcijo kupim. Pismene ponudbe s točnim opisom in navedbo skrajne cene je poslati na podružnico »Jutra« v Celju pod »Takojšnje plačilo 72«. 45072-26

Klavir
lep in v brezhibnem stanju s krepkim glasom, za 3600 Din proda Josip Heybal, Kamnik, Šutna štev. 34. 44983-26

Pianino
primeren za gostilno, močan glas, metalna konstrukcija, proda Kvas v Kolodvorski ulici št. 26/II 44890-26

Klavirje in pianine
radi selitve po lastni ceni razprodaja Zima, Stari trg št. 34/II. 45064-26

Mandolo
s taško, dobrim glasom prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 45070-26

Živali

Odstrel 3—4 močnih gamsov
iščem za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 44906-37

Psa
čistokrvno dobermanko, dobro čuvajko, sobno snažno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44863-37

Obrt

Entlanje
1 m po 1 Din, izdelovanje damskega perila, strojno in ročno vezenje zastorov, posteljnih preprog, predtiska rija, šivanje pletenin na enti stroj, po konkurenčnih cenah. M. Sedovnik, Florijanska 6. 358 30

Pokrajinske razglednice
po Vaši sliki ali negativu v pristni fotografiji izgotovi do 20.000 dnevno tvornica kart Lojze Šmuc, Ljubljana VII, Aleševeva 26 Zahtevajte ponudbe in cenik! 342

Lovske čevlje
garantirano nepremočljive, iz rujavega angl. kroma, po 185 Din pošilja po povzetju S. Golik, ručna čipelarija, Delnice, Savska banovina. 43951-30

Informacije

Naznanilo
Trg Vače naznanja, da se letošnji živinski in letni
sejem na Vačah
na dan sv. Andreja ne more vršiti zaradi nedelje in narodnega praznika, temveč se bo vršil dne 2. decembra 1930. 44901-31

Razno

za la trb. premog suha drva ali koks kličite tel 2056 or. naročite v Wolfovi 1 pri Dom. Čebin

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Boboričeva 5.

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osebe stane samo Din 390.—, Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Potem imam veliko zalogo čisto čohanega perja kg po D 48.—, druga vrst kg po D 38.—, čisto belo gosje kg po D 130.—, in čisti puh kg po D 250.—. Razpošiljam po poštnem povzetju. Modroci punjeni z volnom staneju samo Din 750.—.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82.

Double, modni kamgarn športni ševjot
za fine obleke in suknje
Velika izbira — cene — ugodne
R. Miklauc 13268
»Pri škofu«, Ljubljana
Lingarjeva ulica — Medarska ul. - Pred škofijo

Izredna prodaja

raznih moških in deških OBLEK, SUKNJIČEV, RAGLANOV, MANUFAKTURE, GALANTERIJE itd. 15514

na Gosposvetski cesti štev 8

(poleg mesarije Slamič)

Cene skoraj polovične! **Ne zamudite ugodne prilike!**

Samo, dokler traja zaloga. Pričetek prodaje v soboto dne 8. t. m.

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

101

Nekaj ulic dalje stoji na trgu Tine Macafizelj pri svojem zelenjadarskem vozičku in čaka, da bi kaj prodal. Pozor, dečki, Joko prihaja! Potuhnil se je za kol in željno gleda okoli sebe. Oh, tako rad bi se posladkal z lepim rdečim jabolkom! Tedajci pa zagleda nit, ki visi gospodu Tinetu od volnenega jopiča! Očividno je odnehal kak šiv. Joko se oprezno priplazi... potegne... še enkrat... in še enkrat... nit postaja vse daljša in daljša!

Največjo konkurenčno možnost

si pridobi trgovec, če kupi PLETENINE iz zaloge po partijskih cenah v tovarni 347

CIRIL VAJT, Celje

Tovarne ogledal in brusilnice stekla

„KRISTAL“ d. d.

Podružnica: LJUBLJANA VII, Medvedova cesta 38. Telefon int. 30—75.

Centrala: MARIBOR, Koroška cesta 32. Tel. int. 21—32.

Podružnica: SPLIT, Zrinjska ul. 6. Tel. int. 3—68.

Izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: ogledala iz Ia. kristalnega stekla 5.5—8 mm deb., pa tudi navadna, v vseh veličinah in oblikah, facetirana stekla, umetno graviranje okraskov (ornamentov), izdelovanje stekla v medenini, bakru in cinu, upognjena stekla, vetrobrane za avte, popravljanje starih ogledal itd.

Ima vedno v zalogi v vseh veličinah in količinah: kristalno steklo 4—10 mm deb., špecijalno steklo 4—7 mm, ledenasto, ornament, alabaster in Prismen steklo za napise, kakor tudi najnovejše marmornato steklo v vseh barvah za obloženje sten v kopalnicah, bolnicah, bufejih itd.

REKLAMNI ODDELEK V MARIBORU: izdeluje po najnižjih cenah žepna reklamna ogledala po vsakem načrtu, posamezna in s popolnim koledarjem. 14784

ZAHTEVAJTE PONUDBE! ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Aloizij Novak. Vsi v Ljubljani.